

PIĄTEK-CZWARTEK
|20-26|02|2026|

DZIENNIK ELBLĄSKI TYGODNIK

ELBLĄG, GODKOWO, GRONOWO ELBLĄSKIE, MARKUSY,
MILEJEWO, MŁYNARY, PASŁĘK, RYCHLIKI, TOLKMICKO

cena 5,99 zł (w tym 8% VAT)

IKAT GAZETA
braniewska

BRANIEWO, FROMBORK, LELKOWO,
PIENIĘŻNO, PŁOSKINIA, WILCZĘTA

CO, GDZIE, KIEDY?

ISSN 2956-2740

08

9 772956 274002

MILIONY NA BEZPIECZEŃSTWO, A SCHRONÓW WCIĄŻ ZA MAŁO

Są pieniądze na remont ulic
w Elblągu i dróg w powiatach **|2**

Nastoletni nożownik twierdzi,
że się bronił **|4**

Policjant chce uniewinnienia **|6**

Niebezpieczny trend, który
dorośli przegapili **|10**

CZTERY MILIONY ZŁOTYCH NA SZPITALNE LĄDOWISKO

WOJEWÓDZKI SZPITAL ZESPOLONY W ELBLĄGU OTRZYMAŁ CZTERY MILIONY ZŁOTYCH NA MODERNIZACJĘ LĄDOWISKA DLA ŚMIGŁOWCÓW RATUNKOWYCH PRZY SZPITALNYM ODDZIALE RATUNKOWYM. INWESTYCJA POPRAWI BEZPIECZEŃSTWO TRANSPORTU MEDYCZNEGO, UMOŻLIWIAJĄC SZYBSZY I BEZPIECZNIEJSZY DOSTĘP DO OPIEKI, TAKŻE W NOCY I W TRUDNYCH WARUNKACH ATMOSFERYCZNYCH.

Fot. Wojewódzki Szpital Zespolony w Elblągu

Wojewódzki Szpital Zespolony w Elblągu otrzymał dofinansowanie na realizację projektu „Modernizacja lądowiska Wojewódzkiego Szpitala Zespolonego w Elblągu” w ramach programu inwestycyjnego w zakresie zadań polegających na modernizacji lądowisk dla śmigłowców przy szpitalnych oddziałach ratunkowych (SOR) ze środków subfunduszu modernizacji podmiotów leczniczych.

„Modernizacja lądowiska Wojewódzkiego Szpitala Zespolonego w Elblągu” to przedsięwzięcie, którego istotą jest realne wzmocnienie bezpieczeństwa zdrowotnego mieszkańców regionu. Umożliwi ono prowadzenie operacji HEMS (szybki transport medyczny i pomoc w stanach zagrożenia życia) także nocą oraz w warunkach ograniczonej widoczności, dzięki czemu śmigłowce ratunkowe będą mogły docierać do pacjentów szybciej i bez względu na porę dnia czy niesprzyjające warunki atmosferyczne. W sytuacjach nagłego zagrożenia zdrowia lub życia czas ma fundamentalne znaczenie – każda minuta może decydować o ludzkim losie.

Unowocześniona infrastruktura zwiększy poziom bezpieczeństwa zarówno załóg śmigłowców, jak i personelu medycznego oraz transportowanych pacjentów. Lepsze warunki startów i lądowań ograniczą ryzyko niepożądanych zdarzeń, podnosząc standard prowadzonych działań ratowniczych.

Projekt dostosuje lądowisko do aktualnych wymagań prawnych, co stanowi niezbędny warunek dalszego funkcjonowania lotniczego transportu medycznego przy szpitalu. Tym samym inwestycja nie tylko pozwala osiągnąć współczesne standardy techniczne, lecz także gwarantuje trwałość i stabilność systemu ratownictwa.

Kwota przyznanego dofinansowania to cztery miliony złotych.

WOJEWÓDZKI SZPITAL ZESPOLONY W ELBLĄGU

SĄ PIENIĄDZE NA REMONT ULIC W ELBLĄGU I DRÓG W POWIATACH

PONAD 5 MLN ZŁ TRAFI DO ELBLĄGA Z RZĄDOWEGO FUNDUSZU ROZWOJU DRÓG. ŚRODKI ZOSTANĄ PRZEZNACZONE NA 4 INWESTYCJE. WSPARCIE OTRZYMAJĄ RÓWNIEŻ POWIAT ELBLĄSKI ORAZ POWIAT BRANIEWSKI, KTÓRE TAKŻE ZNALAZŁY SIĘ WŚRÓD BENEFICJENTÓW PROGRAMU.

Fot. UM Elbląg

Ulica Wieżowa po pierwszej części remontu

Województwo warmińsko-mazurskie otrzymało 174 mln zł z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg. Wsparcie obejmie 122 zadania, w tym 51 powiatowych i 61 gminnych, co pozwoli na budowę, przebudowę lub remont 148 kilometrów dróg i ulic.

Elbląskie inwestycje drogowe mają być realizowane jeszcze w tym roku. Modernizacja ostatniego odcinka ul. Wieżowej będzie kosztować 1,77 mln zł (1,24 mln zł dofinansowania). Przebudowa ul. Sape-

rów to wydatek 2,68 mln zł (1,87 mln zł dofinansowania). Powstanie także nowa droga łącząca Al. Jana Pawła II z ul. Fromborską za 2,14 mln zł (1,5 mln zł dofinansowania).

Na rezerwowej liście znalazła się przebudowa ul. Artyleryjskiej za 573 tys. zł (401 tys. zł dofinansowania). Łącznie, wraz z rezerwowym zadaniem, do Elbląga może trafić ponad 5 mln zł dofinansowania.

W powiecie elbląskim jeszcze w tym roku zaczną się 4 zadania. Na remont drogi Kopanka Druga – Wikrowo uzyskano 621

tys. zł dofinansowania. W przypadku remontu odcinka Kępnowo – Rachowo – Wiśniewo wsparcie wyniesie 1,75 mln zł. Przebudowa trasy Cieplice – Barotowo – Cieplice dofinansowana będzie kwotą 1,25 mln zł, a remont drogi Robity – Łukszy 1,43 mln zł. Łączna wysokość wsparcia w przypadku powiatu elbląskiego to ponad 5 mln zł.

Ale to nie wszystko, bo na rezerwowej liście znalazły się też gminne inwestycje z powiatu elbląskiego. Gmina Elbląg na remont ul. Nefrytovej w Gronowie Górnym może otrzymać

SKONTAKTUJ SIĘ Z NAMI

Ewelina Gulińska
dziennikarka
e.gulinska@dziennikelblaski.pl
Tel.: 502 499 529

Elwira Kowalska
manager ds. reklamy
e.kowalska@dziennikelblaski.pl
Tel.: 604 408 305

1,24 mln zł dofinansowania. W gminie Rychliki zaplanowano modernizację dróg w Krupinie (547 tys. zł dofinansowania). W gminie Tolkmicko na wsparcie oczekują przebudowa ul. Polnej (800 tys. zł dofinansowania) oraz budowa drogi w Łęczu (594 tys. zł dofinansowania). W gminie Gronowo Elbląskie przewidziano przebudowę drogi w Wiktorowie (1,15 mln zł dofinansowania), a w gminie Młynary modernizację dróg Sapy – Warszewo i Borzynowo (1,27 mln zł dofinansowania).

W powiecie braniewskim dofinansowanie uzyskały 4 inwestycje. Na remont drogi Lubianka – Pawły pozyskano 1,44 mln zł wsparcia. Remont odcinka Podleśne – Gronówko wsparty będzie kwotą 305 tys. zł, modernizacja trasy Ławki – Wilczeta 1,35 mln zł, a remont drogi w miejscowości Grabowiec 487 tys. zł. Łącznie do powiatu braniewskiego trafi 3,58 mln zł dofinansowania.

EWELINA GULIŃSKA

WYDAWCA
GALINDIA Sp. z o.o.
ul. Tracka 7B
10-364 Olsztyn

REDAKTOR NACZELNY
Maciej Matera
ZASTĘPCA REDAKTORA NACZELNEGO
Ewelina Gulińska
e.gulinska@dziennikelblaski.pl

REDAKTOR WYDANIA
Ewelina Gulińska e.gulinska@dziennikelblaski.pl
WYDANIE ONLINE internet@gazetaolsztynska.pl
tel. 514 800 549

GAZETA OLSZTYŃSKA.PL
redakcja@gazetaolsztynska.pl
tel. 502 499 515
PRENUMERATA E-WYDAŃ
prenumerata@gazetaolsztynska.pl
tel. 502 499 531

DZIENNIKELBLASKI.PL
82-300 Elbląg, ul. Rybacka 35
tel. 502 499 529
gazeta@dziennikelblaski.pl

REKLAMA W ELBLĄGU
82-300 Elbląg, ul. Rybacka 35
tel. 604 408 305
reklamy@dziennikelblaski.pl
Elwira Kowalska
tel. 604 408 305

DRUK
Drukarnia Prasowa
GRUPY WM Sp. z o.o.
Olsztyn, ul. Tracka 7B
tel. 502 499 539

MILIONY NA BEZPIECZEŃSTWO, ALE SCHRONÓW WCIĄŻ ZA MAŁO

DO ELBLĄGA ORAZ POWIATU TRAFIŁ SPRZĘT RATOWNICZY I DO REAGOWANIA W KRYZYSOWYCH SYTUACJACH O WARTOŚCI 17 MILIONÓW ZŁOTYCH. RÓWNOCZEŚNIE POWSTAJE HALA MAGAZYNOWA DO JEGO PRZECHOWYWANIA. WCIĄŻ JEDNAK DUŻYM WYZWANIEM POZOSTAJĄ SCHRONY, KTÓRE OBECNIE ZAPEWNIJĄJĄ MIEJSCA OKOŁO SZEŚĆ PROCENT MIESZKAŃCÓW ELBLĄGA.

W czwartek, 18 lutego, w Komendzie Miejskiej Państwowej

Straży Pożarnej w Elblągu odbyła się coroczna odprawa z udziałem strażaków, samorządowców i władz województwa, podczas której podsumowano działania w ramach programu ochrony ludności i obrony cywilnej. W ostatnich miesiącach na sprzęt i infrastrukturę dla Elbląga oraz powiatu elbląskiego przeznaczono łącznie 17 milionów złotych.

— Sprzęt został zakupiony przez miasto Elbląg, gminę Elbląg, wszystkie gminy powiatu oraz powiat i Państwową Straż Pożarną. Są to m.in. generatory prądu, zbiorniki na wodę oraz agregaty o dużej mocy, które będzie można podłączać w szpitalach, DPS-ach, urzędach i zapasowych miejscach pracy, tak aby w razie kryzysu energetycznego można było normalnie funkcjonować. Strażakom kupiono sprzęt do ratowania ludzi, w tym rękawice, samochody i sanie lodowe — wyliczył Radosław Król, wicewojewoda warmińsko-mazurski.

W ramach działań związanych z przygotowaniem zaplecza bezpieczeństwa Komenda Miejska PSP wspólnie z miastem i powiatem buduje halę magazynową, która będzie służyć do przechowywania sprzętu. Prace mają potrwać do końca marca, a samorządy przygotowują się już do kolejnych etapów doposażenia i organizacji zaplecza.

O miejskiej części wydatków oraz planach inwestycyjnych w zakresie schronów mówił prezydent Elbląga Michał Misian. — Do Elbląga trafił sprzęt za ponad 8 milio-

nów złotych. W tym roku planujemy złożyć wniosek o kolejnych ponad osiem milionów złotych — poinformował. — Chcielibyśmy w tym roku już przejść do projektowania remontów schronów, które posiadamy, wskazanych podczas przeglądu. Dzisiaj to, co posiadamy, to tylko albo aż sześć procent pokrycia, jeśli chodzi o liczbę ludności. Mamy progi wyznaczone ustawą, będziemy do nich dążyć, choć przez kilkadziesiąt lat nikt w ogóle nie inwestował i nie da się tego nadrobić w rok, dwa albo nawet pięć lat. Na razie będziemy się skupiać na modernizacji w ramach programu ochrony ludności i obrony cywilnej i na projektach, natomiast co do nowych obiektów na razie nie będę mówił.

Do skali inwestycji odniósł się również starosta elbląski Maciej Romanowski.

— Kwoty są ważne, ale najważniejsze są jednostki ludzkie i armia — prawie tysiąc ochotników w powiecie. To bardzo ważne, bo przy różnych akcjach i nieszczęściach oni czasami są decydującym elementem — podkreślił starosta. — Nadal potrzeba kolejnych rzeczy. Będziemy składać wnioski na wóz dowodzenia i łączności, tzw. pickup. Nie musi to być drogi pojazd, może być samochód śred-

niej klasy. Potrzebne są też ciężkie traktory, bo mamy specyfikę regionu, podmokłe tereny i Żuławy, gdzie pojazdy się zapadają. Do wyciągania, przenoszenia ciężkich worków z piaskiem potrzebny jest właśnie taki sprzęt, a nie samochód ciężarowy. Wydaje nam się, że wciąż jesteśmy nienasycony i potrzebujemy kilku koparek, aby odważniać i odmulać rowy regulujące meliorację na terenach zagrożonych podtopieniami. O to będziemy walczyć — zadeklarował.

Wojewódzkie władze zapowiadają kontynuację programu oraz dalsze działania systemowe. — Jeśli chodzi o plany na poziomie województwa, w tym roku stawiamy przede wszystkim na dokumentację techniczną i rozpoczęcie projektowania przez gminy, bo mamy już wytyczne dotyczące miejsc ukrycia. Oczekujemy też dalszego doposażenia magazynów, które powstały, a w części gmin planowana jest budowa nowych magazynów. Od przyszłego roku planowany jest wieloletni program miejsc ukrycia jako jeden z głównych kierunków działań, a równolegle ważne będą szkolenia, ponieważ podstawą bezpieczeństwa jest wiedza, której społeczeństwu wciąż brakuje — podkreślił wojewoda. — Korpusy cywilne mają być służbą wspiera-

jącą wójta, burmistrza czy prezydenta w kryzysowej sytuacji. Będą to m.in. kierowcy, osoby z wiedzą techniczną i specjaliści mogący realnie nieść pomoc, także osoby znające teren, zaangażowane społecznie, często związane z organizacjami pozarządowymi. Ich zadaniem będzie wsparcie ludności w ewakuacji podczas podtopień i innych kryzysów. Przewidziane są dla nich szkolenia, prowadzone w hierarchiczny sposób: od poziomu województwa przez powiaty i gminy aż do mieszkańców.

— Nasze służby są bardzo dobrze przygotowane do kryzysowych działań i koordynacji, jednak w sytuacji kryzysu obejmującego jednocześnie wiele gmin same straże pożarna i służby ratunkowe mogą być niewystarczające. Dlatego każda gmina powinna rozwijać własne struktury przygotowane do reagowania. Wciąż istnieją też sprzętowe potrzeby; część gmin najpierw inwestowała w magazyny, teraz będzie się doposażać w sprzęt, a niektórym brakuje jeszcze doświadczenia, wiedzy oraz ludzi, także w OSP. W kryzysowej sytuacji może się okazać, że część pracowników zostanie zmobilizowana, dlatego samorządy muszą już dziś przygotować system wsparcia i kadrowe zasoby — dodał Radosław Król.

NASTOLETNI NOŻOWNIK TWIERDZI, ŻE SIĘ BRONIŁ

GRACJAN R. STANIE PRZED SĄDEM ZA ATAK NOŻEM W PARKU W PASŁĘKU, GDZIE MIAŁ RANIĆ DWÓCH SWOICH RÓWIEŚNIKÓW. SIEDEMNASTOLATEK NIE PRZYNAJE SIĘ DO WINY I TWIERDZI, ŻE DZIAŁAŁ W OBRONIE WŁASNEJ. ZA ZARZUCANE CZYNY GROZI MU NAWET 20 LAT WIĘZIENIA.

Prokuratura Rejonowa w Elblągu zakończyła postępowanie przygotowawcze w sprawie dotyczącej ataku nożem w parku w Pasłęku.

Przypomnijmy. Do zdarzenia doszło 5 września 2025 roku w miejskim parku przy ulicy Bohaterów Westerplatte. Jak ustalili śledczy, spotkali się tam trzej nastolatki: 17-letni Gracjan R., 16-letni Szymon C. oraz 17-letni Adrian G. Gracjan i Szymon znali się od kilku lat, ale byli ze sobą skonfliktowani. Spotkanie miało służyć wyjaśnieniu nieporozumień.

Zamiast do rozmowy doszło jednak do kłótni i szarpaniny. – W jej trakcie Gracjan R. posiadany przez siebie nożem co najmniej kilkakrotnie zadał uderzenia po całym ciele Szymonowi C. oraz co najmniej raz w klatkę piersiową Adrianowi G., po czym zbiegł z miejsca zdarzenia – poinformowała prokurator Ewa Ziębka, rzecznik prasowa Prokuratury Okręgowej w Elblągu.

Po zakończeniu postępowania przygotowawczego prokuratura zarzuciła 17-letniemu Gracjanowi R. popełnienie dwóch przestępstw.

Pierwszy zarzut dotyczy użycia noża izadania małoletniemu Szymonowi C. co najmniej ośmiu ran kłutych i ciętych wokół klatki piersiowej, szyi, głowy oraz kończyn górnych, co doprowadziło do rozległych obrażeń ciała, stanowiących ciężki uszczerbek na zdrowiu w postaci choroby realnie zagrażającej życiu oraz naraziło pokrzywdzonego na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia. W tych samych okolicznościach, przy użyciu tego samego narzędzia podejrzany miał również spowodować poważne obrażenia ciała u drugiego małoletniego pokrzywdzonego – Adriana G., które także zostały zakwalifikowane jako ciężki uszczerbek na zdrowiu realnie zagrażający życiu (art. 156 § 1 pkt 2 kk – od 3 do 20 lat pozbawienia wolności).

Drugi zarzut obejmuje naruszenie nietykalności cielesnej oraz kierowanie wobec Szymona C. gróźb karalnych pozbawienia życia przy użyciu noża typu scyzoryk z wysuniętym ostrzem. Z ustaleń śledztwa wynika, że gróźby te wzbudziły u pokrzywdzonego uzasadnioną obawę ich spełnienia (art. 190 § 1 kk wzb. zart. 217 § 1 kk wzw. zart. 11 § 2 kk – do lat 3 pozbawienia wolności).

Przesłuchany w charakterze podejrzanego Gracjan R. podczas całego postępowania przygotowawczego nie przyznał się do popełnienia zarzucanych mu czynów.

– W złożonych wyjaśnieniach podał, że to on został zaatakowany i jedynie się bronił, w tym na oślep uderzając nożem, działał w stanie wzburzenia – przekazała prokurator Ewa Ziębka.

Wobec Gracjana R. nadal stosowany jest areszt tymczasowy, przedłużony decyzją Sądu Okręgowego w Elblągu do 4 marca 2026 roku. **EWELINA GULIŃSKA**

W przestrzeni publicznej pojawiły się informacje o rzekomej likwidacji 30 etatów w 43 batalionie obrony pogranicza w Braniewie. Po bezpośredniej rozmowie z dowódcami Wojsk Obrony Terytorialnej oraz dowódcą 9 Braniewskiej Brygady Kawalerii Pancernej przedstawiam potwierdzone fakty – napisał w mediach społecznościowych burmistrz Braniewa, który pełni też funkcję doradcy ministra obrony narodowej do spraw „Narodowego programu odstraszania i obrony Tarcza Wschód”.

Wynika z nich, że 4 Warmińsko-Mazurska Brygada Obrony Terytorialnej w 2026 roku zostanie przeformowana w Brygadę Obrony Pogranicza. W jej strukturze funkcjonuje m.in. 43 Batalion Obrony Pogranicza (wcześniej 43. Batalion Lekkiej Piechoty), który stacjonuje w Braniewie. W związku z tym przekształceniom ulegną struktury organizacyjne wszystkich batalionów. Stan osobowy Brygady OT zwiększy się o kilkuset żołnierzy, powstaną nowe pododdziały. W części batalionów pojawiają się nowe etaty, a w części ich liczba zostanie skorygowana przy uwzględnieniu obecnych wakatów.

Istotne zapewnienie padło w kontekście żołnierzy pełniących służbę w Braniewie i innych miejscowościach regionu.

– Wszyscy żołnierze batalionów brygady zostaną zagospodarowani w do-

BURMISTRZ BRANIEWA O ZWOLNIENIACH W WOJSKU

W 43 BATALIONIE OBRONY POGRANICZA W BRANIEWIE ZLIKWIDOWANYCH ZOSTANIE 15 ETATÓW W ZWIĄZKU Z PLANOWANYM NA 2026 ROK PRZEFORMOWANIEM 4 WARMIŃSKO-MAZURSKIEJ BRYGADY OBRONY TERYTORIALNEJ, W SKŁAD KTÓREJ WCHODZI BRANIEWSKA JEDNOSTKA. ŻADEN Z ŻOŁNIERZY NIE STRACI JEDNAK PRACY.

Fot. UM Braniewo

tychczasowych batalionach lub innych jednostkach wojskowych w tych samych miejscowościach. Nikt nie będzie zwalniany – podkreślił Tomasz Sielicki.

W przypadku Braniewa mowa o około 15 żołnierzach, którzy otrzymają ofertę służby w innych miejscach. Batalion WOT w Morągu zadeklarował możliwość przyjęcia żołnierzy, nawet na wyższe stanowiska, a dowódca 9 Braniewskiej Brygady Kawalerii Pancernej potwierdził gotowość przyjęcia wszystkich żołnierzy, którzy nie zdecydują się na zmianę garnizonu lub objęcie etatów w Morągu.

Burmistrz zaznaczył, że nie ma mowy o redukcji

zatrudnienia ani zwolnień, a zmiany mają organizacyjny charakter i służą

wzmocnieniu potencjału obronnego przygranicznego regionu. **EWELINA GULIŃSKA**

REKLAMA

przetarg

WYCIĄG Z OGŁOSZENIA WÓJTA GMINY PŁOSKINIA O TRZECIM PRZETARGU USTNYM NIEOGRANICZONYM

Przedmiotem przetargu jest nieruchomości określona w wykazie podanym do publicznej wiadomości w sposób zwyczajowo przyjęty i ogłoszony w lokalnej prasie („Dziennik Elbląski” z dnia 01.08.2025 r.), oznaczona w ewidencji gruntów jako działka niezabudowana **nr 159** o powierzchni **7,1183 ha**, położona w obrębie **Chruściel**. Grunt niezabudowany, uprawiany rolniczo, o wysokiej kulturze rolnej.

Zgodnie z ewidencją gruntów rodzaj użytku:
– działka nr 159: RIVa – pow. 7,1183 ha.

Przeznaczenie nieruchomości:
– tereny rolne.

Cena wywoławcza nieruchomości – 400.000,00 zł.

Wadium – 40.000,00 zł
(wniesione w pieniądzu do 20.03.2026 r.).

Minimalne postąpienie – postąpienie nie może wynosić mniej niż 1% ceny wywoławczej, z zaokrągleniem w górę do pełnych dziesiątków złotych.

Przetarg odbędzie się 25.03.2026 r. o godz. 9.00 w siedzibie Urzędu Gminy Płoskinia (sala USC).

Ogłoszenie o przetargu podaje się do publicznej wiadomości poprzez zamieszczenie w siedzibie Urzędu Gminy Płoskinia, na tablicy ogłoszeń sołectwa oraz na stronie BIP Urzędu Gminy Płoskinia.

Dodatkowe informacje o nieruchomości można uzyskać w Urzędzie Gminy Płoskinia, w pokoju nr 6, tel. 55 620 86 05.

PIJANA SPACEROWAŁA NOCĄ Z NIEMOWLĘCIEM

Policjanci z Pastęka zatrzymali 29-letnią kobietę, która miała sprawować opiekę nad 6-miesięcznym dzieckiem, będąc pod wpływem alkoholu. Do zdarzenia doszło około godziny 22 na ulicy Ogrodowej w Pastęku. Kobieta została zatrzymana, gdy przemieszczała się z dzieckiem trzymanym w nosidełku. Dziewczynka była skąpo ubrana mimo niskiej temperatury panującej na zewnątrz.

Dziecko zostało niezwłocznie przekazane pod opiekę najbliższej rodziny: babci i ciotki.

Dwudziestodwuletnia została osadzona w policyjnym areszcie. Może odpowiadać za narażenie dziecka na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia albo ciężkiego uszczerbku na zdrowiu. W chwili zatrzymania miała około 1,5 promila alkoholu w organizmie. **KMP ELBLĄG**

REKLAMA

komunikat

Wójt Gminy Milejewo

podaje do publicznej wiadomości, że na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy Milejewo od dnia 20 lutego 2026 r. do dnia 13 marca 2026 r. wywieszono wykaz nieruchomości gruntowych, stanowiących własność Gminy Milejewo, przeznaczonych do oddania w dzierżawę. Wykaz zamieszczono także na stronach internetowych <https://bip.milejewo.pl/> i <https://milejewo.pl/>.

ŚWIATOWID PODSUMOWAŁ 2025 ROK

1846 SEANSÓW FILMOWYCH, 74 461 WIDZÓW, 10 166 UCZESTNIKÓW WYDARZEŃ TANECZNYCH I 130 ZDIGITALIZOWANYCH OBIEKTÓW – TAK W LICZBACH WYGLĄDA 2025 ROK W CENTRUM SPOTKAŃ EUROPEJSKICH „ŚWIATOWID”. O DZIAŁALNOŚCI INSTYTUCJI, PROBLEMACH Z BAZĄ NOCLEGOwą I KOSZTACH FUNKCJONOWANIA MÓWI DYREKTOR ANTONI CZYŻYK.

REKLAMA

przetarg

ESM „SIELANKA” z siedzibą w Elblągu, ul. Gwiazdna 26/27 ogłasza

ustny przetarg nieograniczony na najem
nw. lokali użytkowych w Elblągu, usytuowanych:

– w budynku mieszkalno-usługowym przy ulicy Związku Jaszczurczego 15;

• lokal o pow. użytk. 66,63 m², położony na parterze budynku, z przeznaczeniem na działalność handlowo-usługową. Czynsz za najem lokalu to kwota 1700,00 zł netto + media i VAT/miesiąc. Wadium w kwocie 1700,00 zł. Lokal do objęcia z dniem podpisania umowy. Dane charakterystyki energetycznej lokalu: EU=203,17 kWh/(m²*rok), EK=287,80 kWh/(m²*rok), EP=268,29 kWh/(m²*rok), E^{CO2}=0,0973 t CO₂/(m²*rok), U^{OZE}= 0,00%

– w budynku mieszkalno-usługowym przy ulicy Królewieckiej 79-87;

• lokal o pow. użytk. 82,00 m², położony na parterze budynku, z przeznaczeniem na działalność usługowo-handlową. Czynsz za najem lokalu to kwota 2500,00 zł netto + media i VAT/miesiąc. Wadium w kwocie 2500,00 zł. Lokal do objęcia z dniem podpisania umowy. Dane charakterystyki energetycznej lokalu: EU=97,93 kWh/(m²*rok), EK=143,83 kWh/(m²*rok), EP=145,84 kWh/(m²*rok), E^{CO2}=0,05 t CO₂/(m²*rok), U^{OZE}= 0,00%

– w budynku mieszkalno-usługowym przy ulicy 1 Maja 28-46;

• lokal o pow. użytk. 25,71 m², położony na parterze budynku z przeznaczeniem, na działalność usługowo-handlową. Czynsz za najem lokalu to kwota 1500,00 zł netto + media i VAT/miesiąc. Wadium w kwocie 1.500,00 zł. Lokal do objęcia z dniem podpisania umowy. Dane charakterystyki energetycznej lokalu: EU=103,63 kWh/(m²*rok), EK=169,64 kWh/(m²*rok), EP=258,16 kWh/(m²*rok), E^{CO2}=0,0595 t CO₂/(m²*rok), U^{OZE}= 0,00%.

Powierzchnię lokali użytkowych ustalono na podstawie Polskiej Normy PN-70/B-02365. Umowa najmu zostanie zawarta według wzoru ESM „Sielanka” – tekst do wglądu w siedzibie Spółdzielni, pokój nr 15.

**Przetarg odbędzie się dnia 03.03.2026 r. o godz. 13.00
w siedzibie Spółdzielni przy ul. Gwiazdnej 26/27 (świetlica) w Elblągu.**

Oferty w zalakowanych kopertach, zawierające nw. dokumenty, prosimy wysłać na adres siedziby Spółdzielni, dostarczyć do sekretariatu Spółdzielni lub wrzucić do skrzynki zamontowanej przy drzwiach siedziby spółdzielni przy ul. Gwiazdnej 26/27 w terminie do dnia 02.03.2026 r. do godz. 15.00:

- charakterystyka firmy – prowadzona działalność, przeznaczenie lokalu
- oferowana stawka czynszu najmu
- aktualne zaświadczenie z ZUS o nie zaleganiu z opłatami na świadczenia społeczne
- aktualne zaświadczenie z urzędu skarbowego o nie zaleganiu z opłatami podatkowymi
- podstawa prowadzenia działalności gospodarczej – aktualne zaświadczenie o wpisie do ewidencji działalności gospodarczej lub odpis z KRS
- zaświadczenie o nadaniu numeru identyfikacji podatkowej VAT oraz numeru REGON
- kserokopia dowodu wpłaty wadium na konto Spółdzielni w banku PKO BP, nr 57 1020 1752 0000 0302 0003 1575
- oświadczenie o zapoznaniu się z warunkami przetargu, postanowieniami regulaminu postępowania przetargowego oraz wzorem umowy najmu/projektem, które oferent uznaje za wiążące.

Szczegółowe informacje o przetargu, jego zasadach i lokalach, można uzyskać w administracji Spółdzielni (pok. 15) lub pod numerem telefonu (55) 642-50-46.

W przypadku gdy wpłynie więcej niż jedna oferta najmu danego lokalu, przetarg odbywa się w formie licytacji z postąpieniem co najmniej o jeden złoty.

Spółdzielnia zastrzega sobie prawo swobodnego wyboru oferenta oraz odstąpienia, odwołania lub unieważnienia przetargu bez podania przyczyn.

Centrum Spotkań Europejskich „Światowid” podsumowało miniony rok działalności. O liczbach, wyzwaniach i kierunkach pracy mówi Antoni Czyżyk, dyrektor instytucji.

W 2025 roku w Światowidzie odbyło się 184 846 seansów filmowych, na które bilety kupiło 74 461 widzów.

– To ogromna liczba, biorąc pod uwagę nasze trzy sale – mówi Antoni Czyżyk, dyrektor CSE „Światowid”.

Dużą część działalności Światowida stanowią wydarzenia taneczne. W 2025 roku wzięło w nich udział 10 166 zarejestrowanych uczestników.

– Imprezy taneczne w Elblągu cieszą się powodzeniem, ale z biznesowego punktu widzenia jest to działanie, które powoduje, że w Elblągu nie ma wystarczającej liczby miejsc hotelowych – podkreśla Antoni Czyżyk.

Jak zaznacza dyrektor, przy takiej liczbie gości wpływ na lokalną gospodarkę jest odczuwalny.

– Gdybyśmy przyjęli, że każdy z uczestników imprezy tanecznej opłaca dwa noclegi, to proszę zwrócić uwagę na to, jak biznesowo oddziałuje to na bazę noclegową i gastronomiczną. W ten sposób wspieramy gospodarkę Elbląga – mówi dyrektor.

Jednocześnie organizacja największych turniejów wiąże się z logistycznymi wyzwaniami.

– Mieliliśmy wielkie obawy, gdy organizowaliśmy zawody w Stage Dance w maju zeszłego roku, na które przyjeżdża około 1200-1500 osób. Czy Elbląg jest w stanie przyjąć taką liczbę gości? Nie. Jeżeli jechały polskie zespoły, to jadąc autokarami, w okolicy znajdowały

nocleg – przyznaje Antoni Czyżyk.

W przypadku Baltic Cup wydarzenie trwa trzy dni.

– Baltic Cup z mistrzostwami świata rozkładamy na trzy dni logistycznie. Ktoś przyjedzie, zakończy mistrzostwa i wyjedzie, a inni biorą udział w sobotę czy niedzielę – wyjaśnia.

Dyrektor dodaje, że brakuje stałego wsparcia hotelowego.

– Czekamy na uruchomienie hotelu Arbiter, który kiedyś bardzo nam pomagał. W tej chwili organizacja takiego wydarzenia polega na tym, że trzeba szukać na bookingu, są prywatne kwatery. Dzisiaj jeszcze wytrzymujemy, ale wiemy, że niektórzy, gdy chcą się zgłosić w ostatniej chwili, ale wiedzą, że nie ma noclegu, to nie przyjeżdżają do Elbląga.

Ale Światowid to nie tylko wydarzenia. Istotnym obszarem działalności jest Regionalna Pracownia Digitalizacji.

– W którymś momencie spojrzeliśmy na to, co robimy i co chcemy robić. Oczywiście koncerty i eventy są ważne, ale misją takich instytucji kultury powinno być także upowszechnianie kultury, edukacja kulturalna i zachowywanie dziedzictwa – mówi Antoni Czyżyk.

– W każdym roku potrafimy zdigitalizować około 120-130 obiektów. Oprócz

skaningu jesteśmy w stanie według standardów Narodowego Instytutu Dziedzictwa zrobić i opisać metadane. Te materiały trafiają na listę w NID, ale również są u nas. To jest pierwszy i jeden z nielicznych w północnej Polsce ośrodków, które w trójwymiarze dbają o zachowanie dziedzictwa z naszego obszaru. Wiemy, że te materiały zostaną na wiele lat – podkreśla dyrektor.

W 2025 roku instytucja zrealizowała 287 różnych działań (dla porównania w 2012 roku było ich 212).

– Światowid jest miejscem, gdzie oferujemy możliwość działania dzieciom z przedszkola, ale również dorosłym osobom. Przedział jest ogromny. To nie są tylko przeglądy. Dużą wagę przykładamy do edukacji, bo to jest nasz cel – mówi Antoni Czyżyk.

– My mamy chronić i upubliczniać to, co w naszym regionie się dzieje. Cieszymy się, że korzystają z tego również ośrodki naukowe – dodaje.

Koszt funkcjonowania CSE „Światowid” w 2025 roku wyniósł około 11 mln zł. W tej kwocie mieści się m.in. termomodernizacja Centrum Tańca „Promyk”, na którą trzeba było wydać około 1,7 mln zł. Około 5 mln zł stanowiły środki pozyskane z zewnętrznych źródeł.

EWELINA GULIŃSKA

REKLAMA

komunikat

OGŁOSZENIE Burmistrz Pasłęka

informuje, że na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Miejskim w Pasłęku został wywieszony wykaz nieruchomości, stanowiących własność Gminy Pasłęk, przeznaczonych do dzierżawy. Wykaz wywieszono na okres od 20 lutego do 13 marca 2026 r. i zamieszczono na stronach internetowych Urzędu: <https://paslek.pl/> oraz <https://bip.paslek.pl/>.

POLICJANT CHCE UNIEWINNENIA

POLICJANT Z ELBLĄGA, NIEPRAWOMOCNIE SKAZANY ZA PRZEKROCZENIE UPRAWNIENI I ZNĘCANIE SIĘ PODCZAS PRZESŁUCHANIA 18-LETNIEJ KOBIETY, WALCZY PRZED SĄDEM ODWOŁAWCZYM O UNIEWINNENIE. OBRONA KWESTIONUJE KOPIĘ NAGRANIA STANOWIĄCĄ JEDEN Z GŁÓWNYCH DOWODÓW W SPRAWIE, PODWAŻA USTALENIA DOTYCZĄCE SZARPANIA I KIEROWANIA GROŹB ORAZ PRZEKONUJE, ŻE ZACHOWANIE FUNKCJONARIUSZA NIE WYCZERPUJE ZNAMION PRZESTĘPSTWA.

P przed sądem odwoławczym odbyło się posiedzenie w sprawie apelacji wniesionej przez obrońcę Bartłomieja K., policjanta z Komendy Miejskiej Policji w Elblągu, skazanego nieprawomocnym wyrokiem za przekroczenie uprawnień podczas przesłuchania młodej kobiety w kwietniu 2022 roku. Sprawa dotyczy interwencji związanej z uszkodzeniem drzwi taksówki. Jedna z pasażerek pojazdu została wezwana na komendę w charakterze świadka. To właśnie tam doszło do rozmowy, której przebieg kobieta zarejestrowała telefonem komórkowym. Przypomnijmy, że początkowo deklarowała ona, iż poda dane sprawy uszkodzenia taksówki. Będąc już w komendzie, twierdziła jednak, że nie wie, jak nazywa się sprawca, i że niczego nie pamięta.

Na nagraniu słychać m.in.: „Mów, gówniario, jak on się nazywa, bo ci, k...a, jeszcze zaraz tu klapsa zapodam”.

„Myślisz, że jak powiesz, że się nachlałaś, to co, myślisz, że ujdzie ci to na sucho?”

„K...a, ostatni raz będziesz piła do niepamięci, rozumiesz?”

„To nie jest film, że pójdziesz na policję i powiesz, że nie wiesz, o co chodzi”.

Nagranie stało się jednym z głównych dowodów w sprawie i to na nim w dużej mierze oparł się sąd pierwszej instancji.

2 lipca 2025 roku Sąd Rejonowy w Elblągu uznał funkcjonariusza za winnego przekroczenia uprawnień i znęcania się psychicznego nad świadkiem. Policjant został skazany na rok pozbawienia wolności w zawieszeniu na dwa lata. Oskarżony nie przyznał się do winy.

– Bartłomiej K., będąc funkcjonariuszem publicznym, policjantem Komendy

Miejskiej Policji w Elblągu, przekroczył swoje uprawnienia w toku rozpytania świadka N.T. i w celu uzyskania określonych zeznań i informacji stosował wobec świadka przemoc w postaci szarpnięcia za torebkę, groził pozbawieniem wolności oraz naruszeniem nietykalności cielesnej, wielokrotnie znieważał słowami powszechnie uznawanymi za obelżywe, całokształtem swojego zachowania znęcając się psychicznie nad świadkiem, czym działał na szkodę interesu publicznego oraz prywatnego N.T. – podsumował wówczas wyrok Arkadiusz Kuta, rzecznik prasowy Sądu Okręgowego w Elblągu.

Obrona: Nie doszło do groźby i przemocy

Podczas rozprawy apelacyjnej obrońca policjanta wniósł o zmianę wyroku na uniewinnienie, ewentualnie o jego uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania. W obszernej argumentacji zakwestionował ustalenia sądu pierwszej instancji oraz ocenę dowodów.

– Już od pierwszego ustalenia sądu pierwszej instancji mieliśmy do czynienia z oceną dowolną, a nie swobodną. Każde słowo mojego klienta zostało zinterpretowane na jego niekorzyść – mówił przed sądem.

Obronca podnosił, że nagranie rozmowy, które stało się jednym z głównych dowodów w sprawie, jest jedynie kopią, a nie oryginałem.

– Dysponujemy nagraniem, kopią nagrania z tego zdarzenia przez nas kwestionowaną co do wiarygodności. W postępowaniu przygotowawczym prowadzonym przez Prokuraturę Krajową w Sopocie zostało uznane, iż kopia nagrania nie może być dowodem w sprawie. Niemniej tutaj

podjęto się oceny kopii, uznając, że kopia nagrania nie została zdeformowana czy zmodyfikowana. Natomiast nie wiadomo, czy oryginał nie został zmodyfikowany – argumentował.

Obronca wskazywał, że podczas rozpytania świadka stosowane są określone techniki operacyjne, a sposób prowadzenia rozmowy powinien być dostosowany do osoby, z którą policjant kryminalny ma do czynienia.

– Inaczej rozpytuje się profesora prawa, inaczej osobę dojrzałą, a inaczej 18-latkę, która powołuje się na upojenie alkoholowe, czyli jakby nie patrzeć nieco zdemoralizowaną, która kontaktuje się z przestępcą i próbuje go kryć – przekonywał. – Działanie oskarżonego polegało na dostosowaniu języka do sytuacji. Mówił, że jest osobą niedojrzałą i używał słów, które miały do niej dotrzeć. Nie były to słowa, które miały obrazić. Celem było dotarcie językiem młodzieżowym do tego, żeby przekonała się i powiedziała prawdę.

Odnosił się także do interpretacji słów o „pójściu za kraty”. – Sąd przyjął, że mój klient powiedział: „Pójdziemy za kraty”, co miałyby

oznaczać więzienie. Tymczasem on użył sformułowania: „Zapraszam panią za kratę, do wydziału kryminalnego”. Wydział kryminalny Komendy Miejskiej Policji znajduje się na trzecim piętrze i jest odgródzony kratą, co jest standardem organizacyjnym. Na nagraniu jest dźwięk tej kraty, która jest otwierana. Inie „pójdziemy za kraty” w stylu „pójdziemy do więzienia”, tylko „pójdziemy do wydziału kryminalnego”, gdzie mój klient ma swój gabinet, żeby dokonać rozpytania – tłumaczył.

Obronca odniósł się również do kwestii użycia słowa k****. – Nie padło słowo „kurwo” skierowane do pokrzywdzonej. Padło sformułowanie „to, kurwa, ostatni raz będziesz piła do niepamięci”. Był to przerwany wypowiedzi, użyty w reakcji na tłumaczenie się rzekomą niepamięcią. Nie było to określenie pokrzywdzonej ani zniewaga wobec jej osoby, lecz element wypowiedzi mającej wzmocnić przekaz – przekonywał.

Obronca odniósł się także do zarzutu dotyczącego groźbienia pokrzywdzonej pobiciem. – W zarzucie pojawia się twierdzenie, że

straszył ją pobiciem. Tymczasem mój klient powiedział, że „da klapsa”. W tym aspekcie należałoby wrócić do kontekstu całej rozmowy i do tego, jakie przesłanie mu przyswiewcało – mówił.

Podkreślał, że policjant zwracał się do 18-letniej wówczas kobiety słowem „dzieciaku”, wskazując na dzielącą ich różnicę wieku. – Mój klient ją pouczał. Mówił: „Po co ci to? Po co ci te problemy? Powiedz prawdę. Po co masz być karana za składanie fałszywych zeznań?”. W jakiś sposób mobilizował ją do tego, by mówiła prawdę – argumentował obrońca.

Odnosząc się do słowa „klaps”, dodał: – Klaps to sformułowanie, którego używa rodzic wobec dziecka, by zmotywować je do właściwej postawy. Po pierwsze, mój klient nie podjął żadnych takich działań. Po drugie, nie jest to groźba popełnienia przestępstwa. Jeśli rodzic mówi do dziecka „dam ci klapsa”, to czy popełnia przestępstwo? Czy wszyscy popełniamy przestępstwo, mówiąc: „Dam ci klapsa, sprzątnij kloki”? Nie. Trzeba to oceniać w sposób racjonalny – przekonywał.

Odnosząc się do zarzutu szarpnięcia za torebkę, stwierdził: – Nie było kontaktu fizycznego. Pokrzywdzona, widząc to, gdy ręka mojego klienta jeszcze nie dotarła do tej torebki, schowała ją za plecy. W związku z tym ani nie było kontaktu z pokrzywdzoną, ani nie było kontaktu z torebką.

Na zakończenie podkreślił: – Znęcanie się to działanie długotrwałe, wielozachowaniowe. To zdarzenie trwa pięć minut. O jakim tu znęcaniu możemy mówić?

Prokuratura: Funkcjonariusz nie jest mentorem ani rodzicem

Prokurator wniósł o oddalenie apelacji w całości i utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji. W swoim wystąpieniu odniósł się do argumentacji obrony, która wskazywała na „ojcowski” charakter wypowiedzi oskarżonego.

– Pan mecenas mówi o tym, że oskarżony wcielał się w rolę mentora, niemal rodzica. Ale pan oskarżony nie był rodzicem tej dziewczyny. Nie zajmował się jej wychowaniem. Był funkcjonariuszem państwowym, policjantem. A jego obowiązki są inne – przypomniał.

Prokurator zaznaczył, że 18-letnia kobieta, która stawiała się na komendzie, powinna zostać potraktowana profesjonalnie. – To jest osoba bardzo młoda. Ona raczej powinna uzyskać wsparcie policji, a nie zostać tak potraktowana, jak została potraktowana – mówił.

Przywołał również słowa pokrzywdzonej. – Utkwiło mi w głowie zdanie pani pokrzywdzonej, że współczuje dzieciom pana oskarżonego, jeśli tak zachowuje się w domu – oznajmił.

Wyrok poznamy 25 lutego.

EWELINA GULIŃSKA

NAJWIĘKSZA ARMIA PODZIEMNA W HISTORII ŚWIATA

POWSTAŁA OSIEMDZIESIĄT CZTERY LATA TEMU ARMIA KRAJOWA TO COŚ ZNACZNIE WIĘCEJ NIŻ MILITARNA FORMACJA. JEJ ETOS STANOWI SPUŚCIZNĘ, KTÓRĄ UZNAJĄ I SZANUJĄ, BEZ WZGLĘDU NA PROWENIENCJĘ, WSZYSCY POLACY.

14 lutego 1919 roku rozpoczęła się wojna polsko-bolszewicka, której rozstrzygnięcie w postaci zwycięstwa polskiego oręża powstrzymało mocarstwowe plany bolszewików dotyczące podboju Europy. Dokładnie dwadzieścia trzy lata później, 14 lutego 1942 roku, ówczesny naczelny wódz Polskich Sił Zbrojnych generał Władysław Sikorski wydał rozkaz o przemianowaniu Związku Walki Zbrojnej (kontynuatora Służby Zwycięstwu Polski) na Armię Krajową. Tak powstała największa konspiracyjna armia w Europie czasu II wojny światowej, która w szczytowym okresie liczyła ponad 360 tysięcy zaprzysiężonych żołnierzy, w tym blisko 11 tysięcy oficerów.

Niejako z założenia, wedle instrukcji generała Władysława Sikorskiego, AK miała być „ogólnonarodowa, ponadpartyjna i ponadstanowa, skupiająca w swych szeregach, bez względu na różnice przekonań politycznych i społecznych, wszystkich Polaków pragnących walczyć orężnie z okupantami w warunkach pracy konspiracyjnej”. W tym sensie zakonspirowane siły zbrojne Polskiego Państwa Podziemnego zrodziły się „z miłości do Polski” (hasło IPN reklamujące obchody 80. rocznicy powstania Armii Krajowej).

Stosunek komunistów do AK zawsze był negatywny

– Historia Armii Krajowej to opowieść o cierpieniu, walce i ostatecznym zwycięstwie – powiedział w rozmowie z „Gazetą Olsztyńską” dr hab. Karol Sacewicz, naczelnik De-

Mosiężny orzełek Armii Krajowej, bitny w latach 1942-1945

legatury IPN w Olsztynie. Zwycięstwie, dodajmy, po ponad czterdziestu latach, albowiem w powojennej Polsce, rządzonej przez komunistów i sowiecką agenturę, żołnierze AK byli traktowani jak najgroźniejsi wrogowie. Niejeden z nich nie doczekał wolnej Polski, toteż dla wielu rok 1989 i suwerenna Polska, jaka zrodziła się na bazie ówczesnych przemian, były swoistym triumfem zza grobu. Dowodzący olsztyńskim IPN historyk podkreśla, że „choć skala represji względem akowców zmieniła się w zależności od politycznych rozgrywek

ARMIA KRAJOWA

– największa armia konspiracyjna w okupowanej Europie podczas II wojny światowej.

Kalendarium

27 września 1939 roku

– powołanie Służby Zwycięstwu Polski.

13 listopada 1939 roku

– w oparciu o struktury SZP powstaje Związek Walki Zbrojnej.

14 lutego 1942 roku

– przemianowanie ZWZ na Armię Krajową.

19 stycznia 1945 roku

– rozwiązanie AK.

wewnątrz aparatu władzy, to sam stosunek komunistów względem AK zawsze był negatywny i nacechowany instrumentalnym podejściem. Przykładem jest działalność Mieczysława Moczała, przywódcy frakcji partyzantów, który w cyniczny sposób próbował wciągać żołnierzy AK do Związku Bojowników o Wolność i Demokrację, obłudnie budując mit jedności ruchu oporu”.

Koniec II wojny światowej ogrom społeczeństwa przyjął z wyraźną ulgą, aczkolwiek nie dla wszystkich oznaczał koniec koszmaru, rozstanie z bronią i powrót do normalnego życia. Spośród blisko 200 tysięcy osób, które latem 1945 roku uczestniczyły w antykomunistycznej konspiracji, lwią część stanowili ludzie wywodzący się z rozwiązanej 19 stycznia 1945 roku przez generała Leopolda Okulickiego Armii Krajowej. Głównie spośród nich rekrutowali się członkowie Delegatury Sił Zbrojnych na Kraj, organizacji „Nie”, Zrzeszenia „Wolność i Niezawisłość” czy Ruchu Oporu Armii Krajowej. To oni w okresie stalinizmu stanęli do nierównej walki, nieraz – „żyjąc prawem wilka”. Wprawdzie w wymiarze ludzkim, doczesnym niejednokrotnie przegrali, ale nieśli na swoich barkach, jak stwierdził dr hab. Karol Sacewicz, „etos związany z AK, którego ślad możemy odnaleźć m.in. w poczynaniach opozycji demokratycznej lat siedemdziesiątych i osiemdziesiątych XX wieku”.

„Na spotkanie ludzom z AK”

Tuż po rozwiązaniu Armii Krajowej w lutym 1945 roku warszawskie,

a następnie polskie ulice zalał plakat Włodzimierza Zakrzewskiego „Olbrzym i zapluty karzeł reakcji”, mający na celu zoptymalizować AK. Owa agitka bynajmniej nie przetrwała próby czasu, stając się jednocześnie swoistym symbolem oderwania od społeczeństwa komunistycznej propagandy. Skądinąd gdy Zygmunt Zaremba, wybitny działacz PPS, zimą 1945 roku ujrzał w Krakowie afisz przedstawiający robotnika i żołnierza armii Zygmunta Berlinga wymiatających faszyzm i AK, to potraktował to ze swego rodzaju optymizmem. Uważał bowiem, iż sowiecki rysownik, decydując się na takowy zabieg, strzela kulą w płot i nie rozumie z polskiej specyfiki. Notabene jednaście lat później, 11 marca 1956 roku, na łamach „Po Prostu” ukazał się słynny artykuł „Na spotkanie ludziom z AK”, będący ważnym głosem w procesie rehabilitacji akowców. Autorami tegoż tekstu byli Jerzy Ambroziewicz, Jan Olszewski i Walerj Namiotkiewicz.

Pamięć o Armii Krajowej nie umarła nawet w najczarniejszych latach, a wejście do popkultury postaw i symboliki związanych z AK dodatkowo ugruntowało jej pozycję w polskim społeczeństwie.

ARMIA KRAJOWA W LICZBACH

350–400 TYS. ŻOŁNIERZY

W TYM:

10,8 TYS. OFICERÓW

316 CICHOCIEMNYCH

7,5 TYS. PODCHORĄŻYCH

PRAWIE 88 TYS. PODOFICERÓW

SZACOWANA LICZBA KOBIET:

NIECO PONAD 10% CAŁEGO STANU OSOBOWEGO.

AKCJE SABOTAŻOWE I DYWERSYJNE

ZNISZCZONO LUB USZKODZONO:

39 MOSTÓW

8800 PAROWOZÓW

26 750 SAMOCHODÓW

4 450 WAGONÓW

ZABITO OKOŁO:

5 437 NIEMCÓW W WALCE

ZLIKWIDOWANO 3840 ŻANDARMÓW

ZLIKWIDOWANO 1100 AGENTÓW

GESTAPO

ROTA PRZYSIĘGI ARMII KRAJOWEJ, OBOWIĄZUJĄCA OD LUTEGO 1942 ROKU

Przyjmowany: „W obliczu Boga Wszechmogącego i Najświętszej Marii Panny Królowej Korony Polskiej kładę swe ręce na ten święty krzyż, znak męki i zbawienia, i przysięgam być wierny ojczyźnie mej, Rzeczypospolitej Polskiej, stać nieugięty na straży jej honoru i o wyzwolenie jej z niewoli walczyć ze wszystkich sił, aż do ofiary życia mego. Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej i rozkazom naczelnego wodza oraz wyznaczonemu przezeń dowódcy Armii Krajowej będę bezwzględnie posłuszny, a tajemnicy niezłomnie dochowam, cokolwiek by mnie spotkać miało. Tak mi dopomóż Bóg”.

Przyjmujący: „Przyjmuję cię w szeregi armii polskiej, walczącej z wrogiem w konspiracji o wyzwolenie ojczyzny. Twym obowiązkiem będzie walczyć z bronią w ręku. Zwycięstwo będzie twoją nagrodą. Zdrada jest karana śmiercią”.

Przykładem jest popularność serialu „Czas honoru”. Nawiasem mówiąc, warto również pamiętać o serialu „Kolumbowie” (1970), narysowanym na podstawie kultowej książki Romana Bratnego „Kolumbowie.

Rocznik 20”, czy filmach „Zamach” (1959), „Akcja pod Arsenalem” (1978), „Generał Nil” (2009), „Miasto 44” (2014) oraz „Kamienie na szaniec” (2014).

MICHAŁ MIESZKO PODOLAK

14 lutego 2026 roku został opublikowany wywiad Joanny

Kryńskiej z Martą Nawrocką w TVN24, który szybko wywołał falę komentarzy w sieci oraz w mediach, z których znaczna część miała charakter deprecjujący, personalny, a momentami wprost obraźliwy. W wielu omówieniach tego wywiadu powtarza się jednak obserwacja, że reakcje na tę rozmowę były skrajne i że w dyskusji pojawiło się mnóstwo hejtu. Ten hejt – przypominam – jest, mówiąc po polsku, zwykłą mową nienawiści, jest formą przemocy zbiorowej, która daje komentującym łatwe poczucie mocy i przynależności. Mechanizm stada w sieci jest dobrze znany: jeden złośliwy komentarz zachęca następny, a potem już nie chodzi o żadną prawdę czy obiektywizm, chodzi o to, żeby dołożyć swój kamyk. Hejt, a nie konstruktywna krytyka z poszanowaniem osoby, trwa do dziś. Dlatego chciałabym w przeciwnieństwie do hejterów stanąć w obronie godności pierwszej damy Marty Nawrockiej, przywracając elementarne standardy rozmowy oczłowieku. Była to też osobista prośba mojej córki Marii, studentki dziennikarstwa i komunikacji społecznej UJ, przejętej skalą i charakterem tej ordynarnej nagonki, która solidaryzuje się z pierwszą damą Martą Nawrocką.

NAJPIERW TRZEBA PRZYWOŁAĆ PORZĄDEK RZECZY. W POLSKIM USTROJU PIERWSZA DAMA NIE PEŁNI URZĘDU KONSTYTUCYJNEGO, NIE MA DEMOKRATYCZNEGO MANDATU, NIE SKŁADA PRZYSIĘGI PAŃSTWOWEJ, NIE SPRAWUJE WŁADZY WYKONAWCZEJ ANI USTAWODAWCZEJ, NIE ODPOWIADA ZA DECYZJE PODPISYWANE PRZEZ PREZYDENTA I NIE WSPÓŁRZĄDZI Z NIM, NIE PODEJMUJE DECYZJI POLITYCZNYCH I NIE REPREZENTUJE

PAŃSTWA W SENSIE FORMALNYM. REPREZENTUJE JE JEJ MĄŻ JAKO GŁOWA PAŃSTWA. SPOŁECZNA ROLA PIERWSZEJ DAMY MA CHARAKTER SPOŁECZNY, SYMBOLICZNY I WIZERUNKOWY. ZAKRES AKTYWNOŚCI W TEJ ROLI JEST ZMIENNY I ZALEŻY OD OSOBISTYCH KOMPETENCJI, TEMPERAMENTU ORAZ DECYZJI SAMEJ ZAINTERESOWANEJ. OCZEKIWANIE, BY OSOBA PEŁNIĄCA FUNKCJĘ NIEUMOCOWANĄ KONSTYTUCYJNIE PREZENTOWAŁA OD PIERWSZYCH WYSTĄPIEŃ POZIOM SPRAWNOŚCI RETORYCZNEJ ZAWODOWEGO POLITYKA, JEST OCZEKIWANIEM NIEPROPORCJONALNYM.

Dziewczyna z blokowiska vs. Zatoka Czerwonych Świń

Rola pierwszej damy zależy także od osobistego światopoglądu, stopnia i charakteru odebranego wykształcenia czy wykonywanych wcześniej zajęć lub pracy zawodowej – inaczej z pewnością w tej roli będzie sobie radzić językoznawczyni, a inaczej na przykład funkcjonariuszka służb mundurowych. Oczywiście publiczność ma prawo oceniać aktywność publiczną pierwszej damy, ma prawo nie zgadzać się z poglądami wypowiadanyimi w wywiadzie, ma prawo domagać się jasności, spójności i szacunku dla faktów, ale także ma obowiązek pamiętać, że pierwsza dama nie musi spełniać tych samych standardów co prezydent państwa. Ta sama oceniająca publiczność ma też inny ważny

obowiązek kulturowy: pamiętać, że nie wolno degradować człowieka do obiektu drwin, zwłaszcza drwin z wyglądu, stroju, mimiki, głosu i nieśmiałości. Trzeba umieć odróżnić krytykę od upokarzania, a tego właśnie zabrakło wielu Polakom i niestety też Polkom, zwłaszcza tym, które na różnych forach głoszą tak zwaną solidarność „kobieca” lub „siostrzaną”. Prawdziwe siostry tak nie postępują. Okazuje się, kolejny zresztą raz, że retoryka „obrony kobiet” bywa w praktyce selektywna. Ta sama część kobiecej opinii publicznej, która na co dzień mówi o „widzialności” kobiet w przestrzeni publicznej, potrafiła w kilka godzin zbudować masową pogardę, kiedy kobieta nie pasuje światopoglądowo, a nawet klasowo do ich oczekiwań. Okazało się, że według deklarujących wrażliwość równościową „dziewczyna z blokowiska” nie ma prawa mieszkać w pałacu prezydenckim. Co innego, gdyby to była mieszkanka warszawskiej Zatoki Czerwonych Świń, jak o pewnej dzielnicy mawiali sami prominentni działacze polityczni lewej strony sceny politycznej.

Obycie przed kamerą to nie mądrość

W relacjach po wywiadzie przewija się zwłaszcza wątek, który dotyczy formy, czyli tego, jak Marta Nawrocka wypadła przed kamerą, jak radziła sobie z presją rozmowy, jak reagowała na pytania i na tempo programu. W ocenie etycznej komentowania istotne jest to, że słabość formy nie upoważnia do ataku na godność osoby. Stres, skrępowanie, ostrożność w doborze słów, a nawet niezgrabność retoryczna są w realnym świecie zwykłymi reakcjami człowieka, który nie ma

doświadczenia telewizyjnego. Tak, były pauzy. Tak, były zdania niedomknięte. Tak, pojawiały się zawahania. Te elementy nie stanowią jednak miary wartości człowieka ani jego zdolności do pełnienia roli pierwszej damy. Stanowią świadectwo realnej, ludzkiej reakcji na presję. W mediach, niestety, często myli się obycie przed kamerą z mądrością czy swobodą wypowiedzi z kompetencją. Akamera jest raczej testem temperamentu, a na pewno nie jest testem charakteru. W dodatku pierwsza rozmowa, pierwsza większa ekspozycja, pierwsza fala ocen to sytuacja graniczna dla wielu ludzi. Wnioski o wartości człowieka wyciągane z kilkunastu minut telewizji są poznawczo, po-wiedzialabym, nietrzeźwe.

Warto w tym miejscu przypomnieć, kim jest Marta Nawrocka w sensie biograficznym, bo to pozwala lepiej zrozumieć, skąd bierze się jej sposób mówienia i obecności. Źródła biograficzne podają, że była urzędniczką z doświadczeniem w administracji skarbowo-celnej, po studiach z prawa i administracji na Uniwersytecie Gdańskim. To jest profil zawodowy, który wymaga rzetelności, uwagi przykładanej do procedur, a przede wszystkim dyskrekcji i ostrożności komunikacyjnej. Taki styl pracy na pewno nie uczy występów przed kamerą, nie uczy autoprezentacji, narracji medialnej, sprzedaży siebie. Wymaganie, żeby osoba o takim życiorysie od pierwszych miesięcy w nowej roli zachowywała się jak zawodowa komentatorka, jest wymaganiem nieadekwatnym do sytuacji. Natomiast sprowadzanie całej osoby do potknięć językowych, do chwil ciszy czy do nieporadności w budowaniu zdań jest formą

redukcji człowieka do jednego wymiaru. Tymczasem Marta Nawrocka nie jest ani zawodowym politykiem, ani rzecznikiem prasowym, ani mówcą. Oczekiwanie, że w pierwszym większym wywiadzie zaprezentuje retoryczną sprawność zawodowego mówcy, jest, powtarzam, oczekiwaniem wygórowanym.

Kompetencje medialne nie są wrodzone

Każdy rozsądny człowiek rozumie, że wszystkich kompetencji nabywa się w praktyce, a takie umiejętności jak wystąpienia publiczne kształtują się poprzez trening, informację zwrotną, czas, częste publiczne eksponowanie się, gdy trzeba zabrać głos. Znam wiele osób, świetnie wykształconych i świetnie piszących, które nie lubią wystąpień publicznych, mikrofonu, kamery (kamera też nie lubi ich). Znam też świetnych naukowców, którzy są kiepskimi dydaktykami i wypadają tak, jakby nie mieli wystarczającej wiedzy i kompetencji. U niektórych osób mikrofon i kamera powodują tak olbrzymi stres, że dosłownie odcina im głos i krępuje swobodę zachowania. Kompetencje medialne są kompetencjami nabywanymi poprzez doświadczenie i trening. Nie są wrodzone ani nie są automatyczną konsekwencją wykształcenia czy inteligencji.

Warto też odnotować tak zwany mechanizm presji antycypacyjnej. Osoba świadoma, że stacja jest krytyczna wobec jej męża, może odczuwać dodatkowe napięcie wynikające z obawy przed nadinterpretacją słów. W warunkach dużej presji ta świadomość prowadzi do ostrożności, do skracania struktury zdań, spowolnienia tempa mówienia, do częstszych pauz.

Z zewnątrz wygląda to jak brak płynności. Z perspektywy psychologicznej jest to próba kontroli przekazu, ale też rodzaj blokady werbalnej pod wpływem stresu. Nawet osoby, które w codziennych warunkach posługują się poprawnym językiem, w sytuacji tremy mogą doświadczać trudności w składnym formułowaniu wypowiedzi. W tym przypadku stres miał charakter wielowymiarowy.

REASUMUJĄC, W PUBLICZNEJ REFLEKSJI NAD TYM WYWIADEM WARTO MOCNO PODKREŚLIĆ, ŻE POTKNIĘCIA JĘZYKOWE W SYTUACJI SILNEGO STRESU SĄ ZJAWISKIEM NORMALNYM I PRZEWIDYWALNYM. OGROM ODPOWIEDZIALNOŚCI SYMBOLICZNEJ, ŚWIADOMOŚĆ REPREZENTOWANIA GŁOWY PAŃSTWA, TEMATY ŚWIATOPOGŁĄDOWE O WYSOKIEJ TEMPERATURZE EMOCJONALNEJ ORAZ WYSTĄPIENIE W ŚRODOWISKU MEDIALNYM POSTRZEGANYM JAKO NIEPRZYCHYLNE TWORZĄ WARUNKI, W KTÓRYCH NAWET OSOBA NA CO DZIEŃ POPRAWNIE POSŁUGUJĄCA SIĘ JĘZYKIEM MOŻE DOŚWIADCZAĆ BLOKADY.

Dla ludzi i wśród ludzi

W komentarzach pojawiły się też głosy o odpowiedzialności za przygotowanie do rozmowy telewizyjnej. W wielu opiniach po wywiadzie funkcjonuje teza, że otoczenie pierwszej damy mogło

Marta Nawrocka

zadbać o lepszy briefing, oswojenie z formatem, o podstawy pracy z kamerą, mogło ją solidnie wesprzeć, wprowadzając w sytuację poważnej ekspozycji. To jest uwaga sensowna, bo dotyczy procesu systematycznego uczenia się wystąpień publicznych. Tymczasem posłużyła do upokorzenia osoby Marty Nawrockiej, która nie ponosi odpowiedzialności za całość tej sytuacji. Krytyka jest zjawiskiem dopuszczalnym, ale nie może stać się tylko krytykanctwem i napuszczaniem tłumu na jedną kobietę. Kultura nagonki nie zwiększa jakości życia publicznego. Ona zubaża debatę, wypłaszcza ją do memów i wyzwick, a potem wszyscy narzekają, że „nie ma rozmowy”.

Ważnym elementem wywiadu były same tematy pytań. Dziennikarka w sposób wyraźny kierowała rozmowę ku kwestiom światopoglądowym, przede wszystkim ku zagadnieniom aborcji oraz in vitro. Są to tematy w polskim dyskursie publicznym mocno emocjonalne. Każda odpowiedź w tych obszarach jest natychmiast klasyfikowana jako deklaracja przynależności

ideowej. Tymczasem konstrukcja pytań prowadziła do uzyskania jednoznacznych stanowisk. Nawet jeżeli pytania brzmiały neutralnie, ich logika zmierzała do wydobywania z Marty Nawrockiej określonej publicznej deklaracji. W takich warunkach rozmówca bez doświadczenia politycznego musi jednocześnie ważyć słowa, unikać uproszczeń, chronić prywatność i reagować w czasie rzeczywistym. To jest zadanie wymagające wysokiej odporności komunikacyjnej.

Rola pierwszej damy wymaga czasu na adaptację do realiów medialnych. Umiejętność wystąpień publicznych rozwija się poprzez praktykę, szkolenia i doświadczenie. Ocenianie całej osoby na podstawie pierwszego szeroko komentowanego wywiadu jest po prostu metodologicznie nieuprawnione. Jeśli chce się uczestniczyć w debacie publicznej, to wymagana jest zdolność oddzielenia oceny poglądów czy zachowań od oceny godności człowieka. W tym sensie moja obrona Marty Nawrockiej jest również obroną standardu komunikacji, który chroni

każdego uczestnika życia publicznego niezależnie od jego światopoglądu, doświadczenia medialnego i indywidualnego stylu mówienia.

Z perspektywy medialnej sytuacja, w której znalazła się Marta Nawrocka, nie jest sytuacją nadzwyczajną, lecz typową dla osób wchodzących nagle w obszar wysokiej widzialności medialnej. Przed nią pozostaje długi okres funkcjonowania w przestrzeni publicznej, co oznacza, że obecne doświadczenie może stać się początkiem świadomego i profesjonalnego rozwoju kompetencji komunikacyjnych. I z pewnością tak będzie, ponieważ pierwsza dama chce być dla ludzi i wśród ludzi, za co bardzo ją cenię.

ZDZISŁAWA KOBYLŃSKA

SANKTUARIUM W GIETRZWAŁDZIE ZBIERA NA REMONT

PĘKAJĄCE ŚCIANY, WILGOĆ W FUNDAMENTACH I DACH DO WYMIANY – BAZYLIKA W GIETRZWAŁDZIE RUSZYŁA Z INTERNETOWĄ ZBIÓRKĄ NA WKŁAD WŁASNY POTRZEBNY DO REMONTU PRZED JUBILEUSZEM 150-LECIA OBJAWIEŃ.

Kustosz sanktuarium w Gietrzwałdzie, ks. Przemysław Soboń

Pękające mury, zawilgocone fundamenty i zużyta dachówka – to najpilniejsze problemy Bazyliki Narodzenia NMP w Gietrzwałdzie. Kanonicy regularni, którzy opiekują się sanktuarium, przygotowują się do jubileuszu 150-lecia objawień (2027) i zbierają na wkład własny na ratunkowy remont. – Fundamenty wymagają natychmiastowego osuszenia i odwodnienia – podkreśla ks. Przemysław Soboń.

Parafia ma już przyznane dwie dotacje łącznej wartości ponad 4,3 miliona złotych m.in. na osuszenie murów, wzmocnienie pękających ścian i sklepień oraz konserwację elewacji. Warunek jest jeden: trzeba dołożyć blisko mi-

lion złotych wkładu własnego (około 965 tysięcy złotych). Bez tego środki mogą przepaść. W internetowej kampanii na siepomaga.pl (start 4 lutego, finał 1 stycznia 2027 roku) w połowie lutego zebrano 154 466 złotych; wsparło ją 1873 darczyńców.

Gietrzwałd to sanktuarium maryjne i jedyne w Polsce miejsce objawień uznanych przez Kościół. Objawienia trwały od 27 czerwca do 16 września 1877 roku, a Maryja – jak podają przekazy – mówiła do dwóch dziewczynek po polsku. W kościelnych publikacjach Gietrzwałd bywa zaliczany do wąskiej grupy uznanych sanktuariów objawień, porównywanych do Lourdes, La Salette czy Guadalupe.

W tle jubileuszu jest też sprawa Barbary Samulowskiej, jednej z wizjonerek. – Zakończył się proces na etapie diecezjalnym. Obecnie trwa etap rzymski – wskazuje cytowana przez liczne media s. Anna Mamon SM, mówiąc o badaniu domniemanego cudu. Do Watykanu trafiło także zaproszenie dla papieża Leona XIV na obchody 2027 roku – decyzji jeszcze nie ma.

JAN BERDYCKI

JAK WPLĄCIĆ NA REMONT BAZYLIKI W GIETRZWAŁDZIE?

Wejdź na stronę siepomaga.pl/remont-bazyliki-gietrzwald, kliknij „Wpłać”, a potem wybierz kwotę i płatność (BLIK/karta/przelew).

NIEBEZPIECZNY TREND, KTÓRY DOROŚLI PRZEGAPILI

„PINGTOK TO BRAK UWAGI RODZICÓW DLA SWOICH DZIECI. TO ODREAGOWANIE CIERPIENIA, KTÓRE NOSZĄ W SOBIE” – MÓWIŁ JEDEN Z UŻYTKOWNIKÓW TIKTOKA JUŻ W 2023 ROKU. CHOĆ O TYM TRENDZIE W MEDIACH ZROBIŁO SIĘ GŁOŚNO STOSUNKOWO NIEDAWNO, W INTERNECIE JEST ON OBECNY CO NAJMNIEJ OD KILKU LAT – ROZWIJAJĄC SIĘ NIEMAL NIEZAUWAŻALNIE – W KOMENTARZACH, SYMBOLACH I OBRAZACH, KTÓRE DLA WIELU DOROSŁYCH POZOSTAJĄ NIEZROZUMIAŁE.

Rozszerzone źrenice, kamera i tysiące widzów

Na TikToku można znaleźć filmy, które na pierwszy rzut oka wydają się niejednoznaczne. Najczęściej przedstawiają zbliżenie twarzy, a dokładniej – oczu z wyraźnie rozszerzonymi źrenicami.

Czasem autorzy nie piszą nic. Innym razem dodają krótkie, niepokojące podpisy, takie jak: „The only love I received” („Jedyna miłość, jakiej doświadczyłam”).

Zdjęcia i filmy to nie kadry z imprez czy spotkań towarzyskich; zazwyczaj widać na nich pojedyncze osoby, czasami na tle przestrzeni publicznej: w tramwaju, centrum handlowym czy parku.

Pod takimi nagraniami pojawiają się komentarze – to inni użytkownicy platformy towarzyszą osobom fotografującym się pod wpływem narkotyków. Można w nich znaleźć kolejne zdjęcia powiększonych źrenic, a czasem polecenia, czego lepiej spróbować.

Jak opisuje Deutsche Welle, to, co kiedyś odbywało się w ukryciu, dziś bywa filmowane i udostępniane w sieci.

„Odkąd informuję o uzależnieniach na TikToku, otrzymuję bardzo wiele wiadomości. To, co się dzieje, jest przerażające, ponieważ często są to osoby niepełnoletnie” – mówi w rozmowie z DW influencerka Sarah, która sama uzależniła się od narkotyków w wieku 15 lat, a dziś prowadzi profil edukacyjny.

Jak podkreśla, wielu młodych ludzi nie ma komu się zwierzyć. „Nie mają nikogo, z kim mogliby o tym porozmawiać. Piszą do mnie czasami drastyczne rzeczy

o swoich doświadczeniach i traumach” – relacjonuje.

Jednocześnie TikTok może stać się miejscem kontaktu między kupującymi a sprzedawcami substancji. „Nie musisz nawet wychodzić z domu. Otrzymasz wszystko, czego chcesz, w swoim pokoju” – dodaje Sarah.

Internet zna to zjawisko co najmniej od 2023 roku

Choć dziś pingtok przedstawiany jest jako nowy trend, w rzeczywistości pojawiał się w internecie już wcześniej.

W październiku 2023 roku w serwisie Urban Dictionary opublikowano definicję, w której napisano: „Pingtok is when people post or talk about pinging on tiktok and some idiots made pinging a trend (pinging is dangerous and you can overdose)”, co w dosłownym tłumaczeniu oznacza, że z pingtokiem mamy do czynienia wtedy, gdy ludzie publikują lub rozmawiają o zażywaniu narkotyków na TikToku, a „jacyś idioci zrobili z tego trend”. Użytkownik publikujący tę definicję zaznacza, że zjawisko jest niebezpieczne i może prowadzić do przedawkowania.

W tym samym czasie nad określeniem „pingtok” zastanawiał się też jeden z użytkowników Reddita. Pisał, że natknął się na treści związane z pingtokiem i zauważył ich związek z uzależnieniem. Ktoś inny odpowiedział, że „ping” to powszechny slang odnoszący się do MDMA lub ekstazy i prawdopodobnie chodzi o nagrania osób będących pod wpływem tych substancji.

To pokazuje, że zjawisko nie pojawiło się nag-

le. Przez długi czas funkcjonowało na obrzeżach, zanim stało się tematem szerszej debaty publicznej.

Kto ponosi za to winę?

Pingtok nie jest już tylko internetowym slangiem. Stał się elementem cyfrowej rzeczywistości, w której młodzi ludzie dokumentują swoje doświadczenia, emocje i problemy – często w sposób, który pozostaje niewidoczny dla dorosłych.

A fakt, że pierwsze ślady tego trendu pojawiły się już kilka lat temu, pokazuje jedno: to nie jest nagła moda, lecz zjawisko, które rozwijało się stopniowo, zanim zostało zauważone.

„Pingtok to brak uwagi rodziców dla swoich dzieci – to jest podstawa. Pingtok to odreagowanie cierpienia, które noszą dzieci w sobie, odreagowanie bólu, odreagowanie przytłoczenia przez ilość nauki, którą mają w szkole, sytuacji, z którą zderzają się na co dzień w domu – własnym domu” – mówił w video opublikowanym na TikTo-

ku w 2023 roku użytkownik walkingbyfaith/_11 opisany jako osoba będąca w trakcie terapii uzależnień.

Czy rzeczywiście rodzice nastolatków ponoszą winę za to, co ich dzieci robią w sieci? A może to wina samych mediów społecznościowych?

W grudniu Australia jako pierwsze państwo wprowadziła zakaz korzystania z mediów społecznościowych przez osoby poniżej 16. roku życia. Podobne ograniczenia planują wprowadzić m.in. Malezja, Hiszpania, Francja, Dania, Grecja, Włochy, Norwegia oraz Wielka Brytania.

Również Unia Europejska bada, czy platformy wywiązują się z obowiązków dotyczących ochrony nieletnich, rozważając wprowadzenie ograniczeń dostępu.

Czy to jednak dobre rozwiązanie?

„W debacie na temat zażywania narkotyków w mediach społecznościowych często pomija się jeden aspekt” – mówi badaczka

Layla Bouzoubaa w rozmowie z DW. „Są osoby, które korzystają z tych platform, aby znaleźć wsparcie, i nie ma to nic wspólnego z gloryfikacją narkotyków”.

Bouzoubaa i jej zespół przeanalizowali setki filmów na TikToku dotyczących używania substancji psychoaktywnych. Okazało się, że ponad połowa treści skupia się na profilaktyce, wychodzeniu z uzależnienia lub poszukiwaniu pomocy.

Badaczka podkreśla, że całkowite usunięcie takich materiałów lub zamknięcie platformy mogłoby być niebezpieczne dla tych, którzy faktycznie potrzebują wsparcia.

„Nie chodzi o odcinanie ludzi od możliwości otrzymania pomocy, a jednocześnie o rygorystyczną moderację treści. Platformy, które chcą coś zmienić, muszą współpracować ze społecznościami, które korzystają z ich usług” – podsumowuje Bouzoubaa.

Cytowana przez DW rzeczniczka TikToka, odpowiadając na pytanie, dlaczego

platforma nie podejmuje bardziej zdecydowanych działań przeciwko rozpowszechnianiu treści dotyczących przyjmowania narkotyków, mówi: „Bezpieczeństwo i dobre samopoczucie naszej społeczności są dla nas priorytetem. Zakazujemy przedstawiania, reklamowania lub handlu narkotykami lub innymi substancjami kontrolowanymi i usuwamy je (materiały na ten temat – red.) z platformy. Ponad 99 procent treści, które naruszają te zasady, jest usuwanych, zanim zostaną zgłoszone”.

Platforma oficjalnie zakazuje publikowania treści związanych z narkotykami i deklaruje ich usuwanie. Jednak użytkownicy szybko znaleźli sposób na to, by ominąć moderację. Zamiast pokazywać substancje, publikują symbole, emoji lub właśnie rozszerzone źrenice. Posługują się kodami i slangiem, który jest trudniejszy do wykrycia przez algorytmy. Ten sposób komunikacji określany jest jako „algospeak”. Nawet jeśli konkretne hashtagi zostają zablokowane, natychmiast pojawiają się ich zmodyfikowane wersje.

Walka z tym trendem wydaje się więc walką zwiatracami. Może warto apelować przede wszystkim do rodziców, by przyjrzeć się swoim dzieciom, zainteresowali się tym, co robią godzinami zamknięte w pokojach i wpatrzonych w ekrany telefonów. Pierwsze kroki, by pokonać tę niebezpieczną zabawę, powinny być podejmowane w domach, w których mieszka nastolatki.

KAMILA KORNACKA

Korzystałam z treści udostępnionych w serwisach Deutsche Welle, TikTok, Urban Dictionary i Reddit.

20 - 26 lutego 2026

Treść programu i foto dzięki uprzejmości: Prasowej Agencji Telewizyjnej, Polsatu, TVP1, TVP2, TVN, TV4, TVN7, TV Puls, TV Trwam, TVP Kultura INFORMUJEMY, ŻE REDAKCJA NIE PONOSI ODPOWIEDZIALNOŚCI ZA ZMIANY W PROGRAMACH TV

Wydawca: Dodatek sp. z o.o., ul. Wiatrakowa 11/3, 85-115 Bydgoszcz, tel. 516 018-821, e-mail: iwona@magraf.pl. Redaktor naczelny: Sławomir Grzmieł ISSN 1643-2460 - Skład komputorowy: Magraf sp.j.

Poniedziałek

20:30

TVP 1

Ezi

Teatr Telewizji, 2025

„Ezi” to spektakl Teatru Telewizji oparty na spotkaniu dwóch legend polskiej piłki nożnej, Kazimierza Górskiego i Ernesta Wilimowskiego. Akcja rozgrywa się w RFN w przeddzień historycznego meczu Polska - Niemcy na mistrzostwach świata w 1974 roku. Trener „Orłów Górskiego” przypadkowo spotyka Eziego, wybitnego napastnika, oskarżanego w ojczyźnie o zdradę za grę w reprezentacji III Rzeszy. Rozmowa obu bohaterów staje się pretekstem do gorzkiego, ale i pełnego humoru rozliczenia z historią XX wieku, dramatem wyborów jednostki w czasach totalitaryzmów oraz refleksją nad polskością...

Piątek

01:50

POLSAT

Niewidzialny człowiek

Sensacyjny, Australia, USA, 2020

Cecilia Kass, uwięziona w brutalnym, kontrolującym związku z bogatym i błyskotliwym inteligentnym naukowcem, ucieka w środku nocy i znikła. Ukryć się pomaga jej - siostra, ich przyjaciel z dzieciństwa i jego nastoletnia córka. Wkrótce potem byli partner Cecylii - Adrian Griffin popełnia samobójstwo i zostawia jej hojną część swojej ogromnej fortuny, ale głównej bohaterki to nie uspokaja - ona uważa, że jego śmierć to oszustwo. Gdy dochodzi do serii dziwnych incydentów, w których fatalnym zbiegiem okoliczności kobieta jest w centrum wydarzeń a śmiertelne niebezpieczeństwo zaгроża tym, których kocha...

Wtorek

04:50

TVP KULTURA

Dekalog - Jeden

Dramat psychologiczny, Polska, 1988

Film opowiada historię pewnego naukowca. Jego tragedia wzięła początek z tego, że zbyt zaufał komputerowi, możliwościom współczesnej nauki. Z wielką precyzją, z zachowaniem ogromnego marginesu bezpieczeństwa wyliczył wytrzymałość lodu na zamrzniętym, osiedlowym jeziorze, gdzie jego ukochany syn chciał wypróbować nowe łyżwy. Niestety, spłot przypadków i nieszczęśliwych okoliczności doprowadzi do tragedii.

INNE DATY EMISJI:
DEKALOG - SIEDEM, PIĄTEK, 13:25
DEKALOG - OSIEM, ŚRODA, 04:50

Sobota

22:50

TV PULS

Wróg u bram

Wojenny, Irlandia, Francja, Niemcy, Wielka Brytania, USA, 2001

Podczas bitwy o Stalingrad radziecki snajper Wasilij Zajcew (Jude Law), skutecznie eliminuje niemieckich żołnierzy, podnosząc tym na duchu swoich rodaków. Dzięki wsparciu przyjaciela, oficera Daniłowa (Joseph Fiennes), Wasilij szybko staje się żywą legendą. Ich przyjaźń zostaje wystawiona na próbę, gdy obaj zakochują się w Tanyi (Rachel Weisz), młodej żołnierce. Tymczasem Niemcy, aby położyć kres niebezpiecznej sławie Wasilija wysyłają do Stalingradu swojego najlepszego snajpera, majora Königa. (Ed Harris). Rozpoczyna się pojedynek dwóch przebiegłych graczy...

Środa

20:00

TVN 7

Gniew oceanu

Katastroficzny, USA, 2000

W Zadzuski 1991 roku, trzy ścierające się ze sobą fronty atmosferyczne spotkały się na północnym Atlantyku, gdzie wywołały jeden z najpotężniejszych sztormów zeszłego stulecia. Fale dochodziły do stu metrów wysokości. Wiatr wiał z niewyobrażalną siłą i rykiem. Na morzu z rozszalałym żywiołem walczył o życie własne i swojej pięcioposobowej załogi, kapitan kutra Billy Tyne (George Clooney). Te autentyczne wydarzenia Sebastian Junger opisał w książce „The Perfect Storm”, która przez ponad rok nie schodziła z listy bestsellerów New York Timesa.

Niedziela

15:40

TV PULS

Ja cię Kocham, a ty śpisz

Komedia romantyczna, USA, 1995

Lucy (Sandra Bullock) to beznadziejna romantyczka. Pracuje jako kasjerka w kasjerka Chicago Transit Authority. Podczas jednego z pozornie zwyczajnych świątecznych dyżurów jest świadkiem, jak mężczyzna, w którym się podkochuje spada z peronu. Ratuje go od pewnej śmierci, lecz w wyniku nieporozumienia zostaje wzięta za jego narzeczoną. Ciesząc się niespodziewanym łutem szczęścia, nie jest w stanie wyznać prawdy ani jemu, ani jego rodzinie, którą poznał. Jednak brat mężczyzny zaczyna coś podejrzewać. Lucy będzie musiała zmierzyć się z konsekwencjami swoich kłamstw.

Czwartek

23:30

TV PULS

Dzikie łowy

Przygodowy, Nowa Zelandia, 2016

Ricky (Julian Dennison) to wychowany na hip-hopie, miejski, zbuntowany, krnąbrny nastolatek, który otrzymuje szansę nowego startu, gdy trafia do nowej rodziny zastępczej - sympatycznej i czulej cioci Belli (Rima Te Wiata), zręcznego wujka Heca (Sam Neill) i ich siostry Tupacy. Po śmierci Belli Rickowi grozi odesłanie do innego domu, więc obaw z wujem uciekają i ukrywają się w buszu. W ślad za nimi ruszają szeroko zakrojone poszukiwania. Teraz, świeżo upieczeni banici muszą zdecydować - czy w blasku chwały ujawnić się, czy przezwyciężyć dzielące ich różnice i przetrwać jako rodzina.

PIĄTEK • 20 lutego

TVP 1

06:10 Akacja 38 - serial

07:00 Transmisja Mszy Świętej

07:30 Agape Blisko Ciebie - magazyn

08:00 Serwis Info

08:10 Pogoda Info

08:25 Okrasa łamie przepisy - magazyn kulinarny

09:05 Ranczo - serial obycz., 2013

10:05 Komisarz Alex - serial krym.

11:05 Ojciec Mateusz - serial

12:00 Serwis Info

12:10 Agrobiznes; Agropogoda

12:40 Halo tu Mediolan - felieton

13:00 Kanada - sztuka przetrwania na dzikiej północy - dokument, Austria, 2022

14:00 Wichrowe wzgórza - serial

15:00 Serwis Info

15:15 Reportaży - magazyn

15:35 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej

TVP 2

04:30 Na dobre i na złe - serial

05:25 M jak miłość - serial

06:15 Anna Dymna - spotkajmy się

06:50 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia

07:30 Pytanie na śniadanie

11:50 Operacja zdrowie - magazyn medyczny

12:30 Koło fortuny - teleturniej

13:15 Panna młoda

14:05 Va Banque - teleturniej

14:35 Na sygnale - serial fabularyzowany

15:05 La Promesa - pałac tajemnic

16:00 Koło fortuny - teleturniej

17:20 Panna młoda

18:15 Va Banque - teleturniej

18:50 Jeden z dziesięciu - teleturniej

19:25 Barwy szczęścia

TVN

05:35 Uwaga! - program interw.

05:50 Ukryta prawda - program obyczajowy

06:45 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy

07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn poranny

11:25 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy

13:35 Ukryta prawda - program obyczajowy

16:50 Detektywi - Zaginął kolega Mai Korczyk, która wraz z Jakubem Nowackim rozpoczyna jego poszukiwania. Detektywi docierają do kobiety, której zazdrośny mąż groził zaginionemu.

19:00 Fakty

19:30 Sport

19:35 Kroniki Mediolan-Cortina

19:40 Pogoda

19:50 Uwaga! - program interwencyjny

POLSAT

06:00 Nowy dzień - informacje poranne

08:00 Halo tu Polsat - poranny program informacyjny-rozrywkowy

11:30 Gliniarze - serial paradokumentalny

14:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny

15:50 Wydarzenia - program informacyjny

16:15 Pogoda

16:20 Interwencja - magazyn reporterów

16:30 Na ratunek 112 - serial obyczajowy

17:00 Gliniarze - serial paradokumentalny

18:00 Pierwsza miłość - serial obyczajowy

18:50 Wydarzenia - program informacyjny

19:15 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia

19:30 Sport

19:45 Pogoda

TVP Kultura

06:05 Afisz kulturalny ekstra

06:10 Muzyczne poranki

07:00 Tamte lata, tamte dni - Magda Umer - magazyn

07:35 Kaszubskie życie - dokument, Polska, 2017

08:20 Mieszczanie żywiecy - Księżna Maria Krystyna i Krzysztof - dok., 2021

09:00 Pan wzywał, Milordzie? - serial kom., Wlk. Bryt., 1988

10:00 Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka - mag.

10:40 Ukrainian Freedom Orchestra - koncert, 2025

12:10 Arthur Miller, człowiek swojego stulecia - dok., Niemcy, 2015

13:25 Dekalog - Siedem - film TVP, 1988

14:30 Kulturalni - magazyn

15:20 Dobrych stron - Juliusz Machulski i Robert Więckiewicz - reportaż

15:45 Ciuciubabka - film TVP, 1977

TV Puls

06:00 Nash Bridges - Ku zaskoczeniu policjantów, jednostka zostaje rozwiązana. To jednak nie koniec niespodzianek dla Nasha.

08:00 Kobra - oddział specjalny - Podczas z jednej z akcji funkcjonariusze wyrządzają poważne szkody. Wskutek tego szef wysłał ich na terapię. W trakcie sesji zostają zaatakowani.

10:00 Triumf miłości - serial obyczajowy

12:00 Nie igraj z aniołem - serial obyczajowy

13:00 Wspaniałe stulecie - serial kostiumowy

14:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny

16:00 Ranczo - serial kom., Polska

18:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny

TVN 7

05:20 Ten moment - program obycz.

05:55 Szkoła - Klaudia Szołt z gimnazjalnej 2b dostaje pierwszą miśkaczki. Z tego powodu koledzy postanowili zrobić jej przykry żart, przez który dziewczyna poczuła się upokorzona.

08:45 Ukryta prawda - program obyczajowy

11:55 W-11 Wydział Śledczy - program kryminalny

14:00 Detektywi - Do detektywów zgłasza się 18-latk, która prosi o odnalezienie swojej mamy. Dziewczyna od kilku godzin nie ma z nią kontaktu.

15:00 Szpital św. Anny - serial obycz., Polska

16:00 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy

17:00 Tajemnice miłości - serial paradokumentalny

TV 4

06:00 Strażnik Teksasu - film akcji

07:55 Bogaty Dom - Biedny Dom - program paradokumentalny

08:55 Policjantki i Policjanci - serial paradokumentalny

10:55 Na Ratunek 112 - serial obyczajowy

11:55 Trudne sprawy - program obyczajowy

14:55 Ktoś tu kłamie? 15:55 Łowcy skarbów. Kto da więcej 18:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok.

20:00 Gwiazdy Kabaretu - program rozrywkowy

22:10 Babylon A.D. - sens., Wlk. Bryt., Franc., USA, 2008

00:20 STOP Drogówka - serial policyjny

01:20 Love Island. Wyspa miłości - reality show

02:25 Hardkorowy lombard

02:55 Śmierć na 1000 sposobów

03:25 Lubię disco!

04:25 Top 10 - Lista Przebojów

05:30 Teleszkapy TV Okazje

16:05 Dziedzictwo - serial

17:00 Telexpress

17:20 Pogoda

17:30 Jaka to melodia? - teleturniej

18:10 Klan - serial obycz.

18:45 Akacja 38 - serial

19:30 Program inform.

19:30 19:55 Pytanie dnia

20:30 IO Mediolan - Cortina - studio

21:05 IO Mediolan - Cortina - Hokej na lodzie M: 1, 2F

00:05 Nic śmiesznego - kom., Polska, 1995

01:45 Wykrywać kłamstw - magazyn

02:10 Parasite - fab., Korea Południowa, 2019

04:20 Pytanie dnia

04:40 Reportaży - magazyn

04:55 Oko na Świat - magazyn

20:45 IO Mediolan - Cortina - studio

21:00 IO Mediolan - Cortina - Short track - 1500 m K, półfinały i sztafeta M, finały

21:45 IO Mediolan - Cortina - studio

21:55 IO Mediolan - Cortina - Short track - 1500 m K, półfinały i sztafeta M, finały

22:15 IO Mediolan - Cortina - studio

22:35 Kino relaks - Dusigrosz - kom. romant., Franc., 2016

00:20 Żelazny most - fab., Polska, 2019

01:55 Daleko od Reykjaviku - komediodramat, Niemcy, Dania, Franc., Islandia, 2019

03:40 Rodzinka.pl - serial kom.

20:00 Kler - obycz., Polska, 2018.

Trzej księża spotykają się w każdej rocznicę katastrofy, którą wspólnie przeżyli. Wspólnie celebrując cud życia i doskonale się bawią, choć na co dzień układają im się różnie...

22:55 Coś jest nie tak z dziećmiakami - film, USA, 2023

00:50 Akademia policyjna VI: Operacja Chaos - kom., USA, 1989

02:35 Kuba Wojewódzki - talk-show

03:50 Szpital św. Anny - serial obycz., Polska

04:50 Uwaga! - program interwencyjny

05:05 Nauka jazdy - reality show

19:55 Farma - reality show

21:00 Zaczęło się od morza... 100 lecie Gdyni - widowisko muzyczne

23:05 Pięćdziesiąt twarzy Greya - obycz., USA, 2015.

Christian Grey to młody mężczyzna, który w wieku 27 lat stoi na czele potężnej korporacji. Na nieskazitelnym wizerunku młodego biznesmena jedną kąską może być jego chłód - nigdy publicznie nie okazuje swoich uczuć, jest perfekjonistą w każdym calu...

01:50 Niewidzialny człowiek - sens., Australia, USA, 2020

04:40 Disco Gramy - program muzyczny

05:25 Teleszkapy TV Okazje

16:45 Informacje kulturalne

17:05 Rozrywka - Zdzisława Sośnicka - reportaż

17:55 Zdzisława Sośnicka - koncert, 2021

18:50 Gaudi, wizjoner z Barcelony - dok., Franc., 2021

20:00 Zgadnij, kto przyjdzie na obiad - fab., USA, 1967

22:00 Tygodnik Kulturalny

22:55 Scena alternatywna - Javva - magazyn kulturalny

23:20 Dzień świra - komediodramat, Polska, 2002

01:10 Noc krótkich filmów - Przed Madrytem

01:45 The Rolling Stones - dok., Wlk. Bryt., 2022

02:55 Wielki wóz - fab., Franc., Szwajc., 2022

04:45 Mody Polskie - Łódź - rep.

05:25 Teledyski

20:00 Zabójczy cel - akcja, Kan., USA, 2008

22:00 22 kule - akcja, Franc., 2010. Film to zaskakująca historia emerytowanego gangstera, który przysięgł zemstę na swoich oprawcach.

00:25 Więzienie w ogniu - akcja, USA, 2015. Jack Stone celowo organizuje napad na bank - chce zostać ściąpany i trafić do więzienia, aby wyrównać porachunki...

02:05 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument

03:10 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu.

04:00 Menu na miarę - program kulinarny

05:00 Dyżur - serial medyczny

18:00 Zagadki losu - program obycz.

19:00 Idź na całość - program rozrywkowy

20:00 Pan Church - obycz., USA, 2016. Historia wyjątkowej przyjaźni, która rozwija się, gdy mała dziewczynka i jej umierająca matka korzystają z usług kucharza - Henry'ego Josepha Churcha.

22:15 Walentynki - komedia, USA, 2010

00:50 Morderstwo doskonałe - sens., USA, 1998

03:05 Żyjąc z potworem - historie ludzi dzielących dom z zabójcą

04:05 Usterka - program poradnikowy

04:40 Dorota was urządzi - program lifestyle'owy

09:35 Św. na każdy dzień

09:45 Jestem mamą

10:00 Inf. dnia

10:15 Rozmowy niedok.

11:25 Głos Polski

11:35 Natura et Homo

12:00 Głos Pańsk

12:03 Inf. dnia

12:20 Głos serca

13:05 Cudowny Krucyfiks Baryczkowski

13:30 Msza św.

14:30 Drzwi do lasu

14:55 Słowo życia

15:00 Modlitwa do Bożego Miłosierdzia

15:20 Mocni w Wierze

15:50 Ma się rozumieć

16:00 Inf. dnia

16:10 Natura Obiektywne

16:30 Tyle krzywdy

16:40 Zniewolenie

16:55 40 dni ze św. Franciszkiem

17:00 Droga Krzyżowa

17:30 Łączy Nas Historia

17:55 Poczet Wlk. Polaków

18:00 Anioł Pańsk

18:05 Inf. dnia

18:15 Westerplatte Młodych

19:00 Warto zauważyć...

19:30 Brat Franciszek

20:00 Inf. dnia

20:20 Różaniec

20:50 Mysłąc Ojczyzna

21:00 Apel Jasnoogórski

21:20 Inf. dnia

21:40 Polski Punkt Widzenia

SOBOTA • 21 lutego	
TVP 1	TVP 2
05:30 Ostatnia Habsburżanka - dok., Polska, 2022	05:10 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obyczajowy, Polska
06:20 Balans bieli - magazyn	06:20 Dla niesłyszących - Walentynki z M jak miłość - serial obyczajowy, Polska, 2026
07:00 Transmisja Mszy Świętej	07:30 Pytanie na śniadanie - magazyn poranny
07:40 Rok w ogrodzie	12:10 Postaw na milion - teleturniej
08:05 Rok w ogrodzie Extra - magazyn	13:05 Panna młoda - serial obyczajowy, Turcja
08:20 Pełnosprawni - magazyn dla niepełnosprawnych	14:00 Familiada - teleturniej
08:50 Ranczo - serial obycz., 2013	14:35 Koło fortuny - teleturniej
09:40 Ojciec Mateusz - serial	15:15 Szansa na sukces. Opolo 2026 - widowisko muzyczne
10:30 Halo tu Mediolan - felieton	16:20 Na dobre i na złe - serial obyczajowy
10:45 10 Mediolan - Cortina - Biegi narciarskie - 50 km M	17:20 Panna młoda - serial obyczajowy, Turcja
13:50 10 Mediolan - Cortina - studio	18:20 Va Banque - teleturniej
14:10 10 Mediolan - Cortina - Biathlon - start wspólny K, łyżwiarstwo szybkie - start wspólny M	18:50 Słowo na niedzielę
15:30 10 Mediolan - Cortina - studio	

16:05 Dziedzictwo - serial
17:00 Teleexpress
17:20 Pogoda
17:35 Żona dla Polaka - reality show
18:40 Jaka to melodia? - teleturniej
19:30 Program Inform. 19.30
19:55 Pytanie dnia
20:05 Sport
20:10 Pogoda
20:25 Krew z krwi - serial, 2024
21:25 Hit na sobotę - Operacja Mincemeat - dram., Wlk. Bryt., USA, 2021
23:45 RoboCop - SF, USA, 2014
01:45 Sprawdzamy - magazyn
02:10 Nic śmiesznego - kom., Polska, 1995
03:55 Jaka to melodia? - teleturniej
04:45 Tacy byliśmy - reportaż

19:05 Informacje kulturalne
19:30 10 Mediolan - Cortina - studio
19:55 10 Mediolan - Cortina - łyżwiarstwo figurowe - Gala
22:35 10 Mediolan - Cortina - studio
23:00 Dziewczyny z wyższych sfer - komedia, USA, 2003. Dziewczyna zabezpieczona finansowo przez zmarłych rodziców zostaje okradziona z majątku. Wskutek tego musi podjąć jakąś pracę.
00:40 Księżniczka na Manhattanie - komedia romant., Kanada, 2022
02:20 Morderstwa w Chartres - krym., Francja, 2024
04:05 Rodzinka.pl - serial komediowy

TVN
05:55 Uwaga! - program interwencyjny
06:10 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
07:10 Magda gotuje internet - program kulinarno-rozrywkowy
07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn poranny
11:30 Na Współnej Omnibus - serial obycz., Polska
12:55 Premiery wiosny - show ramówkowe TVN
13:35 Anatomia piękna - program rozrywkowy - serial obycz., Polska
14:50 Psi patrol: Film - kom., USA, Kan., 2021. Pieski i Ryder zostają wezwane do Adventure City, aby powstrzymać burmistrza Humdingera przed przekształceniem tętniącej życiem metropolii w chaos.
16:45 Za duży na bajki - kom., Polska, 2022

19:00 Fakty
19:30 Sport
19:35 Kroniki Mediolan - Cortina
19:40 Pogoda
19:45 Mam talent - program rozrywkowy
21:50 Wonder Woman, 1984 - przygod., USA, 2020
00:55 Incepcja - przygod., USA, Wlk. Bryt., 2010. Dom Cobb jest zdołnym złodziejem, wykrada cenne sekrety z głębokiej podświadomości podczas fazy marzeń sennych, kiedy umysł jest najbardziej wrażliwy. Jedno ostatnie zadanie...
03:55 Uwaga! - program interwencyjny
04:15 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas - serial, USA

POLSAT
06:00 Nowy dzień - informacje poranne
08:00 Halo tu Polsat - poranny program informacyjny-rozrywkowy
11:00 Darek Stolarz - remont w 3 dni - reality show
12:05 Madagaskar - anim., USA, 2005
14:00 Liga niezwykłych dżentelmenów - sens., USA, Niemcy, Czechy, Wlk. Bryt., 2003
16:30 Diabeł ubiera się u Prady - obycz., USA, 2006
18:50 Wydarzenia - program informacyjny
19:15 Prezydenci i Premierzy - rozmowy Jarosława Gugały
19:30 Sport
19:45 Pogoda
19:55 Kabaret na żywo - program rozrywkowy, Polska, 2024

22:10 Szybcy i wściekli 8 - sens., Chiny, USA, Jap., 2017
01:05 Safe House - sens., USA, Jap., 2012. Gdy były oficer operacyjny Tobin Frost cudem uchodzi z życiem z zamachu, w którym ginie jego partner, zgłasza się do amerykańskiej placówki dyplomatycznej w Kapsztadzie. Przejęty przez agentów, zostaje odesłany do kryjówki, prowadzonej przez żołądźcobą, Matła Westona...
03:40 Świat według Kiepskich - serial komediowy
04:40 Disco Gramy - program muzyczny
05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura
06:35 Romeo i Julia z Saskiej Kępy - dram. obycz., Polska, 1988
08:20 Rzec Polska - Meble dla Ignacego Mościckiego - dokument, 2018
08:50 Ukrainian Freedom Orchestra - koncert, 2025
10:15 Informacje kulturalne
10:45 Słynny najazd niedźwiedzi na Sycylię - anim., Włochy, Franc., 2019
12:15 Wenecja, miasto wyrosłe z bagien - dok., Franc., 2024
13:20 Nad Niemnem - serial, Polska, 1986
15:25 Wydarzenie aktualne
16:00 Fontainebleau - prawdziwy dom francuskich monarchów - dok., Franc., 2023
17:05 Tamte lata, tamte dni - magazyn
17:45 Retro kino - Dama z Szanghaju - fab., USA, 1948

19:25 20x20 lat TVP Kultura - Małgorzata Rejmer
20:00 Bilet do kina - Na ostrzu spadły - film kostiumowy, Franc., Włochy, Niemcy, 1997
22:15 Muzyka na dobry wieczór - Varius Manx & Kasia Stankiewicz na dobry wieczór - widowisko muzyczne
23:20 Kino Mistrzów - Zgadnij, kto przyjdzie na obiad - fab., USA, 1967
01:20 Tamte lata, tamte dni - magazyn
02:00 Dzień świra - komedio-dramat, Polska, 2002
03:45 20x20 lat TVP Kultura - Małgorzata Rejmer
04:25 Tygodnik Kulturalny
05:20 Teledyski

TV Puls
06:00 Kobra - oddział specjalny - Podczas wyścigu, tuż przed metą, motocyklista zostaje zepchnięty z drogi przez samochód i ginie. Semir i Ben rozpoczynają śledztwo w tej sprawie.
09:00 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. Wiadomości polityczne i gospodarcze oraz naukowe ciekawostki.
09:25 Wojciech Ciejrowski. Boso - Meksyk, Paragwaj - Tym razem Wojciech Ciejrowski odwiedzi m.in. najważniejsze zabytki Majów, plantację kukurydzy oraz prawdziwy odpust na meksykańskiej prowincji.
10:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument
20:00 Dwunastu odważnych - akcja, USA, 2018

22:50 Wróg u bram - wojenny., Irlandia, Franc., Niemcy, Wlk. Bryt., USA, 2001. Podczas bitwy o Stalingrad Żaidecki snajper Wasilij Zajew skutecznie eliminuje niemieckich żołnierzy.
01:15 Petla - akcja, Polska, 2020. Pozorny zbieg okoliczności łączy losy policjanta Daniela oraz dwóch braci bliźniaków z Ukrainy.
03:25 Menu na miarę - program kulinarny
04:05 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. Wiadomości polityczne i gospodarcze, informacje z życia gwiazd i naukowe ciekawostki.
05:00 Dyżur - serial medyczny

TVN 7
05:05 Szkoła - Do liceum dołączył Marek Petrus, straszny kuzyn Cezarego. Przybrana siostra gimnazjalisty uważa, że nowy uczeń ma zły wpływ na jej brata.
06:05 Wiza na miłość - serial paradokumentalny
07:00 Batwheels I - animacja
07:30 Alvin i wiewiórki III - przygod., USA, 2011
09:15 Ukryta prawda - program obyczajowy
11:20 Mówię Wam - talk-show
12:35 The Floor - teleturniej
13:50 Pogromcy Chaosu - program poradnikowy
14:50 Władca pierścieni: Powrót króla - przygod., N. Zel., USA, Niemcy, 2003. Mały hobbit Frodo, Sam oraz Gollum zbliżają się do kresu swej wyprawy, do Góry Przeznaczenia, gdzie w Szczelinie Zagłady powinni pozostawić Pierścienie na zawsze.

19:00 Idź na całość - program rozrywkowy
20:00 Ostatni władca wiatru - przygod., USA, 2010. Opowieść o walce dobra ze złem. Świat, w którym toczy się historia, podzielony był niegdyś na cztery części należące do poszczególnych żywiołów. Władcy ognia nie dość je dnak było jednego królestwa, postanowili podbić pozostałe krainy.
22:20 Ostatni samuraj - przygod., USA, 2003
01:35 Wesele - obycz., Polska, Łotwa, 2021
04:00 Osadzone. Blok F - program obycz.
04:35 Dorota was urządzi - program lifestylewy

TV 4
06:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 07:00 Galileo - ciekawostki popularno-naukowe. Intrygujące zagadki ze świata nauki i techniki 09:05 Jesteśmy Dla Dzieci - program edukacyjny 09:30 Gwiazdy Kabaretu - program rozrywkowy 09:40 Galileo - ciekawostki popularnonaukowe, intrygujące zagadki ze świata nauki i techniki 12:45 Bezsenność w Seattle - obycz., USA, 1993 14:55 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 20:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny - serial policyjny 00:00 Gwiazdy Kabaretu - program rozrywkowy 02:15 STOP Drogówka - serial policyjny 03:15 Cudownych rodziców mam 03:25 Lubie disco! 04:25 Top 10 - Lista Przebojów 05:30 Telezakupy TV Okazje

08:00 Inf. dnia 08:15 Westerplatte Młodych 09:00 Rycerz 10:00 Konferencja Medycyna XXI wieku 13:30 Msza św. 14:30 Przegląd Tyg. „Niedziela” 14:35 Słowo życia 14:40 Św. na każdy dzień 14:45 Jak wygrać małżeństwo? 15:00 Dzielnia niewiasta 15:15 Mateczniki Polskości 15:30 Wierzę w Boga 16:00 Inf. dnia 16:10 Zbrodnia UPA w Jaworniku Ruskim cz. 3 17:00 Z Parlamentu Europ. 17:30 Przełamujć bariery 17:55 Poczet Wlk. Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedok. 19:25 40 dni ze św. Franciszkiem 19:30 Manna z Nieba 19:45 Mo dlitwa z udziałem dzieci 20:00 Inf. dnia 20:20 Rózaniec 20:50 Myśląc Ojczyznę 21:00 Apel Jasnog. 21:20 Inf. dnia 21:40 Polski Punkt Widzenia 22:00 Warto być ojcem 22:15 Głos serca 23:00 Odpowiedzialni za Kościół 23:30 Żywnić tradycji

NIEDZIELA • 22 lutego	
TVP 1	TVP 2
05:25 Sprawa dla reportera	04:35 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obyczajowy, Polska, 2026
06:20 Słownik polsko-polski - talk-show prof. J. Miodka	06:25 Dla niesłyszących - M jak miłość - serial obyczajowy, Polska, 2026
06:55 Słowo na niedzielę	07:30 Pytanie na śniadanie - magazyn poranny
07:00 Transmisja Mszy Świętej	11:15 Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka - magazyn
08:00 Tydzień	11:55 Tańczmy jak nam miłość gra - koncert walentynkowy
08:35 Zmienienny - serial	12:55 Czy to już? - jubileusz Haliny Młynkowej - widowisko
09:55 Ojciec Mateusz - serial	14:00 Familiada - teleturniej
10:55 Komisarz Alex - serial krym.	14:35 Koło fortuny - teleturniej
11:55 Między ziemią a niebem	15:10 Szansa na sukces. Opolo 2026 - widowisko muzyczne
12:00 Anioł Pański, Watykan	16:15 Tak to leciało - teleturniej muzyczny
12:15 Między ziemią a niebem	
12:45 Pielgrzymi Nadziei - Nowi dmi w Łaskach - reportaż	
13:05 Puszczaki mszarny. Duch polskich bagien - dokument, Polska, 2022	
13:25 Halo tu Mediolan - felieton	
13:45 10 Mediolan - Cortina - studio	
14:05 10 Mediolan - Cortina - Hokej na lodzie M - Finał	

17:00 Teleexpress
17:20 Pogoda
17:35 U Pana Boga w Królowym Moście - serial
18:40 Jaka to melodia? - telet.
19:30 Program Inform. 19.30
19:55 Pytanie dnia
20:05 Sport
20:15 Pogoda
20:25 U Pana Boga w Królowym Moście - serial
21:25 Żona dla Polaka - reality show
22:25 Księga miłości - fab., USA, 2016
00:25 Operacja Mincemeat - dram., Wlk. Bryt., USA, 2021
02:30 Sprawdzamy - magazyn
02:55 To ja, złodziej - kom. sens., Polska, 2000
04:45 Jaka to melodia? - telet.

17:15 Hrabia Monte Christo - serial kostiumowy, 2024
18:15 Pan Mama - serial kom.
18:45 Duszgroz - kom. romant., Franc., 2016
20:15 10 Mediolan - Cortina - studio
20:25 10 Mediolan - Cortina - Ceremonia Zamknięcia
23:05 10 Mediolan - Cortina - studio
23:40 Krucjata - Prawo serii - serial krym., Polska, 2020
00:35 Psy 2. Ostatnia krew - sens., Polska, 1994. Franc. Maurer wychodzi na wolność. Zostaje zaangażowany przez Ra dośława Wolfa, handlarza bronią, który właśnie wrócił z Serbii.
02:30 Dziewczyny z wyższych sfer - kom., USA, 2003

TVN
05:35 Uwaga! - program interwencyjny
05:50 Ukryta prawda - program obyczajowy
06:45 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn poranny
11:30 Magda gotuje internet - program kulinarno-rozrywkowy
12:05 Co za tydzień - program rozrywkowy
12:40 Mam talent - program rozrywkowy
14:40 Akademia policyjna VII: Misja w Moskwie - kom., USA, 1994
16:30 Pinokio - przygod., Włochy, Wlk. Bryt., Franc., 2019
19:00 Fakty
19:30 Sport
19:35 Kroniki Mediolan - Cortina

19:40 Pogoda
19:45 The Traitors. Zdrajcy - reality show
21:30 Sposób na tęśdową - kom., USA, Niemcy, 2005. Po latach poszukiwania Charlotte Cantilini w końcu znajduje mężczyznę swoich marzeń. Niestety jego matka to kobieta żywcem przeniesiona z najbardziej koszmarnych snów.
23:35 Człowiek demokla - sens., USA, 1993
01:55 Największe polskie katastrofy - program dokumentalny
03:00 Szpital św. Anny - serial obycz., Polska
05:00 Uwaga! - program interwencyjny
05:15 Nauka jazdy - reality show

POLSAT
06:00 Nowy dzień - informacje poranne
08:00 Halo tu Polsat - poranny program informacyjny-rozrywkowy
11:00 Krudowie - anim., USA, 2013
13:10 Mój przyjaciel śpieg - kom., USA, 2020. JJ jest byłym żołnierzem Sił Specjalnych USA, niedawno zatrudnionym jako agent CIA. Jednak brak subtelności JJ sprawia, że nie udaje mu się skutecznie przeprowadzić pieńszej poważnej misji
15:40 Jurassic World Dominion - sens., USA, Chiny, 2022
18:50 Wydarzenia - program informacyjny
19:15 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Państwo w Państwie - program interwencyjny
19:55 Disco Star - talent show

23:05 Swingersi - kom., Polska, Łotwa, 2020. Komediowe perypetie trzech par nie pozostawiają złudzeń, że trawa zawsze wyjdzie się bardziej zielona u sąsiadów. Doro ta marzy o namiętności jak w „Pięćdziesięciu twarzy Greya”, ale jej partner Andrzej zamiast interesować się jej potrzebami, woli zabawę w gry na kosmiki. Sylwia, Bartek i Cezary przez przypadek postawią swoją relację dośownie na ostrzu noża...
01:05 Świat według Kiepskich - serial komediowy
04:40 Disco Gramy - program muzyczny
05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura
05:45 Nikt tylko ty - program muzyczny
06:30 Mira Zimińska - dokument, Polska, 1996
07:10 Rozmowy (nie)wygodne - Małgorzata Ostrowska
07:50 Dede nie żyje - anim., Czechy, 2023
08:00 Liturgia prawosławna w Białymostku
09:00 Niepojęte - felieton
09:20 Oblicza piekła - reportaż
10:00 Fontainebleau - prawdziwy dom francuskich monarchów - dok., Franc., 2023
11:05 Rzec Polska - Cukiernia Julii Keilowej - dok., 2018
11:35 Pan wzywał, Milordzie? - serial kom., Wlk. Bryt., 1988
12:40 Dobrestrony - Andrzej Chyra i Mery Spolsky - reportaż
13:00 Retro kino - Dama z Szanghaju - fab., USA, 1948

14:35 Kolekcja - Zofia Artymowska - felieton
14:55 Na ostrzu spadły - kostium., Franc., Włochy, Niemcy, 1997
17:15 Niedziela z... Janem Jakubem Kolskim
18:00 Jasminum - obycz., Polska
20:00 Foxcatcher - fab., USA, 2014
22:25 Kultura lini - magazyn
23:20 Teatroteka nocą - Zgaga - spektakl teatralny, 2015
00:25 Noc krótkich filmów - Stagnant
01:00 Moje córki kłowy - obycz., Polska, 2015
02:35 Varius Manx & Kasia Stankiewicz na dobry wieczór - widowisko
03:45 Ronnie Wood - dok., Wlk. Bryt., 2019
05:05 Teledyski

TV Puls
06:00 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu.
06:40 Kobra - oddział specjalny - Podczas z jednej z akcji funkcjonariusze wyrządzają poważne szkody. Wskutek tego sze f wysyła ich na terapię. W trakcie sesji zostają zaatakowani. Wkrótce okazuje się, że celem przestępcy tak naprawdę jest psycholog. Dlaczego?
08:40 Ranczo - serial komediowy, Polska
13:45 Przyjaciel gangstera - kom., Franc., Włochy, 2003. Pewnego dnia drogi Ruby'ego (Jean Reno) oraz Quentina (Gérard Depardieu) schodzą się we wspólnej celi więziennej na oddziale dla psychicznie chorych. Jak potoczy się los pary złodziejaszków, których więcej dzieli niż łączy?
15:40 Ja cię kocham, a ty śpisz - kom., USA, 1995
17:45 Uciekająca panna młoda - kom., USA, 1999. Maggie (Julia Roberts) znana jest jako „uciekająca panna młoda” - pod ołtarzem została już trze ch naręczonych! O nieodecydowanej kobiecie dowiaduje się nowojorski dziennikarz Ike (Richard Gere).
20:00 Tomb Raider - akcja, USA, 2018
22:20 Boudica: Królowa wojny - przygod., Wlk. Bryt., 2023
00:20 Zenek - obycz., Polska, 2020
02:55 Dyżur - serial medyczny
03:20 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu.
04:00 Dyżur - serial medyczny
05:00 Dzielnica strachu - serial

17:45 Uciekająca panna młoda - kom., USA, 1999. Maggie (Julia Roberts) znana jest jako „uciekająca panna młoda” - pod ołtarzem została już trze ch naręczonych! O nieodecydowanej kobiecie dowiaduje się nowojorski dziennikarz Ike (Richard Gere).

TVN 7
05:05 Szkoła - Gimnazjaliści Konrad Wojcieszko i Michał Gorczyca organizują w szkole konkurs na miss gimnazjum. Elzbie i Anicie nie podoba się, w jaki sposób óh chłopcy komentują wygląd dziewcząt.
06:05 Wiza na miłość - serial paradokumentalny
07:00 Batwheels I - animacja
07:15 Anatomia piękna - program rozrywkowy
08:20 Pan niania - komedia, USA, 1992
10:00 Ukryta prawda - program obyczajowy
13:05 Detektywi - 67-letnia Irena Pyrzyk została napađnięta na swoim osie dłu. Kobieta jest przestraszona i wprowadza się do domu syna i jego żony, żeby nie być sama.
14:05 The Floor - teleturniej
15:20 Goonies - przygod., USA, 1985

17:45 Pan Church - obycz., USA, 2016
20:00 Skazani na Shawshank - sens., USA, 1994. Odsiadujący dożywocie Red (Freeman) i Andy Dufresne (Robbins), bankier niesłusznie skazany za morderstwo, tworzą nieprawdopodobną więź, która przetrwa pona d dwadzieścia lat.
23:05 Ptaki nocy - przygod., SF, USA, 2020
01:20 Żyjąc z potworem - historie ludzi dzielących dom z zabójcą
03:20 Fachowcy - program paradokumentalny
04:00 Osadzone. Blok F - program obycz.
04:35 Dorota was urządzi - program lifestylewy

TV 4
06:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej - reality show 07:00 Wielkie tajemnice historii - dok., USA, 2023 08:50 Ewa gotuje - program kulinarny 09:20 Galileo - ciekawostki popularnonaukowe, intrygujące zagadki ze świata nauki i techniki 11:30 Teoria spisku - sensacyjny, USA, 1997 14:05 Gra dla dwojga - komedia, USA, Niemcy, 2009 16:50 I że nie opuszczę - obyczajowy, USA, 2012 19:00 Uroczysko - serial kryminalny 20:00 Sprawie diwi. Trójmiasto - serial kryminalny 00:05 STOP Drogówka - serial policyjny 01:05 Wielkie tajemnice historii - dok., USA, 2023 03:10 Interwencja - magazyn reporterów 03:25 Lubie disco! 04:25 Top 10 - Lista Przebojów 05:30 Telezakupy TV Okazje

09:30 Msza św. 10:30 Wesoła i mądra rozprawka o Królu i Trzech Rycerzach 10:50 Jestem... czyli nasze życie pod sercem Mamy 11:00 Głos serca 12:00 Anioł Pański z Ojcem Św. Leonem XIV 12:15 Papież Polak do Rodaków 13:00 Służba całym życiem. Rzecz o Eugeniuszu Wróblu 14:00 Kto ratuje jedno życie 15:00 Wiesz to też Polska 16:00 Inf. dnia 16:10 Koncert życzeń 16:50 Mateczniki Polskości 17:00 Gorzkie żale 17:30 Sól ziemi 17:55 Poczet Wlk. Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedok. 19:25 40 dni ze św. Franciszkiem 19:30 Moja Katolicka Rodzina 20:00 Inf. dnia 20:20 Rózaniec 20:50 Myśląc Ojczyznę 21:00 Apel Jasnog. 21:20 Inf. dnia 21:40 Retrospekcja 21:45 Stan Bezp. Państwa 21:55 Św. na każdy dzień 22:00 Mocni Jego mocą 22:45 Jak wygrać małżeństwo?

PONIEDZIAŁEK • 23 lutego	
TVP 1	TVP 2
06:10 Akacja 38 - serial 07:00 Transmisja Mszy Świętej 07:30 Studio Raban - magazyn 08:00 Serwis Info 08:10 Pogoda Info 08:20 Makłowicz w podróży - magazyn kulinarny 09:00 Ranczo - serial obycz., 2013 10:00 Komisarz Alex - serial krym. 11:00 Ojciec Mateusz - serial 12:00 Serwis Info 12:10 Agrobiznes; Agropogoda 12:40 Rok w ogrodzie Extra - magazyn 12:55 Kerkini - grecka przystań ptaków - dok., Franc., 2022 14:00 Wichrowe wzgórze - serial 15:00 Serwis Info 15:15 Reporterzy - magazyn 15:35 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej 16:05 Dziedzictwo - serial 17:00 Teleexpress; Pogoda	04:30 Na dobre i na złe - serial 05:25 M jak miłość - serial obyczajowy 06:20 Rodzina (nie od) święta - Jak wychowywać dziecko w kulturze pełnej seksualizacji i wulgarności? - magazyn 06:50 Dla niesłyszanych - Barwy szczęścia - serial obycz. 07:30 Pytanie na śniadanie - w tym: Serwis Info i Pogoda Flesz - magazyn poranny 11:50 Dla niesłyszanych - Okrasa łamie przepisy - magazyn kulinarny 12:30 Koło fortuny - teleturniej 13:15 Panna młoda - serial obycz., Turcja, 2024 14:05 Va Banque - teleturniej 14:35 Na sygnale - serial fabularyzowany
	
17:30 Jaka to melodia? - telet. 18:10 Klan - serial obycz. 18:45 Akacja 38 - serial 19:30 Program inform. 19.30 19:55 Pytanie dnia 20:10 Sport; Pogoda 20:30 Ezi - Teatr Telewizji, 2025 21:25 Postscriptum - Ezi - dyskusja 22:00 Świat bez fikcji - Pan Olbrychski - dok., Polska, 2025 23:05 Balans bieli - magazyn 23:50 Generał Nil - dram., 2008 02:00 Wykrywacz kłamstw - magazyn 02:25 RoboCop - SF, USA, 2014 04:25 Pytanie dnia 04:50 Reporterzy - magazyn 05:05 Oko na Świat - magazyn 05:25 Notacje - Feliks Falk - dok., 2013	15:05 La Promesa - pałac tajemnic - serial, Hiszpania, 2023 16:00 Koło fortuny - teleturniej 16:35 Familiada - teleturniej 17:20 Panna młoda - serial obycz., Turcja, 2024 18:15 Va Banque - teleturniej 18:50 Jeden z dziesięciu - telet. 19:25 Barwy szczęścia - serial obyczajowy 20:40 Kulisy serialu „M jak miłość” 20:55 M jak miłość - serial 21:55 Na sygnale - serial fabularyzowany 22:55 Davos wojna szpiegów - serial 23:45 Zdrójca - fab., Braz., Niem., Włochy, Franc., 2019 02:30 Instytnk - serial krym. 03:25 Akacja 38 - serial

TVN	POLSAT
05:35 Uwaga! - program interw. 05:50 Ukryta prawda - program obyczajowy 06:45 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn poranny 11:25 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 13:35 Ukryta prawda - program obyczajowy 15:45 Młode gliny - program kryminalny 16:50 Detektywi - 17-latką wypadła z okna mieszkania swojego chłopaka podczas trwającej tam imprezy. Rodzice ofiary wynajmują detektywów. 19:00 Fakty 19:35 Sport 19:45 Pogoda 19:55 Uwaga! - program interwencyjny	06:00 Nowy dzień 08:30 Małanowski i Partnerzy - serial kryminalny 09:30 Trudne sprawy - program obyczajowy 11:35 Gliniarze - serial paradokumentalny 14:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny 15:50 Wydarzenia - program informacyjny 16:15 Pogoda 16:20 Interwencja - magazyn reporterów 16:30 Na ratunek 112 - serial obyczajowy 17:00 Gliniarze - serial paradokumentalny 18:00 Pierwsza miłość - serial obyczajowy 18:50 Wydarzenia - program informacyjny 19:15 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia 19:30 Sport 19:45 Pogoda
	
20:10 Doradca smaku - program kulinarny 20:15 Na Wspólnej - serial obycz., Polska 20:55 The Floor - teleturniej 21:35 Młode gliny - program kryminalny 22:40 Wierna - przygod., USA, 2016. Tym razem Tris i Cztery muszą przekroczyć granicę metropolii przyszłości i wejść do zupełnie nieznanego sobie świata, ukrywającego przez system. 01:05 Szybcy i wściekły - sens., USA, Niemcy, 2001 03:20 Co za tydzień - program rozrywkowy 03:55 Uwaga! - program interwencyjny 04:10 The Traitors. Zdrójcy - reality show	19:55 Milionerzy - teleturniej 20:30 Farma - reality show 21:40 Mega hit - Szklana pułapka 3 - sens., USA. Tym razem detektyw John McClane musi zmierzyć się z szaleńcem, który terroryzuje Nowy Jork, podkładając bomby w różnych punktach miasta. 00:15 Punisher - sens., USA, Niemcy, 2004. Gangster Saint morduje całą rodzinę agenta Castle'a, a on sam cudem uchodzi z życiem. Zemsta będzie okrutna... 03:00 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy 04:05 Ewa gotuje - program kulinarny 04:40 Disco Gramy 05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura	TV Puls
06:05 Afisz kulturalny ekstra 06:15 Muzyczne poranki 07:00 Tamte lata, tamte dni - Arkadiusz Jakubik - magazyn 07:40 Skarb polskich pól - dokument, Polska, 2017 08:25 Wydarzenie aktualne 09:00 Pogranicze w ogniu - serial woj., Polska, 1988 10:10 Poznań 56 - dram., Polska, 1996 12:10 Weneja, miasto wyrosłe z bagien - dok., Franc., 2024 13:05 Muzeum Polskiej Piosenki - „Wysłałam za mąż zaraz wracam” - Ewa Bem, 2014 13:25 Od ucha do ucha - Sowi odyseja - anim., Franc., 2019 14:00 Tamte lata, tamte dni - magazyn 14:40 Złoto dezertorów - kom., Polska, 1998	06:00 Nash Bridges - Nash i Joe ścigają trzech zbiegłych więźniów. Tymczasem Cassidy ma wątpliwości czy jej decyzja o ślubie z Evanem była słuszną. 08:00 Kobra - oddział specjalny - Zamordowany zostaje inżynier, który prowadził prace nad technologią zbrojeniową. Ben przesłuchuje w tej sprawie asystentkę Laure Marschall. 10:00 Triumf miłości - serial obyczajowy 12:00 Nie igraj z aniołem - serial obyczajowy 13:00 Wspaniałe stulecie - serial kostiumowy 14:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny 16:00 Ranczo - serial kom., Polska 18:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument
	
16:50 Pogranicze w ogniu - serial woj., Polska, 1988 17:55 Tygodnik Kulturalny 18:50 Przełomy w muzyce: Martha Argerich w Warszawie - dok., Niemcy, 2021 20:00 Poniedziałek z Bondem - Goldfinger - sens., Wlk. Bryt., 1964 22:00 Foxcatcher - fab., USA, 2014 00:25 Kobro, Strzeżmy się. Opowieść fantastyczna. - dokument fabularny, 2018 01:25 Porozumiewajmy się - szczerze - Maria Pakulnis 02:05 Kino nocne - Konwój - thriller, Polska, 2016 03:45 Awatar, czyli zamiana dusz - film TVP, 1964 05:00 Teledyski	20:00 Protegowana - akcja, USA, Wlk. Bryt., 2021. Pewien mężczyzna znajduje w budynku martwych ludzi i wietnamską dziewczynę ukrytą w szafie. Opuszcza miejsce z torbą pieniędzy i dziewczyną Anną. Od tej pory są nierozłączni... 22:10 Pielgrzym - akcja, USA, 2000 00:05 Krwawa zemsta - akcja, USA, 2011 02:00 Dzielnica strachu - serial kryminalny 03:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny 04:00 Tak jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. 03:25 Fawchowy - paradokument 04:05 Dorota was urządzi - program lifestylowy

TVN 7	TV 4
05:20 Ten moment - program obycz. 05:55 Szkoła - Grzesiek Chojnowski przez zle stopnie może zostać niedopuszczony do matury. Kiedy dowiaduje się, że mama chce go zatrudnić w swojej firmie, postanawia poprawić oceny. 08:45 Ukryta prawda - 24-letni Artur i 22-letnia Kinga mieszkają ze sobą od pół roku. Zaczęło się od wielkiej miłości, ale ostatecznie para coraz częściej się kłóci, gdyż... 11:55 W-11 Wydział Śledczy - program kryminalny 14:00 Detektywi - 40-latek podejrzewa żonę o romans z chłopakiem ich dorosłej córki. Mężczyzna prosi detektywów o sprawdzenie, czy rzeczywiście żona go zdradza. 15:00 Szpital św. Anny - serial obycz., Polska	06:00 Strażnik Teksasu - film akcji 07:55 Bogaty Dom - Biedny Dom - program paradok. 08:55 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 10:55 Na Ratunek 112 - serial obyczajowy 11:55 Trudne sprawy - program obyczajowy 14:55 Ktoś tu kłamie? 15:55 Łowcy skarbów. Kto da więcej 18:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 20:00 Uroczysko - serial krym. 21:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny - serial policyjny 22:05 Sprawiedliwi. Trójmiasto - serial kryminalny 23:05 Dom na końcu ulicy - fabularny USA, Kan., 2012 01:15 Love Island. Wyspa miłości - reality show 02:40 Interwencja - magazyn reporterów 02:50 SuperLudzie - serial o osobach z niepełno-sprawnościami 05:30 Telezakupy TV Okazje

TV Trwam
09:30 Baśniowy teatr lalek 09:55 Św. na każdy dzień 10:00 Inf. dnia 10:15 Rozmowy niedok. 11:20 Stan Bezp. Państwa 11:30 Warto być ojcem 12:00 Anioł Pański 12:03 Inf. dnia 12:20 Powrót i Odnowa 13:00 Ostatnia droga Jezusa Chrystusa 13:30 Msza św. 14:30 Cioteczka 15:00 W górę Rio Negro 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Inf. dnia 16:10 Sanktuarium polskie 16:30 Porady Medyczne Bonifratrów 17:00 Świadkowie 17:30 Moja parafia 17:55 Poczet Wlk. Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedok. 19:25 40 dni ze Św. Franciszkiem 19:30 Poznajemy Polskę 19:45 Modlitwa z udziałem dzieci 20:00 Inf. dnia 20:20 Zdrójanie 20:50 Myśląc Ojczyzna 21:00 Apel Jasnoogórski 21:20 Informacje dnia 21:40 Polski Punkt Widenia 22:00 Z wędką nad wodę 22:30 Moja sytuacja jest szczególnie trudna

WTOREK • 24 lutego	
TVP 1	TVP 2
06:10 Akacja 38 - serial 07:00 Transmisja Mszy Świętej 07:30 Kościół z bliska 08:00 Serwis Info 08:10 Pogoda 08:20 Makłowicz w podróży - magazyn kulinarny 09:00 Ranczo - serial obycz., 2013 10:00 Komisarz Alex - serial krym. 11:00 Ojciec Mateusz - serial 12:00 Serwis Info 12:10 Agrobiznes; Agropogoda 12:40 Rok w ogrodzie Extra - magazyn 12:55 Opowieści z dzikiego Madrytu - dok., Hiszp., 2023 14:00 Wichrowe wzgórze - serial 15:00 Serwis Info 15:15 Reporterzy - magazyn 15:35 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej 16:05 Dziedzictwo - serial	04:30 Na dobre i na złe - serial obyczajowy 05:30 M jak miłość - serial obyczajowy, Polska, 2023 06:20 Miłość i powołanie - reportaż 06:50 Dla niesłyszanych - Barwy szczęścia - serial obyczajowy, Polska, 2025 07:30 Pytanie na śniadanie - w tym: Serwis Info i Pogoda Flesz - magazyn poranny 11:55 Rosół polski - magazyn kulinarny 12:30 Koło fortuny - teleturniej 13:15 Panna młoda 14:05 Va Banque - teleturniej 14:35 Na sygnale - serial fabularyzowany 15:05 La Promesa - pałac tajemnic 16:00 Koło fortuny - teleturniej 16:35 Familiada - teleturniej
	
17:00 Teleexpress 17:20 Pogoda 17:30 Jaka to melodia? - teleturniej 18:10 Klan - serial obycz. 18:45 Akacja 38 - serial 19:30 Program inform. 19.30 19:55 Pytanie dnia 20:10 Sport 20:15 Pogoda 20:30 Koliber - fab., Wlk. Bryt., USA, 2013 22:20 Firma - sens., USA, 1993 00:55 Wykrywacz kłamstw - magazyn 01:20 Księga miłości - fab., USA, 2016 03:15 Braciśzek - dram., Polska, 2007 05:00 Pytanie dnia 05:20 Reporterzy - magazyn 05:30 Oko na Świat - magazyn	17:20 Panna młoda - serial obyczajowy, Turcja 18:15 Va Banque - teleturniej 18:50 Jeden z dziesięciu - teleturniej 19:25 Barwy szczęścia - serial obyczajowy 20:40 Kulisy serialu „M jak miłość” 20:55 M jak miłość - serial obyczajowy 21:55 Na sygnale - serial fabularyzowany 22:25 Magazyn Ekspresu Reporterów 23:30 Jak pies z kotem - fabularny, Polska, 2018 01:20 Zabici Sekala - dram. obycz., Polska, Czechy, Franc., Słowacja, 1998 03:20 Wiadomości od Saszy - dok., Niderl., 2024

TVN	POLSAT
05:35 Uwaga! - program interw. 05:50 Ukryta prawda - program obyczajowy 06:45 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn poranny 11:25 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 13:35 Ukryta prawda - program obyczajowy 15:45 Młode gliny - program kryminalny 16:50 Detektywi - Klientem detektywów jest młody mężczyzna, którego ojciec zginął piętnaście lat temu. Matka chłopaka ujawnia, że jej mąż miał długie odszedł, bo był ścigany przez wierzycieli. 19:00 Fakty 19:30 Gala Bestsellery Empiku - program rozrywkowy	06:00 Nowy dzień 08:30 Małanowski i Partnerzy - serial kryminalny 09:30 Trudne sprawy - program obyczajowy 11:35 Gliniarze - paradokument 14:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny 15:50 Wydarzenia - program informacyjny 16:15 Pogoda 16:20 Interwencja - magazyn reporterów 16:30 Na ratunek 112 - serial obyczajowy 17:00 Gliniarze - serial paradokumentalny 18:00 Pierwsza miłość - serial obyczajowy 18:50 Wydarzenia - program informacyjny 19:15 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia 19:30 Sport 19:45 Pogoda 19:55 Milionerzy - teleturniej
	
19:35 Sport 19:45 Pogoda 19:55 Uwaga! - program interwencyjny 20:10 Doradca smaku - program kulinarny 20:15 Gala Bestsellery Empiku - program rozrywkowy 22:45 Liga sprawiedliwości - przygod., USA, Kan., Wlk. Bryt., 2017. Batman i Wonder Woman starają się znaleźć i przekonać do współpracy grupę metaludzi, która ma stanąć do walki z nowym zagrożeniem. 01:15 Kler - obycz., Polska, 2018 03:55 Uwaga! - program interwencyjny 04:10 Kuba Wojewódzki - talk-show	20:30 Farma - reality show 21:40 Lucy - sens., Franc., Niemcy, USA, Tajwan, 2014. Lucy to studentka, która, przypadkowo złapaną w koszmarną pułapkę, przeciwstawia się swoim porwyciom i zmienia się w bezlitosną wojowniczkę. 23:35 Jak zostałem gangsterem. Historia prawdziwa. - sens., Polska, 2019. Opowieść o przyjaźni i miłości w czasach, w których pozwolenie sobie na emocje mogło okazać się tragiczne w skutkach. 02:35 Szklana pułapka 3 - sens., 1995, USA 05:10 Disco Gramy - program muzyczny

TVP Kultura	TV Puls
06:05 Afisz kulturalny ekstra 06:10 Muzyczne poranki 07:00 Tamte lata, tamte dni - Wojciech Malajkat - magazyn 07:35 Śląsk nieoczywisty - dokument, Polska, 2017 08:20 Szlakami Kołberga - Wojtek Mazolewski - reportaż 09:00 Pogranicze w ogniu 10:05 Złoto dezertorów - kom., Polska, 1998 12:15 Przełomy w muzyce: Martha Argerich w Warszawie - dok., Niemcy, 2021 13:20 Mody Polskie - Łódź - reportaż 14:00 Wydarzenie aktualne 14:30 Życie jako śmiertelna choroba przenoszona drogą płciową - dram. obycz., Polska, 2000 16:20 Pogranicze w ogniu	06:00 Nash Bridges - Tym razem Nash i Joe muszą rozwiązać sprawę zabójstwa meksykańskiej aktorki. Początkowo o jej śmierć obwiniany jest jej były kochanek. 08:00 Kobra - oddział specjalny - Andrea i Semir są świadkami zabójstwa mechanika. W trakcie śledztwa wychodzi na jaw, że sprawa może mieć związek z przemytem broni. 10:00 Triumf miłości - serial 12:00 Nie igraj z aniołem - serial obyczajowy 13:00 Wspaniałe stulecie - serial kostiumowy 14:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument 16:00 Ranczo - serial kom., Polska 18:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument
	
17:30 20x20 lat TVP Kultura - Małgorzata Rejmer 18:00 Niepojęte - Rozum a wiara - felieton 18:15 Tratwa Meduzy. Historia prawdziwa - dok., Franc., 2015 20:00 Teatr Telewizji - Dziś wieczór arszenik - spektakl teatralny, 1973 21:30 Lekkie obyczaje - Wolność - obycz., Hiszp., Belgia, 2021 23:30 Tamte lata, tamte dni - magazyn 00:10 Jazz.pl - Marian Pawlik Quartet - koncert, 2022 01:50 Kafarnaum - dram., Liban, 2018 04:05 Oblicza piekła - reportaż 04:50 Dekalog - Jeden - film TVP, 1988	20:00 Kickboxer: Zemsta - akcja, USA, 2016. W trakcie jednego z turniejów Kurd widzi, jak jego starszy brat ginie z rąk bezwzględego mistrza muya thai, Tong Po (Dave Bautista). Poprząsając zemstę 21:55 Hooligans 3 - akcja, Wlk. Bryt., 2013 23:35 Zabójczy cel - akcja, Kan., USA, 2008 01:35 Dzielnica strachu - serial kryminalny 02:35 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny 03:55 Menu na miarę - program kulinarny 05:00 Dzielnica strachu - serial kryminalny

TVN 7	TV 4
05:20 Ten moment - program obycz. 05:55 Szkoła - Licealista Przemek Gawlik przynaję się swojej dziewczynie do zdrady. Jola nie mogąc mu wybaczyć, ciągle wypomina mu niezręczną sytuację. 08:45 Ukryta prawda - program obyczajowy 11:55 W-11 Wydział Śledczy - program kryminalny 14:00 Detektywi - Detektywi Anna Potaczek i Maciej Dębosz rozpoczynają poszukiwania matki kilkuletniego chłopca, który sam błąkał się po ulicy i próbował ukrącić jedzenie. 15:00 Szpital św. Anny - serial obycz., Polska 16:00 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy 17:00 Tajemnice miłości - serial paradokumentalny	06:00 Strażnik Teksasu - film akcji 07:55 Bogaty Dom - Biedny Dom - program paradok. 08:55 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 10:55 Na Ratunek 112 - serial obyczajowy 11:55 Trudne sprawy - program obyczajowy 14:55 Ktoś tu kłamie? 15:55 Łowcy skarbów. Kto da więcej 18:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 20:00 Uroczysko - serial krym. 21:05 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny - serial policyjny 22:05 Sprawiedliwi. Trójmiasto 23:05 Purpurowe rzeki II: Aniołowie Apokalipsy - sens., Franc., Włochy, Wlk. Bryt., 2004 01:15 Love Island 02:20 Interwencja - magazyn reporterów 02:50 SuperLudzie - serial o osobach z niepełno-sprawnościami 05:30 Telezakupy TV Okazje

TV Trwam
09:45 Słowo życia 09:50 Św. na każdy dzień 10:00 Inf. dnia 10:15 Jak my to widzimy 10:45 Zew natury 11:00 Mocni w Wierze 11:35 Słowo życia 11:40 Ma się rozumieć 11:50 Św. na każdy dzień 12:00 Anioł Pański 12:03 Inf. dnia 12:20 Leśne rzeki 13:00 Mazurskim szlakiem piękna stworzenia 13:30 Msza św. 14:30 Powołanie w powołaniu 15:00 Moja wyspa wiary 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Inf. dnia 16:10 Jestem mamą 16:25 Przroda w Obiektywie 16:40 Zdrowie z Bożej Apteki 17:00 Wierze w Boga 17:30 Rajd Katyński i przekleństwo hejtu. 22:40 Ptaki nocy - przygod., USA, 2020 01:00 Skazani na Shawshank - sens., USA, 1994 04:00 Usterka - program poradnikowy 04:35 Dorota was urządzi - program lifestylowy

W poniedziałek, 16 lutego, w Szkole Podstawowej nr 12 im. Michała Kajki w Elblągu odbyło się spotkanie z Katarzyną Lubnauer, sekretarz stanu w Ministerstwie Edukacji Narodowej. Wydarzenie było częścią ogólnopolskiej trasy informacyjnej Ministerstwa Edukacji Narodowej. Spotkanie, w którym uczestniczyli nauczyciele z Elbląga oraz okolicznych powiatów, miało na celu przybliżenie szczegółów nadchodzącej reformy.

– Chcemy rozmawiać z nauczycielami o reformie „Kompas jutra”. To zmiana, która ma spowodować, że polska szkoła będzie naprawdę najlepsza na świecie. Szkoła, która nie tylko buduje wiedzę, ale również sprawczość, umiejętność korzystania z wiedzy i umiejętności praktyczne, których w tej chwili bardzo brakuje w polskiej szkole – powiedziała Katarzyna Lubnauer, wiceminister edukacji narodowej. – Jeżeli patrzymy na polską szkołę przez pryzmat badań międzynarodowych, to widać jednoznacznie, że o ile wiedzowo jeszcze wciąż jesteśmy w górnej jednej trzeciej tabeli, chociaż spadliśmy po pandemii bardziej niż inne kraje europejskie, o tyle w kwestii poczucia przynależności młodego człowieka do szkoły, poczucia zainteresowania tym, czym się uczy, widać, że nasza szkoła wypada jako jedna z najsłabszych we wszystkich krajach Unii Europejskiej.

Dodała, że reforma ma na celu rozwiązanie tych problemów. – Trzeba budować sprawczość, relacje, przynależność ucznia do szkoły, dbając przy tym o jakość wiedzy. Polska szkoła ma być wymagająca, ale przyjazna. Co to oznacza? Oznacza to, że chcemy, aby komponent wiedzy, który nauczyciele naprawdę dobrze przekazują, wzbogacił się o wszystkie te praktyczne elementy, które sprawiają, że wiedza jest przekazywana w sposób dużo ciekawszy – wyjaśniła.

Podczas spotkania wiceminister omówiła również

wprowadzenie nowego elementu w edukacji, jakim będą tygodnie projektowe. – Raz w roku uczniowie szkół podstawowych będą realizować projekt zespołowy, projekt, który ma charakter interdyscyplinarny i obejmuje kilka przedmiotów. Szkoły same wybiorą termin. To raz w roku, jeden tydzień, jeden projekt – zapowiedziała wiceminister.

Wprowadzone zostaną także doświadczenia edukacyjne. – W każdej podstawie programowej oprócz informacji o charakterze wiedzowym będą również doświadczenia edukacyjne, czyli praktyczne działania wzbogacające wiedzę. Na przedmiocie edukacji obywatelskiej w szkole podstawowej, który wszedł do szkół w 2025 roku, mogą to być działania takie jak zorganizowanie spotkania z ciekawą osobą, na przykład świadkiem historii, wypełnienie jakiegoś dokumentu potrzebnego do uzyskania dowodu osobistego lub innego zaświadczenia, udział w projekcie budżetu obywatelskiego, a także projekty społeczne – wyliczyła wiceminister.

Kolejną ważną zmianą, którą wiceminister omówiła, jest wprowadzenie modułów przedmiotowych. – Moduły przedmiotowe to pewne zagadnienia, które pojawiają się nie w jednym przedmiocie, ale przewijają się w kilku przedmiotach równocześnie. Na przykład edukacja medialna, która pojawia się w języku polskim, edukacji obywatelskiej, informatyce czy edukacji dla bezpieczeń-

stwa – tłumaczyła. – Moduł finansów i ekonomii, moduł kultury, moduł filozofii. Więc tych modułów jest kilka i powodują one, że widać, jak poszczególne elementy wiedzy z kilku przedmiotów się zacierają. To też jest zmiana, która ma zasadniczy wpływ na to, jak uczyć się będą uczniowie w przyszłości – dodała.

Harmonogram reformy

Wiceminister edukacji narodowej omówiła również terminy wprowadzenia reformy. – Właściwie niektóre rzeczy już weszły, bo to jest edukacja zdrowotna i edukacja obywatelska, które weszły 1 września 2025 roku. Również od 1 września mamy nową podstawę wychowania fizycznego. Na przykład pojawił się tam moduł bezpieczeństwa związany z przygotowaniem do testów sprawnościowych do służb, zarówno w szkole

podstawowej, jak i w szkole ponadpodstawowej. W 2026 roku zmienia się podstawa programowa edukacji przedszkolnej. Będziemy w dużo mniejszym stopniu korzystać z ekranów przy realizacji podstawy programowej, szczególnie tych osobistych, jak smartfony i tablety. To zmiana, która ma opóźnić cyfrową inicjację małych dzieci – poinformowała.

– Kolejny etap, również 1 września 2026 roku – klasa pierwsza i czwarta szkoły podstawowej. Rok później, 1 września 2027 roku – pierwsza klasa szkoły ponadpodstawowej – oznajmiła wiceminister. – Pierwsze egzaminy zgodne z nową podstawą programową to rok 2031 – egzamin maturalny. Rok później dla uczniów szkół technicznych, czyli techników – dodała. – To pokazuje, że reforma jest rozłożona na lata, ma charakter

kroczący. Chciałam powiedzieć bardzo jasno: to nie jest rewolucja. Nie będziemy zmieniać struktury szkół, chcemy to, co jest już dobrą praktyką w wielu szkołach, jak doświadczenie edukacyjne czy tydzień projektowy, wdrożyć jako standard w każdej polskiej szkole – dodała.

Katarzyna Lubnauer, dopytwana przez dziennikarzy o wpływ reformy na organizację planów lekcji oraz przyszłość edukacji zdrowotnej, wyjaśniła: – W wielu przedmiotach zmniejszamy liczbę zagadnień, co nie zmienia zakresu materiału. Na przykład w matematyce zakres pozostaje niemal taki sam, ale zmniejszona liczba zagadnień pozwala nauczycielom elastyczniej rozkładać lekcje i znaleźć miejsce na doświadczenia edukacyjne. W przypadku przedmiotów przyrodniczych, gdzie zakres doświadczeń edukacyjnych jest szcze-

gólnie duży, zwiększa się liczba godzin. Dotychczas przedmioty przyrodnicze miały 20 godzin, teraz będzie to 21 godzin. Oznacza to trzy godziny tygodniowo przyrody w klasach czwartych, piątych i szóstych w blokach, co ułatwia realizację doświadczeń edukacyjnych.

Odnosząc się do edukacji zdrowotnej, wiceminister stwierdziła: – Wszyscy chwalą edukację zdrowotną. Minister Czarnek powiedział, że takie tematy jak higiena osobista, profilaktyka czy zdrowie psychiczne są ważne i powinny być obecne w polskiej szkole. Natomiast gdy pytamy o kontrowersję, nie potrafimy wskazać, co konkretnie budzi wątpliwości. Dlatego mówimy jasno, że pani minister Nowacka podejmie decyzję w marcu, ale będziemy dążyć do tego, by edukacja zdrowotna była obowiązkowym przedmiotem, ale w taki sposób, by nie budziła kontrowersji.

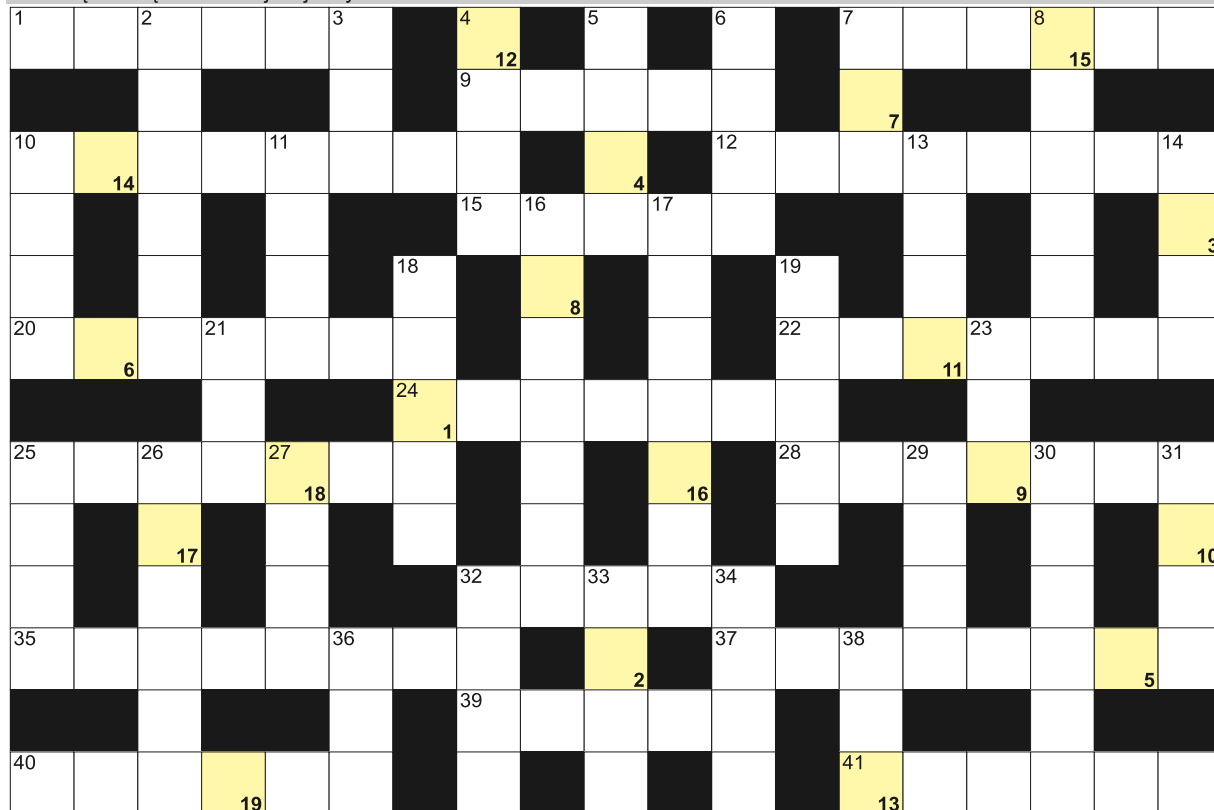
Na zakończenie wiceminister poinformowała dziennikarzy o aktualnym etapie legislacyjnym reformy: – Dziś akceptowałam projekt, który idzie do komisji prawniczej, co oznacza już ostatni etap legislacyjny. Mam nadzieję, że do końca lutego projekt zostanie podpisany przez panią minister Nowacką, podobnie jak rozporządzenie o ramowych planach nauczania. To zasadniczy element reformy. Po tym, jak te dokumenty będą oficjalnie podpisane, będzie można przyjmować zgłoszenia od wydawców podręczników do szkół.

EWELINA GULIŃSKA

KRZYŻÓWKA z HASŁEM

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 19 utworzą rozwiązanie niniejszej krzyżówki

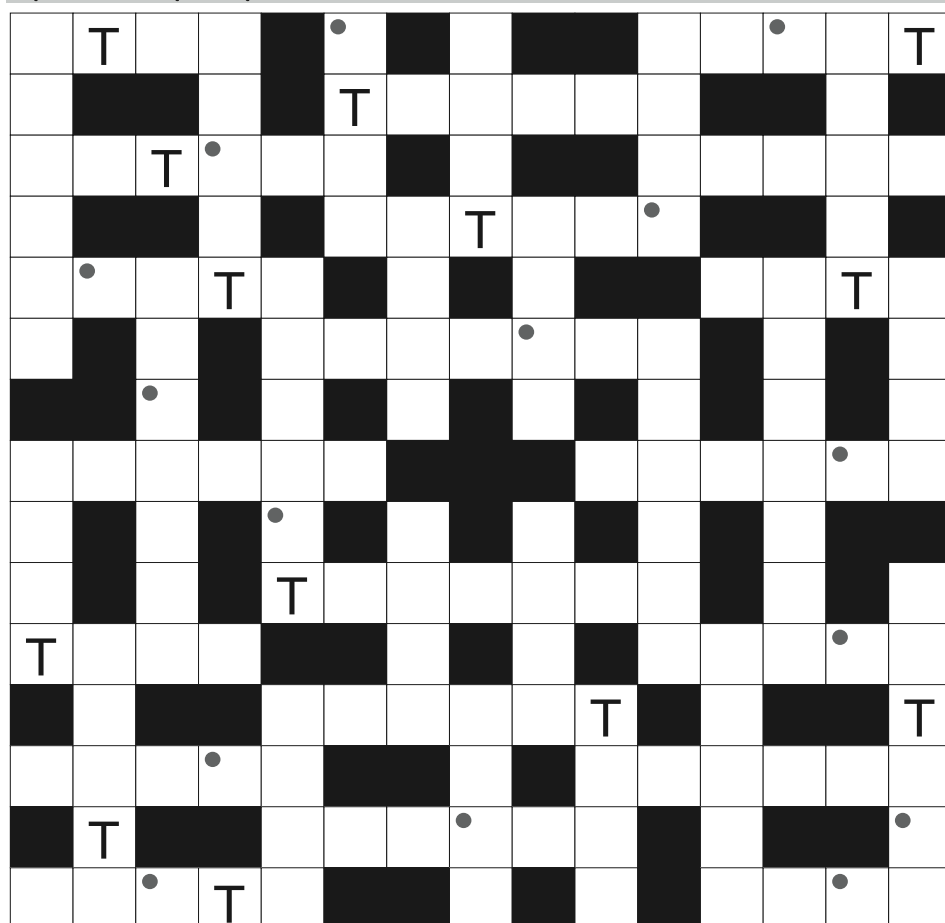

POZIOMO: 1) kocia toaleta; 7) przyjaciel Sherlocka Holmesa; 9) na brzegu powieki; 10) do włosów; 12) bada jaskinie i groty; 15) ósma litera alfabetu greckiego; 20) Mu'ammara, były dyktator Libii; 22) ozdoby męskich koszul; 24) i różyczka, i ospa; 25) inaczej o dorszu; 28) wręczana zwycięzcy; 32) krzew potocznie; 35) zakładane przestępcom; 37) słyszalność w sali koncertowej; 39) jego stolicą Sana; 40) Willy, były kanclerz RFN; 41) Lewi, były premier Izraela.

PIONOWO: 2) Bliski i Daleki w Azji; 3) część sztuki teatralnej; 4) mnich, zakonnik; 5) grzechotniki i zaskrońce; 6) stolica Łotwy; 7) Światowa Organizacja Zdrowia; 8) lodowa lub masłowa na kanapce; 10) jeden ze zmysłów; 11) rzeka w Cieszynie; 13) zapora wodna na rzece; 14) zagrożone próchnicą; 16) stolica Dolnej Saksonii; 17) brzanka pastewna inaczej; 18) śliwka chińska krócej; 19) pierwiastek Sc; 21) przeciwieństwo góry; 23) kołująca woda w rzece; 25) syn córki; 26) dostateczna w szkole; 27) błonica sałatowa inaczej; 29) oddany podczas wyborów; 30) zabieg ochronny w sadzie; 31) pleśniawka inaczej; 32) bilardowe i hokejowe; 33) biała pora roku; 34) ostry brzeg, krawędź; 36) matka bogini Izdy; 38) Ampler, były niemiecki kolarz.

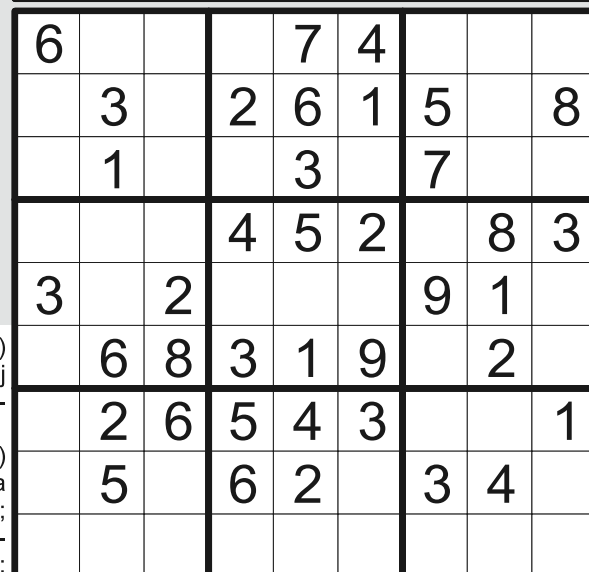
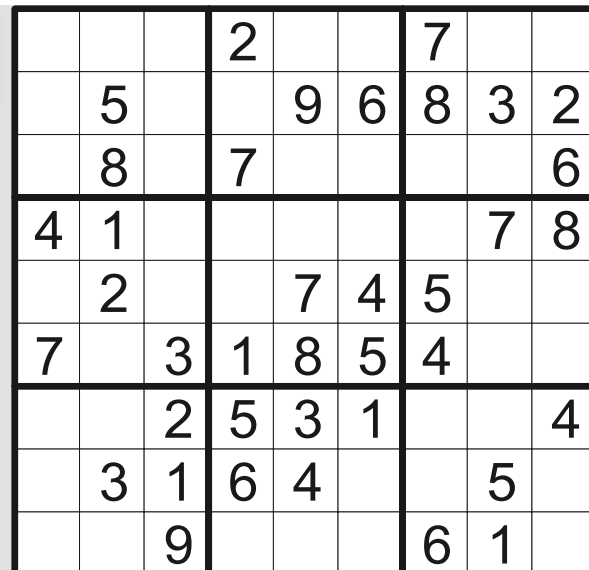
JOLKA z HASŁEM

Litery z pól z kropką czytane rzędami, utworzą rozwiązanie:

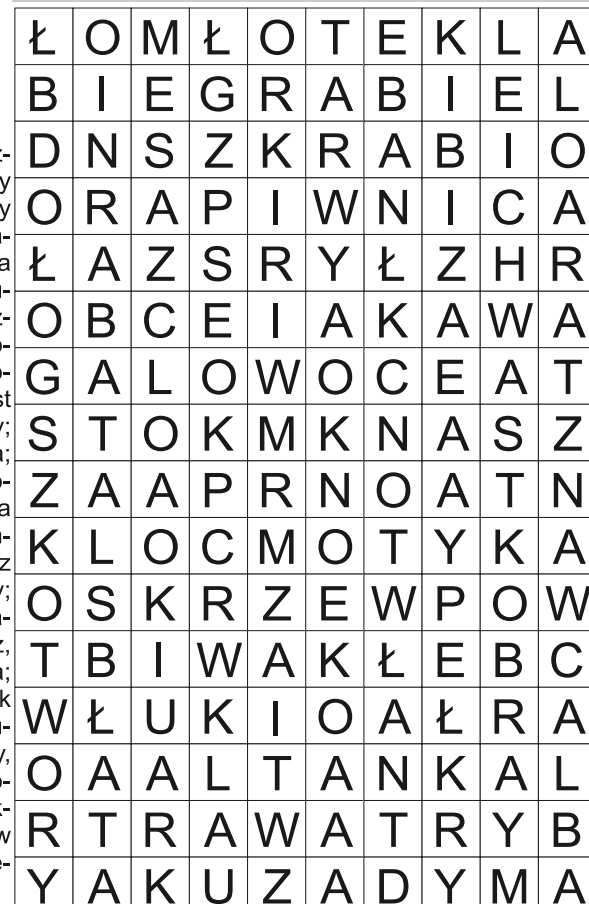

Na diagramie ujawniliśmy wszystkie spółgłoski "T". Miejsce wpisania hasła do odgadnięcia. Rozwiązaniem jest hasło z pól oznaczonych kropką, czytanych rzędami.

niejedna w talii; palono na nim wiedźmy; satelitarna na balkonie; tlenowy lub fotograficzny; zakład wytapiający szkło; zastępuje aktora w filmie; Indianie zatruli ją strzałą; najdłuższa rzeka w Hiszpanii; do rzes lub do drukarki; z pętlą tworzy łańcuszek; ciche, bezdźwięczne mówienie; minerał do tamowania krwi; jest nim manuskrypt; kawowa w torcie; jeden z żywiołów; nie jest ojcem biologicznym; głęboki do zupy; rozkładany gdy pada; S dla chemika; orzech leczniczy z kofeiną; mała Joanna; Paryski lub Pruski, kolor; kartka od dziecka z życzeniami; inaczej Sympozjon, dzieło Platona; stan w USA z Salt Lake City; staw przeskakujący; płaska część stołu; królowa w szachach; pocisk do kuszy; inaczej odzież, strój; szeroka, reprezentacyjna ulica; po burzy w powietrzu; smażony placek z jaj; przepływa przez Bydgoszcz; chusta podtrzymująca rękę; inaczej glony, wodorosty; w parze z nazwiskiem; kolejowe z szynami; filmowy człowiek-nietoperz; samica dzika; do zębów w tubce; prezydent przed zaprzysiężeniem.

WYKREŚLANKA: ukryliśmy 20 wyrazów związanych z działką. Wykreślisz je od góry do dołu, od lewej do prawej i na ukos: altanka, grabie, płot, drzewko, oczko, trawa, ławka, bulwa, chwast, kwiaty, owoce, taczka, rabata, kompost, krzew, praca, rower, motyka, piwnica, nasiona:

KRZYŻÓWKA z HASŁEM

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 16 utworzą rozwiązanie niniejszej krzyżówki

1		2		3		4		5		6		7		8		9		10
						11								5				
								15										13
12		7										13						
						14						2						
15	16				17									18	19		20	
					21		22		23		24		25		10			
26		3		27									28					
					29	30		31		11	32							
33		34		35			16						36	37		38		39
						40						41						9
42												43						
						44				6						8		
45												46						
		12										4						

POZIOMO: 1) paciorek inaczej; 7) melakoni, minerał; 11) wyjdzie z odejmowania; 12) Zakon Szkół Pobożnych krócej; 13) przyprawa do szarlotki; 14) gracz w hokeja na trawie; 15) recenzent literacki lub filmowy; 18) inaczej bezansztaksel, żagiel; 21) chmurnik, planetnik; 26) sąsiad Słowaka i Rumuna; 28) Lebrun, dawny prezydent Francji; 29) patyna, śniedz; 33) Siekierski, polski pisarz; 36) odpowiedź na atak; 40) czerwienica barwierska inaczej; 42) autor "Borysa Godunowa"; 43) niejedna na sośnie; 44) święty, patron Francji; 45) żona Aleksandra Wielkiego; 46) świeca w kłoszach. **PIONOWO:** 1) kamizelka ratunkowa; 2) dawni radni miejscy; 3) ... Merlin, sieć sklepów budowlanych; 4) szczętki, skorupiaki; 5) inaczej ściernisko; 6) kierunkowskaz w aucie; 7) wózki na budowach; 8) sumeryjski bóg Księżyca; 9) Fidel Valdez, były prezydent Filipin; 10) Seikan w Japonii; 16) długoszyjkowa, roślina wodna; 17) japoński producent keyboardów; 19) lokal, bar z piwem; 20) dotykowy w smartfonie; 22) płyną z oczu; 23) zespół przewlekłego zmęczenia; 24) numer podatnika w Polsce; 25) Jigoro, twórca judo; 27) wpada do jeziora Bałchasz; 30) ze stolicą w Kigali; 31) największa wyspa Cyklad; 32) jakobinka, cynia naukowa; 33) A, jednostka dła fizyka; 34) Krzysztof, lider Konfederacji; 35) waluta Erytrej; 37) Jean-Pierre, dawny prezydent Haiti; 38) ustalona odpowiedź na hasło; 39) słynny ród lutników z Cremony; 41) miasto św. Klary.

JOLKA z HASŁEM

Litery z pół z kropką czytane
rzedami, utworzą rozwiązanie:

A 15x15 crossword puzzle grid. Black squares are located at the following (row, column) coordinates: (0,0), (0,4), (0,5), (0,8), (0,10), (0,12), (0,14), (1,1), (1,3), (1,5), (1,7), (1,9), (1,11), (1,13), (2,0), (2,2), (2,4), (2,6), (2,8), (2,10), (2,12), (2,14), (3,1), (3,3), (3,5), (3,7), (3,9), (3,11), (3,13), (4,0), (4,2), (4,4), (4,6), (4,8), (4,10), (4,12), (4,14), (5,1), (5,3), (5,5), (5,7), (5,9), (5,11), (5,13), (6,0), (6,2), (6,4), (6,6), (6,8), (6,10), (6,12), (6,14), (7,1), (7,3), (7,5), (7,7), (7,9), (7,11), (7,13), (8,0), (8,2), (8,4), (8,6), (8,8), (8,10), (8,12), (8,14), (9,1), (9,3), (9,5), (9,7), (9,9), (9,11), (9,13), (10,0), (10,2), (10,4), (10,6), (10,8), (10,10), (10,12), (10,14), (11,1), (11,3), (11,5), (11,7), (11,9), (11,11), (11,13), (12,0), (12,2), (12,4), (12,6), (12,8), (12,10), (12,12), (12,14), (13,1), (13,3), (13,5), (13,7), (13,9), (13,11), (13,13), (14,0), (14,2), (14,4), (14,6), (14,8), (14,10), (14,12), (14,14). Starting dots are at: (0,1), (0,6), (1,4), (1,8), (2,1), (2,6), (2,14), (3,1), (3,6), (3,11), (4,1), (4,6), (4,11), (5,1), (5,6), (5,11), (6,1), (6,6), (6,11), (7,1), (7,6), (7,11), (8,1), (8,6), (8,11), (9,1), (9,6), (9,11), (10,1), (10,6), (10,11), (11,1), (11,6), (11,11), (12,1), (12,6), (12,11), (13,1), (13,6), (13,11), (14,1), (14,6), (14,11).

Words marked with a dot over the letter Z are located at the following (row, column) coordinates: (0,1), (0,6), (2,1), (2,6), (2,14), (3,1), (3,6), (3,11), (4,1), (4,6), (4,11), (5,1), (5,6), (5,11), (6,1), (6,6), (6,11), (7,1), (7,6), (7,11), (8,1), (8,6), (8,11), (9,1), (9,6), (9,11), (10,1), (10,6), (10,11), (11,1), (11,6), (11,11), (12,1), (12,6), (12,11), (13,1), (13,6), (13,11), (14,1), (14,6), (14,11).

Na diagramie ujawniliśmy wszystkie spółgłoski "Ż". Miejsce wpisu hasła do odgadnięcia. Rozwiązaniem jest hasło z pól oznaczonych kropką, czytanych rzędami.

obok łyżki i widelca; pełniony przez lekarza; Mikołaj II, cesarz Rosji; buty z wysokim obcasem; bardzo drobny deszcz; pływa na jachcie; klosz z materiału; świtezianka, owad znad jeziora zostawiane kelnerom; basen remontowy w stoczni; ostry łuk szosy, zakręt; oprzęd motyla i jedwabnika; pierwiastek V; zięba z tajgi; kościelna klątwa, ekskomunika; gaszą go strażacy; nazywana latającym psem; suma lub iloczyn; gwarant, poręczyciel kredytu; inaczej biały barszcz; agencja rządowa Mariana Banasia; upust, rabat; lotnik, w parze z Wigurą; tam urodził się Mikołaj Rej; w parze z obligacjami na giełdzie; żółty to wikławiec; rzeka w Aberdeen; przysposobienie dziecka; grecka bogini siły i przemocy; Krystyna, napisała "Dzieci domokracjów"; pseudonim Władysława Gomułka; pochrzyn, tropikalna roślina; jest nią kawa i tytoń; miasto aktora Wesleya Snipesa; pobierana w szkole; sportowa gra w karty; żart, dowcip; syczący gad; funkcjonariusz policji wojskowej; ostra w maszynie do golenia; imię profesora Kleksa; Teofil, hrabia z "Nad Niemnem".

Sprawdź się w SUDOKU: wypelnij diagram 9x9 w taki sposób, aby w każdym wierszu, w każdej kolumnie i w każdym z dziewięciu pogrubionych kwadratów 3x3 znalazło się po jednej cyfrze od 1 do 9:

	9	3		7	4			5
5			8				9	1
8		7	1				4	3
		9			1	5	8	6
		2			5	4		
3	5	8			7		1	
4	3				8	6	2	
9	8	1			2	3	7	

3			6	2		8		
	2			5	8	3	4	9
8	9		3		4			
4					6	1		
					2	7	6	
1				3		5		
2	5	4	7			6		3
	8	7		4		9	1	
		3	8	6	5			

WYKREŚLANKA: ukryliśmy 20 najczęściej używanych rzeczy i produktów. Wykreśl je od góry do dołu, od lewej do prawej i na ukos: laptop, kubki, chleb, czapka, kawa, telefon, klucz, buty, kłamka, czajnik, stół, talerz, kurtka, garnek, torba, mydło, masło, karta, drzwi, komputer:

F	O	T	E	L	E	F	O	N	T
M	A	C	I	E	K	C	Z	E	K
K	O	S	Z	A	Z	A	K	L	E
O	S	E	R	A	G	Ł	U	P	Y
M	I	T	P	Ó	J	C	B	A	R
P	A	K	Ó	C	Z	N	K	O	D
U	A	S	H	Ł	E	M	I	R	O
T	K	L	Ł	K	Ó	B	Z	K	C
M	E	O	C	O	U	W	U	Ł	T
B	Y	F	M	T	I	R	S	L	O
K	A	D	Y	P	L	U	T	Y	R
A	L	I	Ł	A	U	A	R	K	B
Ł	Z	A	P	O	L	T	A	J	A
W	Ł	T	M	E	S	W	E	F	R
J	O	G	R	K	A	Y	Ó	R	E
P	M	Z	Ó	G	A	R	N	E	K

CZASEM PŁACZĘ RAZEM Z RODZICAMI

ZACZEŁO SIĘ OD JEDNEGO MARZENIA I SETEK ROZMÓW Z RODZICAMI, KTÓRZY KAŻDEGO DNIA SZUKALI POMOCY DLA SWOICH DZIECI. PAULINA SZUBA — NEUROLOGOPEDA I ZAŁOŻYCIELKA „RÓWNYCH SZANS” — OPOWIADA O PRACY, KTÓRA ZMIENIA ŻYCIE NAJMŁODSZYCH I O CHWILACH, PRZY KTÓRYCH TRUDNO POWSTRZYMAĆ ŁZY.

— Skąd narodziła się idea stworzenia przedszkola o profilu logopedycznym? Czy był jakiś moment, jakaś sytuacja lub dziecko, które utwierdziło Cię w przekonaniu, że taka placówka jest potrzebna?

— Pomysł otwarcia przedszkola dojrzał we mnie od dawna. Zbiegiem lat — także dzięki wsparciu i życzliwości rodziców moich małych Pacjentów — marzenie to zaczęło nabierać realnych kształtów. Co roku słyszałam sugestie, że powinnam otworzyć własne przedszkole, aż w końcu przyszedł moment, w którym podjęłam tę decyzję. Inicjatywa stworzenia przedszkola o profilu logopedycznym zrodziła się z obserwacji realnych potrzeb dzieci. Od siedmiu lat prowadzę gabinet neurologopedyczny i widzę, jak z roku na rok rośnie liczba dzieci z opóźnionym rozwojem mowy. Statystyki potwierdzają te obserwacje — trudności z prawidłową wymową dotyczą aż 41% trzylatków, 50% cztero-latków, 75% pięcioletków i 78% sześciolatek. Kluczem do skutecznej terapii jest wczesna interwencja logopedyczna. To ona daje największą szansę na całkowite wyeliminowanie trudności w mówieniu. Dlatego uznałam, że stworzenie przedszkola logopedycznego będzie najlepszą odpowiedzią na rosnące potrzeby dzieci i ich rodzin. Chciałam stworzyć miejsce, w którym dzieci nie tylko rozwijają swoje umiejętności językowe, lecz także nabierają pewności siebie w komunikacji — przestrzeń bezpieczną, wspierającą i pełną zrozumienia.

— Jak wyglądały pierwsze kroki — od pomysłu do otwarcia? Co było najtrudniejsze?

— Pierwsze kroki w procesie otwierania przedszkola były dla mnie wyjątkowo intensywne. Decyzję podjęłam szybko, co oznaczało, że przede mną — a właściwie przed nami, bo w każdym etapie wspierał mnie mój mąż i brat — było naprawdę dużo pracy. Na szczęście mogłam liczyć na pomoc wielu wspaniałych osób, którym z całego serca dziękuję. Bez ich wsparcia realizacja tego marzenia nie byłaby możliwa. Oprócz podstawowych zadań niezbędnych do uruchomienia przedszkola, największym wyzwaniem okazała się dla mnie dokumentacja. Kocham pracę z dziećmi, ale tzw. „papierkowa robota” nigdy nie była moją mocną stroną, a tym razem było jej naprawdę dużo. Mimo to każdy kolejny krok utwierdzał mnie w przekonaniu, że warto.

— Czy jest jakiś typ trudności lub zaburzeń mowy, z którym rodzice zgłaszają się najczęściej?

— Rodzice i dzieci przechodzą z bardzo różnorodnymi potrzebami związanymi z rozwojem mowy. Oprócz klasycznych dyslalii czy diagnozy ze spektrum autyzmu, najczęściej zgłaszają się do mnie rodzice maluchów z opóźnionym rozwojem mowy. Wciąż funkcjonują pewne mity. Wiele osób nadal wierzy, że chłopcy „z natury” zaczynają mówić później, albo że trzyletnie dziecko nie musi jeszcze mówić, bo „ma czas”. Jednak ogromnie cieszy mnie to, że świadomość rodziców dotycząca prawidłowego rozwoju mowy rośnie z każdym rokiem. Coraz częściej szukają rzetelnych informacji, szybciej reagują na niepokojące sygnały i chętniej wspierają swoje dzieci w terapii. Dzięki temu mamy realną szansę, by pomóc im jak najwcześniej i jak najskuteczniej.

— Jak wyglądają pierwsze efekty terapii — po jakim czasie rodzice zwykle widzą zmianę?

— Nie ma jednoznacznej odpowiedzi na to pytanie. Oczywiście dążę do tego,

żeby efekty pojawiły się jak najszybciej. Czasem wystarczy naprawdę niewiele, a innym razem droga do celu jest dłuższa. Skuteczność terapii zależy od wielu czynników: rodzaju i stopnia zaburzenia, wieku dziecka, systematycznej pracy oraz współpracy z rodzicami. Dwoje różnych dzieci z tą samą wadą wymowy może robić postępy w zupełnie odmiennym tempie. Mali pacjenci potrafią mnie często zaskoczyć — każdego dnia uczą mnie ogromnej pokory. Pierwszą i najważniejszą zmianą, na której mi zależy, jest to, aby dziecko nabierało pewności siebie, stawalo się mniej nieśmiałe i zaczynało swobodniej nawiązywać relacje. Rzeczy niemożliwe załatwiam od razu, na cuda trzeba chwilę poczekać (śmiech).

— W jaki sposób radzicie sobie z emocjami dzieci, które mają trudności komunikacyjne i czasem przeżywają frustrację?

— Radzenie sobie z emocjami dzieci, które mają trudności komunikacyjne, to niezwykle ważna część naszej pracy. Te Maluchy często doświadczają frustracji — bardzo chcą mówić, chcą dzielić się swoimi myślami i mają nam tak wiele do opowiedzenia, lecz nie zawsze potrafią to jeszcze wyrazić. Najważniejsze jest, aby dziecko czuło, że nie jest samo w swoim trudzie i że ma pełne prawo do przeżywania emocji. Tworzymy przede wszystkim atmosferę bezpieczeństwa — przestrzeń, w której nie istnieje wstyd związany z mówieniem. Pomagamy nazywać emocje, aby dziecko mogło poczuć się

Paulina Szuba z rodziną

zrozumiane. Dajemy mu dużo wsparcia i czułości. Nieustannie powtarzamy, że jest ważne, że może, że potrafi... i że poradzimy sobie razem.

— Czy jest jakaś historia dziecka, która szczególnie Cię wzruszyła albo utwierdziła, że ta praca ma ogromny sens?

— Takich historii jest naprawdę wiele. Najmocniej wzruszają mnie jednak zazwyczaj pierwsze słowa, na które czekamy wspólnie z rodzicami. Kiedy dziecko po raz pierwszy mówi „mama” albo „tata”, a wcześniej niemal nie wydawało świadomych dźwięków, trudno zachować profesjonalny spokój. Bardzo staram się nie okazywać emocji, ale czasem po prostu płaczę razem z rodzicami. Ogromnie poruszają mnie również sytuacje, w których dziecko, o którym mówiono, że nigdy nie będzie mówić ani się komunikować, nagle wypowiada pierwsze słowa albo zaczyna porozumiewać się metodą alternatywną. To są momenty, które zostają ze mną na zawsze.

Przez te siedem lat uzbierało się naprawdę mnóstwo takich wzruszających opowieści. Każde dziecko i każdy rodzic mają w moim sercu swoje miejsce — jednak te najważniejsze przestrzenie zajmują dzieci, bo to one są dla mnie najważniejsze. To właśnie one każdego dnia pokazują mi, jak wielki sens ma to, co robię.

— Co daje Ci największą satysfakcję jako dyrektorce i logopedzie — i jakie przesłanie chciałabyś przekazać rodzicom dzieci, które zmagają się z trudnościami mowy?

— Dyrektor to tylko funkcja. Ja po prostu kocham dzieci, kocham z nimi być, pracować. To one mnie inspirują. Największą radość sprawia mi obserwowanie, jak dzieci rozwijają się i odkrywają świat. Widok ich rosnących umiejętności, gdy z entuzjazmem nabywają nowe słowa i z dumą je wypowiadają, napędza mnie niezwykłym poczuciem satysfakcji. Każdy ich krok w stronę pewności siebie to dla mnie prawdziwy skarb. Ogromną satysfakcją jest dla mnie również zaufanie jakim obdarzają mnie rodzice — to, że powierzają mi swój największy skarb, swoje dziecko. Za każdym razem, gdy widzę, że oddają je w moje ręce z wiarą, że pomogę, czuję ogromną odpowiedzialność i jednocześnie ogromną wdzięczność. To sprawia, że wiem, iż nie mogę ich zawieść.

A moje przesłanie dla rodziców dzieci z trudnościami jest proste, ale najważniejsze: mówcie swoim dzieciom, że są dobre, że mogą, że potrafią.... Wspierajcie swoje dzieci, dodawajcie im odwagi i kochajcie je dokładnie takimi, jakimi są. Bo właśnie ta miłość, akceptacja i wiara rodzica dają dziecku siłę, by każdego dnia próbować na nowo.

ZUZANNA LESZCZYŃSKA

TO NIE LENISTWO, A INNE OPROGRAMOWANIE

GDYBYŚMY ŻYLI W SPOŁECZEŃSTWIE NAPRAWDĘ TOLERANCYJNYM, NIE MUSIELIBYŚMY DZIŚ DYSKUTOWAĆ O MODZIE NA ADHD. PO PROSTU PRZYJMOWALIBYŚMY LUDZI TAKIMI, JAKIMI SĄ. ROZMAWIAMY Z KATARZYNĄ KACHEL, AUTORKĄ KSIĄŻKI „ATYPOWA GŁOWA. MOJE ŻYCIE W SPEKTRUM. ROZMOWY O NEURORÓŻNORODNOŚCI”.

— W książce oddajesz głos dorosłym osobom z późną diagnozą ADHD i spektrum autyzmu. Agata ma 40 lat, diagnozę otrzymała w wieku 38. Bartek – 32 lata, diagnoza w wieku 31. Olga – 47 lat, diagnoza ADHD i spektrum w wieku 46 lat. Czy późne diagnozy to wciąż codzienność?

— Zakończenie pracy nad książką było dla mnie też pewnym domknięciem tematu, nie śledzę go na bieżąco. Natomiast z maili, które do mnie docierają, i z rozmów w trakcie spotkań autorskich wynika, że późne diagnozy nadal się zdarzają, ale wciąż za rzadko. Dlatego mam poczucie, że „moda na ADHD” jest akurat dobrą modą. Dzięki niej osoby, które przez lata miały poczucie niewygody, niedopasowania, które latami szukały odpowiedzi na pytanie – „co się dzieje w mojej głowie?”, w końcu ją znajdują. Jak mówi Olga w książce – diagnoza przynosi ulgę.

— Tych rozpoznań jest dziś więcej?

— Mówi się dziś o naddiagnozowaniu, ale uważam, że to dobry kierunek: czytać, sprawdzać, rozmawiać, propagować wiedzę. Dzięki temu osoby, które mają grube teczki wypełnione dokumentami od różnych lekarzy dostają wreszcie odpowiedź na to, dlaczego przez tyle lat czuli, że są źli, leniwi, egoiści, a nawet kosmitami. To nie lenistwo, jak mówi dr Tomasz Kowalczyk, lekarz psychiatra, tylko inne „oprogramowanie”. To neurorozwojowe zaburzenie, z którym się rodzimy.

— W rozmowie z tobą Olga mówi, że w Polsce dominuje termin „zaburzenie”, a przecież ADHD czy spektrum to właściwość układu nerwowego. Czy potrzebujemy nowej terminologii?

— Trochę uciekam od budowania tożsamości

człowieka poprzez etykiety. Dlatego na okładce mojej książki nie ma ani słowa „autyzm”, ani „ADHD”, nie ma terminów. Zgadzam się z dr hab. n. med. Jarosławem Józwiakiem – psychiatrą, który uważa, że nie potrzebowalibyśmy terminów, gdybyśmy byli tolerancyjni. Opowiadanie o neuroroznorodności to nic innego jak przypomnienie, że każdy z nas jest inny. Gdybyśmy żyli w społeczeństwie naprawdę wyrozumiałym i otwartym, nie musielibyśmy dziś dyskutować o modzie na ADHD. Po prostu przyjmowalibyśmy ludzi takimi, jakimi są, a nie takimi, jacy, według nas, powinni być. Jak mówi Agata: na krzywej normalnej czyli rozkładzie Gaussa, nawet ci którzy odstają, nadal na tej krzywej się mieszczą. Zawsze ktoś jest poza większością i to dobrze.

— A jednak na końcu książki zamieszczasz słowniczek pojęć. To ma nam pomóc w uporządkowaniu tej wiedzy?

— Tak, bo my ludzie lubimy sobie ułatwiać życie. Mózg działa na skróty. Jeśli czegoś nie nazywamy, nie istnieje w języku, staje się obce. Etykiety pomagają ośwoić. Bardzo ważny

jest głos Moniki Szubrycht, dziennikarki i neurologopedki, którą denerwuje brak zrozumienia dla faktu, że osoby w spektrum czy z ADHD są różne. Jakbyśmy oczekiwali jednego, identycznego wzorca. A przecież jeśli spotkałeś osobę w spektrum autyzmu, która nie nawiązuje kontaktu wzrokowego, to nie znaczy, że kolejna będzie miała tak samo.

— Monika Szubrycht mówi też, że mentalność zmienia się bardzo wolno. Zgadzasz się?

— Niestety tak. Wciąż zdarza się, że w książkach edukacyjnych autyzm przedstawiany jest jako choroba. Wciąż funkcjonują mity i stereotypy. Często słyszymy: „wszyscy mamy trochę ADHD”. Tak, wszyscy żyjemy w szybkim świecie, jesteśmy przebadzowani. Każdemu zdarzyło się zgubić klucze czy zapomnieć o zakupach. Jednak w ADHD chodzi o częstotliwość. O to, że takie sytuacje zdarzają się kilkanaście razy dziennie.

— To musi być źródłem permanentnego stresu.

— Tomasz Kowalczyk, lekarz psychiatra, porównuje ADHD do zbyt krótkiej koldry; dopóki w życiu jest mało obowiązków, dużo się

udaje, koldrka wystarcza. Zwłaszcza przy wysokiej inteligencji i chęci pracy. I choć czasami trudno się wyrobić i trzeba zostać po godzinach, daje się radę. Jednak kiedy pojawia się rodzina, partner, szef, kolejne obowiązki, dzieci, które trzeba odwieźć z domu do szkoły i z powrotem, koldry zaczyna brakować.

— O tym m.in. mówią w książce twoi bohaterowie. Co byto dla ciebie najtrudniejsze w słuchaniu i zapisywaniu tych historii?

— Słuchałam historii, których wcześniej niektóre z tych osób nikomu nie powiedziały: o byciu nieprzyjętym przez rodziców, oniedopasowaniu w szkole, o życiu w ciągłym rozdarcie między sobą a potrzebą przynależności. Wiele z nich zakładało maski, łamało się wewnętrznie, próbowało siebie naprawić. To są historie depresji, lęków, uzależnień. Wysłuchałam wielu smutnych i raniących opowieści.

— Dziś mówi się o tym, że są zawody, w których ADHD może być zaletą.

— Tak, ale Bartek, bohater jednej z moich rozmów mówi też o tym, że mimo że rozpoczął kilka kierunków studiów, udało mu się

jeden skończyć, wypracował sobie destrukcyjne strategie radzenia sobie z rzeczywistością. To nie ułatwia dorosłego i zawodowego życia. Bardzo wiele osób neuroroznorodnych przez lata próbuje znaleźć odpowiedź na pytanie: „co ze mną jest nie tak?”. Skoro nie pasują do tego, co nazywamy normą, zaczynają ratować się taktykami, w których poświęcają i ranią siebie. Często szukają ulgi w substancjach psychoaktywnych, w nadmiernej pracy, wudawanie kogoś „lepszego”, bardziej sprawczego. Pogoń za dopaminą bywa męcząca, często kończy się depresją, stanami lękowymi, poczuciem winy i wstydu.

— Która rozmowa zainicjowała powstanie książki?

— Dla mnie przełomowa była historia Ani, która otwiera książkę. Przyszła do mnie i opowiedziała, że dzień diagnozy był dla niej dniem narodzenia, wielkiej ulgi. Przez całe życie była przekonana, że jest złym człowiekiem, że jej sposób postrzegania świata to jej wina, że ostracyzm i niezrozumienie jej zachowania przez otoczenie są efektem jej wyborów. Mówi wprost: diagnoza dała mi drugie życie.

— Patrząc na te historie, można odnieść wrażenie, że wiele cierpienia bierze się nie z samej neuroroznorodności, ale z reakcji otoczenia.

Jak bardzo zmieniłby się świat, gdybyśmy zamiast pytać: „Dlaczego jesteś inny?”, zaczęli pytać: „Czego potrzebujesz?”

— Myślę, że zmieniłoby się wszystko. I to nie jest pytanie tylko o ADHD czy

spektrum – to jest pytanie o filozofię życia. Nie żyjemy w idealnym społeczeństwie ani w Dolinie Krzemowej, gdzie obowiązuje pełna elastyczność. Żyjemy w świecie, który wciąż jest mocno sformatowany: szkoła, praca, instytucje, działają według jednego wzorca. Tymczasem wystarczy spojrzeć na dzieci z ADHD – biologicznie ich układ nerwowy funkcjonuje inaczej. Rano są nieprzytomne, a ten sam test napisany o ósmej i o czternastej może dać skrajnie różne wyniki. Już na starcie mają nierówne szanse.

— Powstają studia o neuroroznorodności, to temat, który często pojawia się w mediach. To dużo czy wciąż mało?

— Powstają studia, odbywają się konferencje, programy – i to jest bardzo ważne. Jednak ostatecznie najważniejszy jest człowiek: nauczycielka, która zobaczy różnicę i nie nazwie jej lenistwem; pracodawca, który pozwoli pracować winnym rytmem. Przyzwolenie, elastyczność, tolerancja i zwykła ciekawość drugiego człowieka robią więcej niż najlepsze systemowe rozwiązania.

KATARZYNA JANKÓW-MAZURKIEWICZ

KATARZYNA KACHEL

– filolożka, redaktorka, dziennikarka. Autorka tekstów publikowanych w „Dzienniku Polskim”, „Gazecie Krakowskiej”,

„Taterniku”, stała współpracowniczką „Traveler National Geographic”, terapeutka i trenerka oddechu metodą transmodalną. Autorka książek, w tym pozycji „Atypowa głowa. Moje życie w spektrum. Rozmowy o neuroroznorodności” (Wydawnictwo Filia).

JESZCZE TYLKO JEDNA RZECZ... CZYLI COLUMBO WCIAŻ ŻYWY!

20 LUTEGO, JAK TO ZWYKLE BYWA, ZDARZYŁO SIĘ WIELE. A TO W 1454 R. PRZEDSTAWICIELE ZWIĄZKU PRUSKIEGO ZWRÓCILI SIĘ DO POLSKI O PRZYŁĄCZENIE ICH ZIEM DO KRÓLESTWA. A TO W 1798 R. PAPIEŻ PIŮS VI ZOSTAŁ UPROWADZONY PRZEZ WOJSKA NAPOLEOŃSKIE I PRZEWIEZIONY DO SIENY. DO TEGO W 1811 R. AUSTRIA OGŁOSIŁA BANKRUKTWO, A W 1932 R. DO SŁUŻBY WSZEDŁ OKRĘT PODWODNY ORP „ŻBIK”. ALE TO NIE WSZYSTKO... W 1968 R. WYEMITOWANO PILOTOWY ODCINEK AMERYKAŃSKIEGO KRYMINALNEGO SERIALU TELEWIZYJNEGO „COLUMBO”. JAK DLA MNIE — NIECH PĘKNĘ! — KULTOWEGO DO DZIŚ!

Jak się robi kultowy serial?

Przede wszystkim nie tworzy się ani serialu, ani filmu, ani nawet książki, zakładając, że będzie kultowy. Bo wtedy nie będzie. To dopiero dziś, po 58 latach od emisji pierwszego odcinka serialu „Columbo” możemy spokojnie stwierdzić, że jest kultowy. Przy czym pierwszą trudność stanowi odpowiedź na pytanie: „Dlaczego?”. Jedni wskazują na unikalną formułę „odwróconego detektywa” — każdy odcinek zaczyna się wszak od zbrodni, której na naszych oczach dokonuje od początku znany widzowi sprawca. Po czym zaczyna się klasyczna, choć wielce satysfakcjonująca gra w kotka i myszkę. Atrakcyjność nie tkwi więc w odkryciu sprawcy, ale w obserwowaniu, jak to Columbo, metodycznie i z uporem prasy hydraulicznej, odkrywa poszlaki i demaskuje podejrzanego. Za sukcesem i kultowym statusem serialu z pewnością stoi też inteligentny scenariusz każdego odcinka z pamiętymi,

aroganckimi złoczyńcami z wyższych sfer, którzy lekceważą niezdarnego, roztargnionego, rozczochanego detektywa wpermanennie wymiętym prochowcu i z nieodłącznym cygarem gdzieś pomiędzy dłonią a ustami.

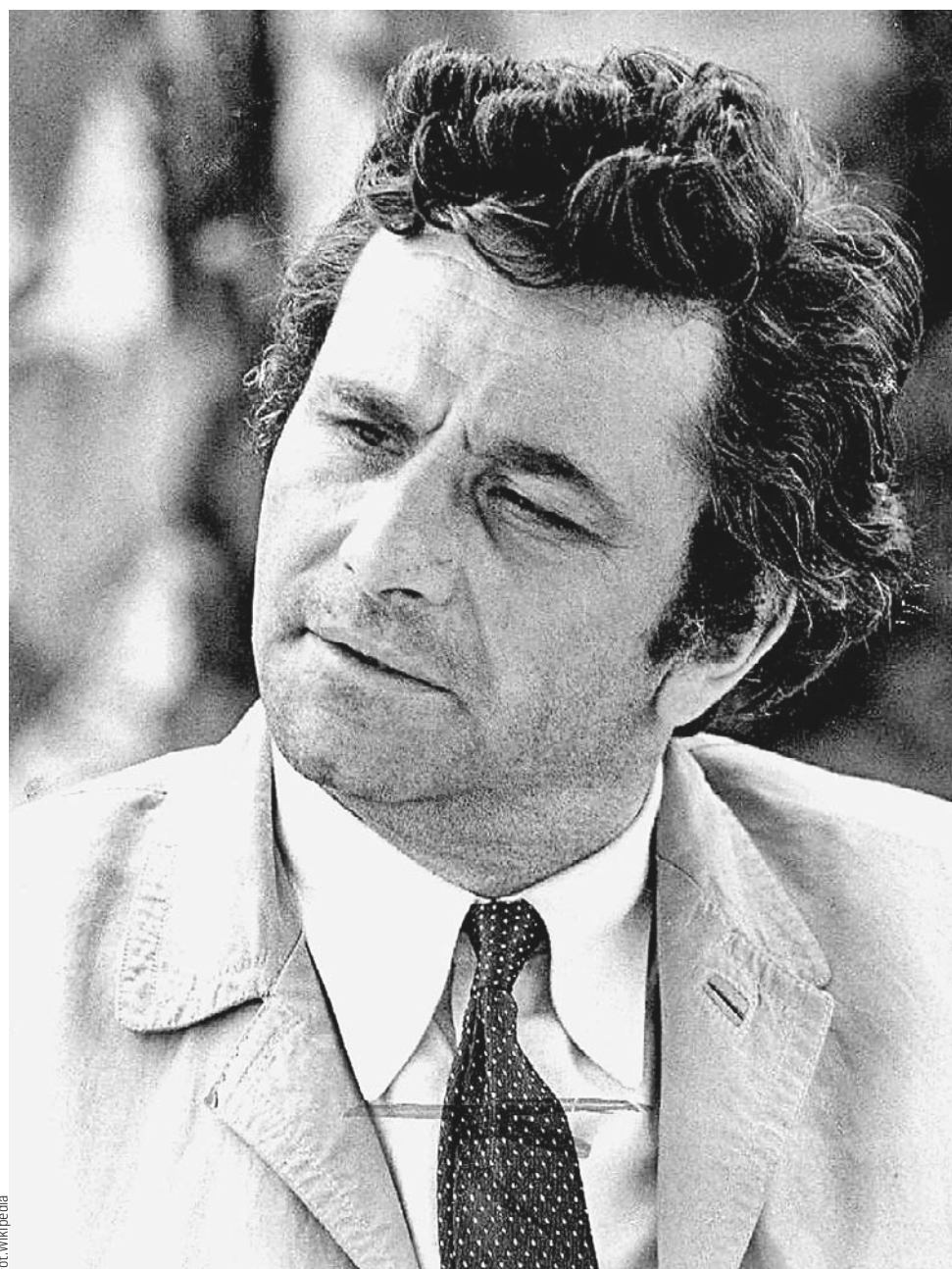
Właśnie... Detektyw...

Columbo kontra Peter Falk

Peter Falk uważany jest za nieodłączną część roli — swoiste alter ego Columbo, bo wniósł do serialu mieszanek ekscentryczności, humoru i znakomitej gry aktorskiej. To ona sprawiła, że postać jest do

dziś popularna i niezapomniana. Jego rola „niedbalego, małego człowieczka”, który na pierwszy, a nawet i na drugi rzut oka wydaje się niezdarny, nieporadny i niekompetentny, pozwala mu eksploatować arogancję bogatych ofiar swoich śledztw, tak by prawdziwej ofercie pośmiertnie oddać należny jej honor poprzez wymierzenie sprawiedliwej kary.

Porucznik Columbo to detektyw ikoniczny. Pracuje w wydziale zabójstw policji z Los Angeles. Zasadniczo cechuje go skromny, żeby nie powiedzieć: godny pożałowania

Fot. Wikipedia

wygląd, oraz błyskotliwy, powściągliwy intelekt, wsparty znacząco nieustępliwą wytrwałością. Stosuje psychologiczne zagrywki i wykazuje się cierpliwością, by znaleźć drobne sprzeczności i nieścisłości w zeznaniach zamierzonych podejrzanym. Rozbraja ich uprzejmą, choć niezdarną osobowością, jest bystry i wyjątkowo spostrzegawczy, często używa swojego sloganu „Jeszcze jedna rzecz” — by w końcu ich złapać wpułankę. Z każdą minutą okazuje się, że ów pognieciony płaszcz przeciwdeszczowy, cygaro, zniszczony i poobijany Peugeot są doskonałym kamuflażem — im bardziej zbrodniarz lekceważy Columbo, tym ten bliżej jest zdemaskowania go. I to jego gadanie o wielkiej miłości do chili oraz o żonie, której przez

wszystkie odcinki ludzkie oko nigdy nie ujrzało...! Dobija swoje ofiary wychodzeniem z pomieszczenia, nawet z budynku — by za chwilę morderczo natrętnie wrócić ze słynnym haselkiem „Jeszcze tylko jedna rzecz” i zadać TO krytyczne pytanie.

Składniki sukcesu

Co właściwie tak mnie fascynuje w serialu „Columbo”? Sprowadza się to do trzech elementów.

Po pierwsze, to serial dla osób ceniących wygodę. Sprawdzona formuła, tradycyjne metody dedukcji Columbo i scenaria Los Angeles gwarantują, że niezależnie od innowacyjności fabuły (bo kiedy taki Johnny Cash gra mordercę w „Łabędzim śpiewie”, naprawdę wpada w ucho!) pozostajemy w rozpoznawalnym miejscu. Tak jak

oper mydlane wciskają przycisk resetu na końcu każdego odcinka, a scenaria nigdy się nie zmienia, tak jak włożenie starego swetra to zawsze najprzytulniejszy uścisk, tak jak tradycje i zwyczaje dają nam komfort znajomości, tak „Columbo” spełnia oczekiwania i pozwala fanom zatracić się w jego magii.

Po drugie, „Columbo” to wysokiej jakości telewizyjny dramat. Scenariusze zazwyczaj kipią pomysłami i błyskotliwymi dialogami. Historie są niemal zawsze inteligentnie skonstruowane i intrygujące, utrzymując zainteresowanie od początku do końca, przez od siedemdziesięciu do dziewięćdziesięciu minut. Jak na dramat policyjny, to klasa sama w sobie i o klasę wyższą niż reszta, z wystarczającą liczbą oryginalnych

zwrotów akcji i ekscentryczności — by ostatecznie i tak zachować swój niepowtarzalny charakter.

Po trzecie, mordercy zazwyczaj pochodzą z wyższych sfer hollywoodzkiej elity. Przechadzają się po rezydencjach z basenami i noszą krzykliwe, eleganckie stroje. Przyzwyczajili się do stawiania na swoim i nie widzą powodu, by nie mogli uniknąć kary za morderstwo. Obserwowanie, jak niechlujny człowiek z wyraźnie niższej klasy społecznej i ekonomicznej, wsfatygowanym różowym garniturze bierze nad nimi górę, jest po prostu rozkoszne. Columbo jest najlepszym człowiekiem do tego, by ich ukarać!

Znany schemat

Każdy odcinek dzieje się zgodnie ze znanym schematem. Widzimy morderstwo, a następnie na miejscu zbrodni pojawia się porucznik Columbo. Szybko nabiera podejrzeń co do zabójcy, a następnie, wykorzystując swój urok i pozornie niezadarną, zapominalską osobowość, pozwala zabójcy go zbagatelizować. Czasami, jak w przypadku Donalda Pleasence'a (zobacz znakomity odcinek „Any Old Port in a Storm” — w polskiej wersji „Wybrać mniejsze zło”), wydają się niemal przyjaciółmi. Ale to wszystko tylko gra — jak to się szybko okazuje w odcinku nr 2 „Ransom for a Dead Man” („Okup za zmarłego”). Columbo przybiera obskurną i roztargnioną osobowość tylko po to, by ukryć swoje bystre, porównywalne do tych Sherlocka Holmesa, zdolności obserwacji i dedukcji. Im bardziej arogancki i wyniosły zabójca, tym bardziej prawdopodobne, że da się nabrać na akt pokory i pobożności Columbo i wyobrazi sobie, że łatwo mu zamydli oczy i ujdzie mu to na sucho. Właśnie gdy widz zastanawia się, jak do licha Columbo zaciśnie pętlę wokół podejzranego, ten ujawnia pomysłowy podstęp, który często doprowadza najbardziej wnikliwych widzów

Fot. Wikipedia

do pisków z zachwytu. Aprzynajmniej mnie!

Howcatchem, czyli kotek i myszka

Postać i serial stworzyli Richard Levinson i William Link, dwaj amerykańscy scenarzyści i producenci, znani z zamilowania do pracy w takim właśnie duecie. I to oni spopularyzowali odwrócony format powieści kryminalnej, znany jako howcatchem („jak złapać”). Każdy odcinek „Columbo” rozpoczyna się zatem od pokazania widzowi zbrodni krok po kroku i natychmiastowego zapoznania go z jej sprawcą. Fabuła, zamiast koncentrować się na tym, kto to zrobił, skupia się na tym, jak sprawca, znany widzom, zostanie w końcu złapany i zdemaskowany. Wskazówki, które Columbo odkrywa, pomagające mu rozwiązać sprawę, są czasami ujawniane widzom z wyprzedzeniem, ale zazwyczaj dopiero pod koniec odcinka. Tak czy siak, dreszcz emocji towarzyszy obserwowaniu, jak Columbo obala arogancję sprawcy, przy czym cały czas detektyw pozostaje uprzejmy, wręcz unizony, rzadko traci panowanie nad sobą. Jest skromny i nawiązuje kontakt z innymi, w tym ze sprawcami, na ludzkim poziomie, często ujawnia-

jąc własne słabości, w ten sposób zdobywając ich zaufanie. Życzliwość i politowanie budzi jego częste zdziwienie nowinkami technicznymi, które — jak twierdzi — widzi pierwszy raz w życiu, oraz jego pokora i zakłopotanie przepychem życia tych, których tropi. To jego rozbijające zachowanie sprawia, że podejrzani lekceważą go, jednocześnie usypiając własną czujność.

Albo ten jego pies rasy basset o imieniu „Pies”...! Wszystkie odcinki koncentrują się na intelektualnej walce między Columbo a mordercą. Formułę, która często polega na tym, że morderca jest coraz bardziej sfrustrowany uporczywym podejściem Columbo w stylu „jeszcze tylko jedna rzecz”, do dziś uważa się za ponadczasową.

Kolejny trik to zderzenie dwóch światów. Podejrzani o zabójstwo w serialu to często zamożni przedstawiciele wyższych sfer. Niektórzy krytycy filmowi uważają wręcz, że konflikt klasowy jest nieodłącznym elementem każdej historii w „Columbo”. Podejrzani z jednej strony starannie zacierają ślady, z drugiej początkowo lekceważą poszlaki Columbo i jego widoczną nieudolność. Stają się coraz bardziej niespokojni, gdy jego po-

wierzchowne, natarczywe zachowanie prowadzi do wydobywania obciążających dowodów. Jego nieustępliwe podejście często wykańcza do tego stopnia, że czasem prowadzi nawet do samooskarżenia lub bezpośredniego przyznania się do winy.

Ten etos klasy robotniczej u Columbo stanowi kontrast dla bogatych, znanych sprawców, których bada, często przekuwając swój skromny, „niezdarny” wygląd na swoją korzyść.

Jak opowiadali jego twórcy, postać Columbo opiera się na połączeniu ich wizji i improwizacji Petera Falka, co dało realizm i naturalistyczne, często nieujęte w scenariuszu momenty, tworząc w ten sposób detektywa głęboko ludzkiego, bliskiego — istad niezapomnianego.

Wysoka jakość produkcji i gwiazdy

Oryginalne odcinki z lat 70. charakteryzowały się świetnym scenariuszem, reżyserią (kilka wyszło spod ręki samego Stevena Spielberga) oraz wieloma znanymi wtedy gwiazdami, które zagrały gościnnie. W serialu wystąpili, wcielając się w role morderców, ale też inne postaci. Niektórzy aktorzy pojawili się nawet więcej niż raz, przy czym za każdym razem grając inną postać. Byli wśród nich Jack Cassidy, Robert Culp, Tyne Daly, Shera Danese (od 1977 roku prywatnie żona Petera Falka), Dick van Dyke, George Hamilton, Patrick McGooan, Ray Milland, Leslie Nielsen, Tim O'Connor, Dean Stockwell, Leonard Nimoy i William Shatner.

Jak Peter Falk stał się Columbo?

Peter Falk jest tak świetny w roli Columba, że trudno sobie wyobrazić na jego miejscu innego aktora. Mam szczerą nadzieję, że nigdy nikomu nie przyjdzie do głowy tzw. remake, czyli nowoczesna wersja serialu z kimś zupełnie obcym w tytułowej roli — tak jak to się haniebnie stało w przypadku mojego równie ko-

chanego MacGyvera...! Bo do dziś, po prawie sześciu dekadach, tych 45 klasycznych odcinków z końca lat 60. i 70. wciąż zachowuje swój klimat, magię, dając możliwość teleportacji w tamte czasy, gdy nawet w planach nie byłam obecna. Inaprawdę nie potrzeba niczego więcej.

Mało kto wie, ale sam Peter Falk wcielił się w rolę Columbo, aktywnie zabiegając o nią po tym, jak agent wręczył mu scenariusz pilotowego odcinka. Podobno osobiście zwrócił się do twórców, Williama Linka i Richarda Levinsona, że „zabije, żeby zagrać tego glinę”. Ci podobno początkowo byli mocno sceptyczni i wahali się, czy Falk nie jest do tej roli zbyt młody. Rozważali nawet obsadzenie w niej Binga Crosby'ego. Jednak charyzma i wcześniejsze role Falka zapewniły mu i rolę Columbo, i słodkie zaszufladkowanie do samego końca, ale i całkiem poczesne miejsce wśród ikon amerykańskiego i światowego świata filmu i telewizji.

Peter Falk na nowo zdefiniował też wygląd detektywa z Los Angeles, a nawet konkretniej — z Hollywood. Wniósł — wciśniętym sensie — do tej postaci swój własny, pognieciony płaszcz przeciwdeszczowy i podkreślał niedbały,

chwilami wręcz niechlujny wygląd Columbo. To on z każdym odcinkiem rozwijał też maniery Columbo, w tym słynną frazę „Jeszcze tylko jedna rzecz”, której w oryginalnym scenariuszu w ogóle nie było. Skupił się na tym, aby postać wydawała się prawdziwa i skromna, a nie stereotypowa.

Chociaż postać Columbo była wcześniej grana na scenie i w telewizji przez innych aktorów, debiut Petera Falka w pilocie serialu „Prescription: Murder” („Przepis na morderstwo”) z 1968 roku przypieczętował długofalowy sukces tej serii. A poza tym — co tu dużo mówić — każdy odcinek przywołuje pewien nostalgiczny urok, estetykę i blichtr wyższych sfer Los Angeles lat 70. To też część nieprzemijającego uroku tego serialu.

Odcinki serialu „Columbo” były emitowane w czterdziestu czterech krajach. BBC określiło serial jako „ponadczasowy”. Do dziś cieszy się popularnością, także w serwisach streamingowych. Jego formuła wpłynęła na współczesne serie detektywistyczne, takie jak „Poker Face”.

Iniech tak zostanie.

MAGDALENA MARIA BUKOWIECKA
Korzystałam z materiałów na stronie Entertainment Focus oraz z Encyclopædia Britannica.

Pomnik Falka jako Columba z psem w Budapeszcie na Węgrzech. I na mur-beton mówi tu: „Jeszcze tylko jedna rzecz...”!

KARLITZEK JEST GOTOWY NA ZAKSĘ

SIATKÓWKA 22. kolejną PlusLigi rozpocznie piątkowy mecz w Kędzierzynie-Koźlu, podczas którego olsztynianie będą się chcieli zrehabilitować za niedawną domową porażkę z Projektem. Do składu Indykpolu AZS powróci dzisiaj Moritz Karlitzek.

Przed sezonem z ZAKSY odeszli Marcin Janusz, Bartosz Kurek oraz długo związani z Kędzierzynom Amerykanie Erik Shoji i David Smith. W sumie wymieniono aż dziewięciu siatkarzy, ale największe emocje wywołało ściągnięcie Kamila Rychlickiego, włoskiego mistrza świata o włoskich korzeniach. Poza tym ZA-

KSĘ zasilili m.in. Szymon Jakubiszak z Indykpolu AZS Olsztyn oraz libero Mateusz Czunkiewicz.

Poprzedni sezon kędzierzynianie zakończyli na piątym miejscu, co było krokiem do przodu, bowiem rok wcześniej zajęli zaledwie 10. pozycję. Tym razem ponownie celują w play-offy, ale sytuacja ZAKSY jest dość trudna,

Po porażce z warszawskim Projektem Indykpol AZS Olsztyn spadł na piąte miejsce w tabeli PlusLigi

bo jest na ósmym miejscu i wyprzedza tylko o dwa punkty Skrę, która ma jeszcze do rozegrania dwa mecze zaległe, w tym z Indykpołem AZS.

W tym miejscu warto przypomnieć, że w pierwszej rundzie w Olsztynie ZAKSA wygrała pewnie dwa pierwsze sety, ale potem do głosu doszli gospodarze, którzy w tie-breaku zwyciężyli do 13.

Niestety, kilka dni temu w Uranii już tak dobrze nie było, bowiem podopieczni trenera Daniela Plińskiego gładko przegrali z Projektem. Bez wątplenia duży wpływ na wynik miała absencja Karlitzka, chociaż trzeba przyznać, że Borkowski, jego zmiennik, spisał się całkiem nieźle i zdobył najwięcej punktów dla olsztyńskiego zespołu (16).

URAZ NIEMIECKIEGO SIATKARZA NIE BYŁ ZBYT GROŹNY, WIĘC W TYM TYGODNIU NORMALNIE TRENOWAŁ I WCZORAJ O SIÓDMYM RANO RAZEM Z ZESPOŁEM WYRUSZYŁ W PODRÓŻ DO KĘDZIERZYNA-KOŹLA, GDZIE NA GODZINĘ 17 OLSZTYNIANIE MIELI ZAPLANOWANY TRENING.

- Na pewno siatkarze ZAKSY są waleczni i bro-

nią bardzo dużo piłek - ocenia Paweł Cieślak, środkowy Indykpolu AZS. - Mają też dobre parametry fizyczne, jak chociażby nasz były zawodnik Szymon Jakubiszak. Na pewno będzie to ciężkie spotkanie. Kędzierzynianie grają u siebie, więc będą się dobrze czuli. Mimo to mam nadzieję, że pokażemy im swoją siatkówką. Aktualnie jesteśmy na piątej pozycji w tabeli, fajnie byłoby uzbierać jak najwięcej punktów przed fazą play-off, żeby rozpocząć ją z jak najlepszego miejsca - dodaje Cieślak, najlepszy zawodnik listopadowego meczu Indykpol AZS - ZAKSA.

Początek piątkowego spotkania o godz. 20. Transmisja w Polsacie Sport 1, Radiu UWM FM i Radiu Olsztyn.

• **22. kolejka, piątek:** ZAKSA Kędzierzyn-Koźle - Indykpol AZS Olsztyn (20); sobota: Aluron CMC Warta Zawiercie - Energa Trefl Gdańsk (14.45), Bogdanka LUK Lublin - Ślepsk Malow Suwałki (17.30), Steam Hemarpol Politechnika Częstochowa - JSW Jastrzębski Węgiel (20); **niedziela:** PGE GiEK Skra Bełchatów - Asseco Resovia Rzeszów (14.45), Barkom Każany Lwów - InPost ChKS Chełm (20); **poniedziałek:** PGE Projekt Warszawa - Cuprum Stilon Gorzów (20).

ARTUR DRYHYNICZ

PLUSLIGOWE RANKINGI

>>> Najlepiej punktujący:

1. Kamil Rychlicki (ZAKSA) - 406 punktów w 20 meczach; 2. Patrik Indra (Częstochowa) - 388/19; 3. Bartosz Filipiak (Ślepsk) - 369/20 (...) 9. Moritz Karlitzek (Indykpol AZS) - 318/17 (...) 12. Jan Hadrava (Indykpol AZS) - 281/19

>>> Najlepiej atakujący:

1. Patrik Indra (Częstochowa) - 355 punktów w 19 meczach; 2. Kamil Rychlicki (ZAKSA) - 353/20; 3. Bartosz Filipiak (Ślepsk) - 319/20 (...) 9. Moritz Karlitzek (Indykpol AZS) - 266/17 (...) 14. Jan Hadrava (Indykpol AZS) - 226/19

>>> Najlepiej blokujący:

1. Łukasz Usowicz (Jastrzębski) - 52 bloki w 19 meczach; 2. Moussé Gueye (Barkom) - 49/19; 3. Aleks Grodzanov (LUK) - 47/18 (...) 5. Szymon Jakubiszak (ZAKSA) - 42/19 (...) 10. Karol Urbanowicz (ZAKSA) - 34/14, Kamil Rychlicki (ZAKSA) - 34/20

>>> Najlepiej zagrywający:

1. Moritz Karlitzek (Indykpol AZS) - 37 asów w 17 meczach; 2. Henrique Dantas Nóbrega Honorato (Ślepsk) - 36/20, Mateusz Bieniek (Warta) - 36/20 (...) 6. Jan Hadrava (Indykpol AZS) - 31/19

TABELA PLUSLIGI

1. Warta	45	50:21
2. Projekt	43	47:24
3. Resovia	37	45:30
4. LUK*	37	46:30
5. Indykpol AZS*	36	46:33
6. Jastrzębski	33	41:36
7. Trefl*	30	42:37

8. ZAKSA 29 45:46

9. Skra** 27 33:35

10. Ślepsk 24 33:46

11. Stilon 20 30:48

12. Chełm 20 26:49

13. Barkom 17 31:52

14. Politechnika* 13 24:52

* mecz mniej ** 2 mecze mniej

>>> Liga Mistrzów, grupa B:

Bogdanka LUK Lublin - Galatasaray Istanbul 3:0 (25:17, 25:21, 26:24), Knack Roeselare - Halkbank Ankara 3:1 (23:25, 25:21, 25:20, 25:19); **grupa D:** Aluron CMC Warta Zawiercie - SVG Luneburg 3:0 (25:20, 25:17, 25:22), Sporting Lizbona - Asseco Resovia Rzeszów 3:1 (25:22, 25:22, 19:25, 25:20); **grupa E:** Cucine Lube Civitanova - PGE Projekt Warszawa 3:2 (25:23, 24:26, 25:19, 22:25, 15:12), Volley Haasrode Leuven - Montpellier 0:3 (21:25, 21:25, 22:25).

GRUPA B

1. LUK	15	18:7
2. Knack	10	15:14
3. Galatasaray	7	11:15
4. Halkbank	4	9:17

GRUPA D

1. Warta	15	15:4
2. Resovia	9	12:9
3. Luneburg	6	7:14
4. Sporting	6	7:14

GRUPA E

1. Cucine Lube	15	17:5
2. Montpellier	10	12:10
3. Projekt	10	13:11
4. Lueven	1	2:18

OGŁOSZENIA DROBNE / REKLAMA

NIERUCHOMOŚCI

sprzedam

**WWW.DOMKIHOLEN-
DESKIE.EU, 503-103-
703**

ROLNICTWO

zwierzęta hodowlane

KURY nioski z jajem,
600500710.

**NAGROBKİ POJEDYNCZE • NAGROBKİ PODWÓJNE
• NAGROBKİ URNOWE • RZEŻBY**

PIK GRANIT
KAMIENIARSTWO

Oryginalne i wytworne nagrobki, eleganckie
oraz unikalne rzeźby, ideałnie dopięty wygląd nagrobka.

Do każdego zlecenia
podchodzimy indywidualnie
i jest ono dla nas swoistym wyzwaniem.

Zadowolenie klienta
to podstawa, stawiamy je sobie
jako najwyższą poprzeczkę.

PIK GRANIT
Paślęk, ul. Sprzymierzonych 15

Zakład czynny jest w godzinach: pon.-pt. 9.00-17.00, sob. 9.00-13.00
tel. 511 273 884, e-mail: biuro@pikgranit.pl
www.pikgranit.pl

Doświadczenia kryzysu związanego z Grenlandią unaocznili, że zależność od jednego zewnętrznego gwaranta bezpieczeństwa, nawet tak potężnego jak Stany Zjednoczone, wiąże się z podatnością na zmienność decyzji politycznych, priorytetów strategicznych oraz wewnętrznych napięć po drugiej stronie Atlantyku. Choć sam kryzys został formalnie zażegnany, jego konsekwencje mają charakter trwały, ponieważ podważyły zaufanie do automatyzmu sojuszniczego i ujawniły kruchość dotychczasowych założeń strategicznych.

WIEMY JUŻ, ŻE PRZYSZŁE
BEZPIECZEŃSTWO EUROPY
WYMAGA WIĘKSZEJ
SAMODZIELNOŚCI,
ZDOLNOŚCI DO DZIAŁANIA
NIEZALEŻNIE OD WAHAŃ
POLITYKI AMERYKAŃSKIEJ
ORAZ BUDOWY WŁASNYCH
INSTRUMENTÓW
ODSTRASZANIA
I REAGOWANIA
KRYZYSOWEGO.

Kryzys ten nie doprowadził zatem do zerwania relacji transatlantyckich, lecz stał się momentem otrzeźwienia, który przyspieszył proces redefinicji europejskiej odpowiedzialności za własne bezpieczeństwo. Koniec „porządku po 1945 roku” nie oznacza formalnego rozpadu NATO ani zerwania więzi między Stanami Zjednoczonymi a Europą. Wyczerpał się jednak model relacji transatlantyckich, który przez dekady stanowił fundament europejskiego bezpieczeństwa. Model ten opierał się na przekonaniu o istnieniu stałej i przewidywalnej gwarancji bezpieczeństwa ze strony USA. Stany Zjednoczone pełniły rolę hegemonu bezpieczeństwa, a Europa korzystała z „dywidendy pokoju”.

Bezpieczeństwo jako długofalowa odporność

Dla Polski przewartościowanie starego porządku światowego oznacza przejście z pozycji beneficjenta

Ceremonia podpisania dokumentów powołujących do życia Organizację Paktu Północnoatlantyckiego w Waszyngtonie (1949)

TEGO ŚWIATA JUŻ NIE MA

POLITYKA PREZYDENTA TRUMPA PRZYPIECZĘTOWAŁA OSTATECZNIE KONIEC ŁADU ŚWIATA UKSZTAŁTOWANEGO PO 1945 ROKU. OZNACZA TO KONIECZNOŚĆ GŁĘBOKIEGO PRZEWARTOŚCIOWANIA DOTYCHCZASOWEGO ŁADU EUROATLANTYCKIEGO. ZNIKŁO NASZE DOTYCHCZASOWE PRZEKONANIE O STABILNOŚCI I PRZEWIDYWALNOŚCI TRANSATLANTYCKIEGO PARTNERSTWA.

stabilnego ładu bezpieczeństwa do roli państwa frontowego, które musi samodzielnie współkształtować warunki własnego bezpieczeństwa. Erozja modelu sojuszu transatlantyckiego znanego po 1945 roku, a zwłaszcza po 1989 roku, podważa przekonanie o automatyczności i bezwarunkowości zewnętrznych gwarancji obronnych, zmuszając Warszawę do myślenia o bezpieczeństwie w kategoriach długofalowej odporności, a nie jedynie reakcji kryzysowej.

NATO POZOSTAJE
KLUCZOWYM
FILAREM POLSKIEJ
STRATEGII, JEDNAK
CORAZ WYRAŹNIEJ
POSTRZEGANE JEST JAKO
INSTRUMENT KONIECZNY,
LECZ NIEWYSTARCZAJĄCY
W OBLICZU ZMIENNYCH
UWARUNKOWAŃ
POLITYCZNYCH
I STRATEGICZNYCH.

Odpowiedzialność za europejski system bezpieczeństwa

W nowym układzie w stronę Polski przesuwają się jeden z głównych punktów ciężkości europejskiego systemu bezpieczeństwa, zarówno jako państwa wschodniej flanki, jak i logistycznego oraz politycznego zaplecza dla Ukrainy. To wzmacnia jej znaczenie geopolityczne, ale jednocześnie zwiększa poziom ryzyka, czyniąc ją bezpośrednim adresatem presji militarnej, hybrydowej i informacyjnej ze strony Rosji. Przewartościowanie starego porządku oznacza zatem konieczność trwałego wzmocnienia zdolności obronnych, rozwoju własnego przemysłu zbrojeniowego oraz przygotowania społeczeństwa na długotrwałe funkcjonowanie w warunkach podwyższonego zagrożenia.

Polska – regionalny lider

Jednocześnie zmiana międzynarodowego ładu pogłębia odpowiedzialność Polski za kształt regionalnych relacji. Wsparcie dla Ukrainy przestaje być wyłącznie aktem solidarności, a staje się elementem racji stanu, ponieważ bezpieczeństwo Polski w coraz większym stopniu zależy od tego, czy Ukraina zachowa zdolność do obrony swojej suwerenności. Ewentualne osłabienie lub podporządkowanie Ukrainy oznaczałoby dla Polski trwałe przesunięcie granicy niestabilności bezpośrednio na jej wschodnie rubieże oraz radykalne pogorszenie środowiska bezpieczeństwa. Proces ten pogłębia znaczenie relacji z Ukrainą. Bezpieczeństwo Polski coraz wyraźniej wiąże się z wynikiem wojny rosyjsko-ukraińskiej oraz z przyszłym statusem Ukrainy w europejskiej architekturze bezpieczeń-

stwa. Wsparcie dla Kijowa przestaje być jedynie wyrazem solidarności czy moralnego zobowiązania, a staje się elementem racji stanu, ponieważ osłabienie lub podporządkowanie Ukrainy prowadziłoby do trwałego pogorszenia położenia strategicznego Polski i przesunięcia strefy niestabilności bezpośrednio do jej granic.

Wojna informacyjna

Przewartościowanie starego porządku światowego ma również wewnętrzny wymiar. Polska staje wobec konieczności wzmocnienia odporności państwa na działania dezinformacyjne i operacje wpływu, których celem jest podważanie zaufania do sojuszy, instytucji państwowych i samej idei wspólnoty euroatlantyckiej. W warunkach osłabienia normatywnego ładu międzynarodowego wojna informacyjna staje się narzędziem równorzędnym z militarną presją, a zdol-

ność do utrzymania społecznej spójności nabiera strategicznego znaczenia.

Redefinicja własnej podmiotowości międzynarodowej

Ostatecznie dla Polski oznacza to konieczność redefinicji własnej podmiotowości międzynarodowej. Zamiast roli państwa osłanianego przez stabilny porządek, Polska musi funkcjonować jako aktywny uczestnik jego przebudowy, zdolny do inicjowania regionalnej współpracy, współtworzenia europejskich zdolności obronnych oraz artykułowania własnych interesów w sposób asertywny i długofalowy. W nowym porządku bezpieczeństwa Polski nie jest już wyłącznie pochodną sojuszniczych gwarancji, lecz wynikiem zdolności do łączenia sojuszy z realną, własną siłą.

POLSKA MUSI UPORAĆ
SIĘ Z TĄ ZMIANĄ
HIERARCHII WARTOŚCI
STRATEGICZNYCH, KTÓRA
REDEFINIUJE RELACJE
TRANSATLANTYCKIE
I ROLĘ EUROPY
W GLOBALNYM
BEZPIECZEŃSTWIE.
WSPÓLNOTA WARTOŚCI
AUTOMATYCZNIE
NIE PRZEKŁADA
SIĘ NA TRWAŁĄ
WSPÓLNOTĘ INTERESÓW
STRATEGICZNYCH.

W starym paradygmacie Stany Zjednoczone pełniły funkcję ostatecznego gwaranta bezpieczeństwa naszego kraju. Nasze bezpieczeństwo było pewne z powodu wyznawania tego samego co USA. Obecnie USA stają się partnerem warunkowym. NATO w obecnym kształcie jest niewystarczające. Bezpieczeństwo wymaga naszej większej współodpowiedzialności. Polska wraz z innymi państwami NATO musi rozwijać autonomię strategiczną, wzmacniać przemysł obronny. Musą być one niezależne od kalendarza wyborczego w Stanach Zjednoczonych.

MAREK MELNYK

LEKKOATLETYCZNE EMOCJE W HALI

LEKKA ATLETYKA\\\\ W niedzielę odbędzie się ORLEN Copernicus Cup Toruń – jeden z najważniejszych mityngów halowych na świecie i zarazem kluczowy sprawdzian dla reprezentantów Polski przed Halowymi Mistrzostwami Świata Kujawy Pomorze 2026.

W niedzielę lekkoatletyczne gwiazdy powalczą w Copernicusie, natomiast za nieco ponad miesiąc w tej samej hali będą rywalizować o medale mistrzostw świata.

ORLEN Copernicus Cup zapowiada się wyjątkowo mocno z polskiej perspektywy. Kibice bowiem zobaczą w akcji największe nazwiska białoczerwonej kadry: Ewę Swobodę, Natalię Bukowiecką, Justynę Święty-Ersetic, Pię Skrzyszowską, Marię Żodzik, Adriannę Sulek-Schubert, Annę Matuszewicz, Jakubę Szymańską, Damiana Czykierę, Macieja Wyderkę i Piotra Lisę. W konkursie pchnięcia kulą nie zabraknie natomiast Konrada Bukowieckiego (AZS UWM Olsztyn), który ostatnie dni przed mityngiem spędził na zgrupowaniu w Spale.

Dla wielu z polskich zawodników będzie to generalna próba przed walką o medale mistrzostw świata.

SPRINT KOBIET OD LAT ELEKTRYKUJE TORUŃSKĄ PUBLICZNOŚĆ. EWA SWOBODA ZNÓW BĘDZIE JEDNĄ Z GŁÓWNYCH POSTACI BIEGU NA 60 METRÓW, A NATALIA BUKOWIECKA I JUSTYNA ŚWIĘTY-ERSETIC SPRAWDZĄ SVOJĄ FORMĘ W RYWALIZACJI Z MIĘDZYNARODOWĄ CZOŁÓWKĄ NA DYSTANSIE 400 METRÓW.

Pia Skrzyszowska i Damian Czykier pojawią się na płotkach, gdzie każdy start ma znaczenie w kontekście budowania rytmu i pewności siebie przed mistrzostwami. W skoku wzwyż kibice

Ewa Swoboda będzie jedną z głównych postaci biegu na 60 metrów

liczą na udany występ Marii Żodzik, w wielobojach i konkurencjach technicznych emocji dostarczą Adrianna Sulek-Schubert i Anna Matuszewicz, a wskoku o tyczce niezmiennie jednym z liderów będzie Piotr Lisek. Na bieżni zobaczymy także m.in. Jakubę Szymańską i Macieja Wyderkę, którzy coraz śmielej zaznaczają swoją obecność w międzynarodowej stawce.

Dla zawodników lutowy mityng to coś więcej niż prestiżowy start. To test formy, taktyki i odporności mentalnej w hali, która już w marcu wypełni się kibicami z całego świata. Natalia Bukowiecka nie ukrywa, że wsparcie trybun może odegrać kluczową rolę: – Start w Toruniu zawsze daje ogromną energię. Prosimy, żeby wspaniała polska publiczność znów była z nami i dała nam wsparcie przed najważniejszym momentem sezonu halowego. To dla nas naprawdę wiele znaczy – mówi reprezentantka Polski, która podczas niedawnego zgrupowania w RPA znacząco poprawiła swój rekord na 500 m.

BUKOWIECKA, JEDYNA WŚRÓD POLSKICH LEKKOATLETÓW MEDALISTKA OLIMPIJSKA Z PARYŻA, TRENUJE OD KILKU DNI W KUJAWSKO-POMORSKIEJ ARENIE TORUŃ.

– Halowe mistrzostwa świata w Polsce spowodowały, że startujemy w hali. Cieszę się, bo to fajny przerywnik w przygotowaniach do sezonu letniego. Dobrze

się czuję. Podchodzę do tego bardziej na luzie, bo nie jestem zawodniczką halową. Wiem, że dziewczyny, z którymi będę tu biegać, mają lepsze życiówki pod dachem, są bardziej doświadczone, ale dam z siebie wszystko przed polską publicznością i mam nadzieję, że jakiś efekt to przyniesie – powiedziała podczas środowego treningu Bukowiecka, której miłość do startowania w hali jest... trudna. Mimo wielkich sukcesów

Toruński mityng dla wielu lekkoatletów będzie sprawdzianem przed halowymi mistrzostwami świata

Pia Skrzyszowska - polska specjalistka od biegów przez płotki

na stadionie, trzech medali olimpijskich (jednego indywidualnego i dwóch w sztafetach), wicemistrzostwa świata, mistrzostwa Europy, pod dachem Bukowiecka jest tylko dwukrotną medalistką HMS w sztafecie 4x400 m z 2018 (biegała w eliminacjach) i 2022 roku.

Do niej co prawda należy rekord kraju z 2023 roku – 50,83, ale często pod dachem przytrafiały się jej urazy, a w początkowym etapie kariery także problemy związane z taktyką i odpowiednim ustawianiem się po pierwszych 200 metrach. Było to jednak winnej galaktyce, gdy na stadionie Bukowiecka rozprawiła się „dopiero” z granicą 50 sekund w 2022 roku. Obecnie jej stadionowa „życiówka”, czyli rekord kraju wynosi 48,90, a Polka jest od kilku sezonów w ścisłej światowej czołówce.

Na co stać ją teraz w hali? – Patrząc na to wszystko, na pewno obecnie powinienam pobiec szybciej niż mój rekord polski w hali. Musi się jednak ułożyć bieg. To będą moje pierwsze starty pod dachem od dawna – tak naprawdę od trzech lat na poważnie nie biegalam w hali, więc muszę się obiegać, przyzwyczaić, bo to nieco inne bieganie – wyjaśnia Bukowiecka, której w Toruniu główną rywalką powinna być Holenderka Lieke Klaver.

Transmisję na żywo z toruńskiego mityngu przeprowadzi Polsat Sport 1 (godz. 17).

PROGRAM

G. 11 - 60 m ppt. K (5-bój)
G. 11:45 - skok wzwyż K (5-bój)
G. 14:30 - pchnięcie kulą K (5-bój)
G. 15:50 - ceremonia otwarcia
G. 16 - pchnięcie kulą M
G. 16:10 - skok wzwyż K
G. 16:20 - skok w dal K (5-bój)
G. 16:30 - skok o tyczce M
G. 16:40 - 60 m M (obsada krajowa)
G. 16:50 - 60 m K eliminacje
G. 17:07 - 1500 m M
G. 17:17 - 1500 m K
G. 17:30 - 60 m ppt. K eliminacje, skok w dal K
G. 17:45 - 400 m K (serie)
G. 18:05 - 60 m K finał
G. 18:12 - 800 m K 5-bój
G. 18:20 - 800 m K
G. 18:30 - 800 m M
G. 18:40 - 60 m ppt. M finał
G. 18:50 - 60 m ppt. K finał
G. 19 - ceremonia zwycięzców